

ศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
ของชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาดูน จังหวัดอุบลราชธานี

นางสาวคณิน นุ่งเรือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาไทยคดีศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2557

**Christianity and the Economic, Social and Cultural Changes in the
Nonprasert Community in Phalan Sub-District, Nathan District,
Ubon Ratchatani Province**

Miss Kanungnit Lungraung

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Arts in Thai Studies
School of Liberal Arts
Sukhothai Thammathirat Open University**

2014

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
ของชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัด
อุบลราชธานี

ชื่อและนามสกุล นางสาวคณินนิต รุ่งเรือง

แขนงวิชา ไทยคดีศึกษา

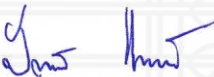
สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิ่นฉัตร หมอยาดี
2. ศาสตราจารย์ ดร. จันทร์สมร ชัยศักดิ์

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์มัลลิกา มัสอูดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิ่นฉัตร หมอยาดี)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. จันทร์สมร ชัยศักดิ์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน
โนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย นางสาวคณินิด รุ่งเรือง รหัสนักศึกษา 2511000438 **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ไทยคดีศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิณฉัตร หมอยาคี (2) ศาสตราจารย์ ดร. จันทร์สมร ชัยศักดิ์
ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) เพื่อศึกษาการเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี (2) เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี และ (3) เพื่อศึกษาลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี ภายหลังจากเข้ามาของศาสนาคริสต์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นการคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ นักการศาสนา จำนวน 5 คน และประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนโนนประเสริฐ จำนวน 15 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลของการวิจัยพบว่า (1) การเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานีครั้งแรกภายใต้การนำของศาสนาจารย์ ดร.จันทร์สมร ชัยศักดิ์ โดยเผยแพร่ในกลุ่มเครือญาติ ก่อน และจึงขยายไปสู่ประชาชนภายในหมู่บ้าน (2) วิธีการดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี ที่สำคัญคือการวางรากฐานด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนไว้ ควบคู่กับศาสนาคริสต์ (3) ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภายหลังจากเข้ามาของศาสนาคริสต์ ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปทุกด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ มีการประกอบอาชีพใหม่ๆ ในชุมชน ได้แก่ ครัว ค้าขาย อาสาสมัคร ฯลฯ ด้านสังคม เน้นไปที่การสร้างความเข้มแข็งให้กับคนในชุมชนด้วยการเพิ่มค่านิยมในด้านการศึกษา โดยส่งเสริมให้บุตรหลานได้เรียนต่อในประเทศและต่างประเทศ ด้านวัฒนธรรม เป็นชุมชนที่นับถือศาสนาคริสต์และประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอย่างเคร่งครัด ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นอีสาน

คำสำคัญ ศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ชุมชนโนนประเสริฐ

Thesis title: Christianity and the Economic, Social and Cultural Changes in the Nonprasert Community in Phalan Sub-District, Nathan District, Ubon Ratchatani Province

Researcher: Miss Kanungnit Lungraung; **ID:** 2511000438;

Degree: Master Of Arts (Thai Studies);

Thesis advisors: (1) Dr. Panachatr Moryadee, Assistant Professor; (2) Dr. Chansamone Saiyasak, Professor; **Academic year:** 2014

Abstract

The objective of this research is to study (1) the arrival of the Christian religion in Nonprasert community, Ubon Ratchathani Province, (2) the approach used by Christianity in the Nonprasert community, Ubon Ratchathani, and (3) the economic, social, and cultural characteristics of the Nonprasert community, Ubon Ratchathani, subsequent to the arrival of Christianity.

This research is qualitative research. The samples used in this study were people residing in the Nonprasert community, Palan Sub-District, Nathan District, Ubon Ratchathani Province. This involves selecting a specific group, including 5 religious leaders and 15 people residing in the Nonprasert community. The instruments used for the research were the unstructured interviews, participatory and non-participatory observation. Data were analyzed using descriptive analysis.

The results of the study showed: (1) the arrival of Christianity in the Nonprasert community, Ubon Ratchathani Province, was initiated under the leadership of Rev. Dr. Chansamone Saiyasak who first spread Christianity to his kinship and then extended to the people in the village; (2) the major approach used in the implementation of the Christian work in the Nonprasert community, Ubon Ratchathani Province, was the laying of the educational, economic and social foundations as well as the preserving of traditional culture of the community in conjunction with Christianity; (3) after the coming of Christianity, the Nonpasert community experienced transformation with regard to its economy, society and culture. Economically, the people assumed new profession in the community such as teachers, merchants, and volunteers, etc. Socially, the emphasis was placed on strengthening the community by stressing the value of education and supporting the children in the community to further their study within the country as well as in a foreign country. Culturally, the community adhered to the Christian religion, observing Christianity's strict religious teaching along with preserving the Isan's local culture.

Keywords: Protestant Christianity, Nonprasert community

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มิได้เกิดขึ้นจากความสามารถของผู้ศึกษาแต่เพียงผู้เดียว หากแต่เนื่องจากได้รับความเมตตาจากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณัฏฐ หนอยาดี ศาสตราจารย์ ดร.จันทร์สมร ชัยศักดิ์ ที่ได้กรุณาให้เกียรติรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการ ตลอดจนการให้คำแนะนำสิ่งจำเป็นในการศึกษาและแนวทางแก้ไขปัญหาที่ทำให้ผู้ศึกษาเกิดความรู้จนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ อีกทั้งการตรวจทานแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์เรื่อยมา และรองศาสตราจารย์ ดร.มัลลิกา มัสอูดี ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไข อันทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณอาจารย์สาขาวิชาไทยคดีศึกษาทุกท่านที่มอบวิชาความรู้แก่ผู้ศึกษา ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านมา ณ ที่นี้ ด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณมูลนิธิพรเมตตาโดยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์สมร ชัยศักดิ์และครอบครัวของท่านที่สนับสนุนด้านการเงินและให้โอกาสทางการศึกษา รวมทั้งให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือมาตลอด อันส่งผลให้ผู้ศึกษามีกำลังใจและความพยายามในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้แล้วเสร็จ

ขอขอบคุณ ลุง ป้า น้า อา ญาติพี่น้องทุกท่าน ที่อยู่ในชุมชนโนนประเสริฐที่ได้สละเวลาให้ข้อมูล ตอบคำถามให้แก่ผู้ศึกษา

ขอขอบคุณครอบครัว คือ สามี ลูกชาย ลูกสาว คุณยายที่ให้กำลังใจและความรัก ช่วยดูแลลูกในช่วงการทำวิจัย ซึ่งเป็นพลังสำคัญให้ผู้ศึกษามีความบากบั่นทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

สุดท้ายขอขอบคุณสมาชิกคริสตจักรแม่น้ำโขงอุบลที่เข้มแข็งมั่นอธิษฐานกับพระเจ้าเพื่อข้าพเจ้าและผู้มีส่วนช่วยเหลือการศึกษาวิจัยทุกท่านซึ่งมิได้กล่าวนามในที่นี้

คณิงนิต รุ่งเรือง

สิงหาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ระยะเวลาในการวิจัย	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
ความหมาย คุณค่า และองค์ประกอบของศาสนา	5
ศาสนาคริสต์	9
บริบทของชุมชน	24
ทฤษฎีแรงจูงใจ	29
ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม	30
แนวคิดการหน้าที่ของสถาบันศาสนา	30
ผลงานวิจัยเกี่ยวกับศาสนาคริสต์	32
ผลงานวิจัยศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม	33
ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการหน้าที่ของสถาบันศาสนาคริสต์	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
1. การเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี	40
2. วิธีการดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี	50
- การดำเนินงานด้านการศึกษา	52
- การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ	60
- การดำเนินงานด้านสังคม	63
3. ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ ภายหลังจากเข้ามา ของศาสนาคริสต์	67
- ด้านเศรษฐกิจ	67
- ด้านสังคม	70
- ด้านวัฒนธรรม	72
บทที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
สรุปการวิจัย	78
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	91
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลบรรณานุกรม	92
ประวัติผู้วิจัย	95

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แผนที่จังหวัดอุบลราชธานี	26
ภาพที่ 2.2 แผนที่ชุมชน โนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี	28
ภาพที่ 4.1 ศาสนาจารย์ ดร.จันทร์สมร ชัยศักดิ์	41
ภาพที่ 4.2 นายพิมพาและนางคำมี ทะยะสุทธิ	43
ภาพที่ 4.3 สถานีวิทยุสทร.9 รายการเสียงนี้มีคำตอบ	48
ภาพที่ 4.4 กลุ่มเด็กที่คริสตจักร โนนประเสริฐ	49
ภาพที่ 4.5 เริ่มก่อสร้างอาคารแบบชั้นเดียวและสร้างศาลาโบสถ์	51
ภาพที่ 4.6 สร้างบ้านสำหรับมิชชันนารี	52
ภาพที่ 4.7 โรงเรียนเอสเธอร์คริสเตียน	53
ภาพที่ 4.8 อาคารเรียนอนุบาล โรงเรียนพรเมตตาคริสเตียน	54
ภาพที่ 4.9 อาคารเรียนประถมศึกษา โรงเรียนพรเมตตาคริสเตียน	55
ภาพที่ 4.10 อาคารเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนพรเมตตาคริสเตียน	56
ภาพที่ 4.11 สอนคอมพิวเตอร์เบื้องต้นที่ศูนย์คอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษ	57
ภาพที่ 4.12 อาจารย์เน โว้และอาจารย์คริสติน ริดดิค	59
ภาพที่ 4.13 พิธีมอบวุฒิบัตรสถาบันพระคริสตธรรมแม่บ้าน	59
ภาพที่ 4.14 บ่อเลี้ยงปลาที่คอกหมู	60
ภาพที่ 4.15 หมูแม่พันธุ์	61
ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างสินค้าของกลุ่มสตรีอีสานพัฒนา	62
ภาพที่ 4.17 การสอนพระคัมภีร์ในชั้นเรียนอนุบาล	64
ภาพที่ 4.18 สร้างบ้านให้ผู้ประสบภัยสึนามิบ้านบางสัก อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา	66
ภาพที่ 4.19 บ้านของนางอรพิน จรดล ที่บ้านบางสัก อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา	67
ภาพที่ 4.20 รถนวดข้าว	69
ภาพที่ 4.21 พิธีแต่งงานที่โบสถ์	73
ภาพที่ 4.22 การแสดงเชิงสวิงในวันคริสต์มาส	74
ภาพที่ 4.23 การแสดงหมอลำเรื่องกำเนิดกุมารเยซู	75
ภาพที่ 4.24 การแต่งกายด้วยผ้าไทย	76

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศาสนานับเป็นสถาบันที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติสถาบันหนึ่ง เนื่องจากศาสนาเป็นแกนหลักด้านจิตใจในการหล่อหลอมบุคคลให้เกิดการพัฒนาเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรมและพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ ดังนั้นรัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมงานด้านศาสนาและการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชนอย่างชัดเจน โดยประเทศไทยเป็นประเทศที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนในการเลือกนับถือศาสนา ซึ่งในปัจจุบันมีองค์การศาสนาที่ทางราชการไทยให้การรับรองอยู่ 5 ศาสนา ประกอบด้วย ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาสิกข์ (เริงฤทธิ์ พลนามอินทร์ 2552: 2)

ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย และเผยแพร่อย่างรุ่งโรจน์ในโลกตะวันตก ประวัติศาสตร์ของศาสนามีความยาวนานสืบทอดมาจากศาสนายิว แต่ก็ได้รับการต่อต้านจากศาสนายิวในช่วงของการเผยแพร่ศาสนา คือ ในสมัยที่พระเยซูออกสั่งสอนประชาชน อย่างไรก็ตาม ศาสนาคริสต์ยังคงยืนหยัดต่อสู้กระแสของสังคมตะวันตกในสมัยนั้นมาได้ ทั้งนี้เพราะนักเผยแพร่ศาสนาที่มีจิตใจศรัทธาพระเจ้าอย่างเด็ดเดี่ยวและมุ่งมั่นจึงประสบความสำเร็จ ทำให้ชาวตะวันตกในสมัยต่อมาได้เข้าสู่กระแสศรัทธาในพระเจ้า ศาสนาคริสต์ได้เข้ามามีอิทธิพลในความรู้สึกนึกคิดและจิตใจของชาวโลกตะวันตกในสมัยกลางของยุโรป ศาสนจักรได้เข้ามามีบทบาทแทนอาณาจักรโรมันทั้งในด้านศาสนา การเมือง การปกครอง ประเพณีและวัฒนธรรม พระสันตะปาปาได้รับการยกย่องให้เป็นราชาแห่งราชาทั้งหลาย มีอำนาจเต็มที่ในการกำหนดบทบาทวิถีชีวิตของคนในสมัยนั้น และมีอิทธิพลครอบคลุมทั่วทั้งทวีปยุโรป อเมริกา และแอฟริกา ในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร ศาสนาคริสต์ยังเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไปในฐานะที่เป็นศาสนาหนึ่งซึ่งมีผู้นับถือมากที่สุด (ประพันธ์ หน่อราช 2548: 224-229,

[http:// www.panyathai.or.th](http://www.panyathai.or.th) 2555: เว็บไซต์)

ในประเทศไทยการเผยแพร่ศาสนาคริสต์เริ่มต้นพร้อมกับการเข้ามาของโปรตุเกส ตั้งแต่สมัยอยุธยาด้วยการส่งทูตเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับไทย นิิกายแรกที่เข้ามาเผยแพร่ คือ นิิกายโรมันคาทอลิก (Catholic) ซึ่งมีคณะฟรันซิสกัน (Franciscan) ใน พ.ศ. 2125 คณะเยซุอิต (Jesuits) ใน พ.ศ. 2150 คณะเอากุสตีเนียน (Augustinian) ใน พ.ศ. 2220 (เกี้ยว อุค ที 2539: 71)

ต่อมาในรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีมิชชันนารีจากฝรั่งเศสเริ่มเข้ามาเผยแพร่ศาสนาอย่างกว้างขวาง โดยได้รับการสนับสนุนจากพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ที่ต้องการจะเผยแพร่ศาสนาควบคู่กับการเผยแพร่อิทธิพลของฝรั่งเศสไปยังดินแดนต่างๆ ทั่วโลก ฝรั่งเศสใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือในการแผ่อิทธิพลในเมืองไทยโดยมีพวกมิชชันนารีเป็นผู้นำทาง (พรหมิ พลไชยยา 2536: 1-2)

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีกลุ่มมิชชันนารีนิกายโปรเตสแตนต์ (Protestant) จากประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ทยอยกันเข้ามาแพร่ศาสนา จากเดิมที่มีแต่เพียงนักบวชคาทอลิกชาวยุโรปเท่านั้น กลุ่มมิชชันนารีคริสเตียนพวกแรกได้เดินทางมาถึงเมื่อ พ.ศ. 2371 เป็นมิชชันนารีชาวอเมริกันรวม 3 คณะ คือ คณะแบ็บติสต์ คณะเพรสไบทีเรีย และสมาคมหมอสอนศาสนาอเมริกัน พวกโปรเตสแตนต์เหล่านี้ทำงานอย่างเข้มแข็งนอกจากเผยแพร่ศาสนาแล้วยังแปลพระคัมภีร์ไบเบิลและคำสอนต่างๆ เป็นภาษาไทยและได้พิมพ์คำแปลเหล่านั้นออกแจกจ่ายด้วย (เกษมวัฒน์ เปรมกมล 2548: 26-27) พันธกิจของมิชชันนารีอเมริกันมีเป้าหมายคือ การเผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ของอเมริกา โดยการชักชวนคนไทยให้เป็นคริสเตียนในแบบวัฒนธรรมของตน คนไทยถือว่ามิชชันนารีอเมริกันเป็นผู้สื่อวัฒนธรรมตะวันตก ส่วนผู้นำไทยก็ยินดีสนับสนุนมิชชันนารีอเมริกันเพราะเห็นว่าชาวอเมริกันไม่สนใจเรื่องการล่าอาณานิคมและไทยมีความต้องการวิชาการตะวันตกที่มิชชันนารีนำเข้ามาสู่สังคมไทย ด้วยเหตุนี้คนไทยส่วนใหญ่ยอมรับบทบาทของมิชชันนารีอเมริกันในด้านการศึกษาและการแพทย์ (เด็ชว อุค ที 2539: 111-112)

การเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในดินแดนต่างๆ ของไทย ดินแดนอีสานเป็นดินแดนที่มีลักษณะพิเศษตรงที่เป็นหัวเมืองใหญ่อยู่ห่างไกลความเจริญจากส่วนกลาง การคมนาคมในอดีตไม่สะดวก พื้นที่ที่มีความทุรกันดาร ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นับถือผีสงเทวดาและเชื่อถือโชคลางอภินิหารยี่ลึงค์ลี้ลืออย่างมาก (พรหมิ พลไชยยา 2536: 6) จึงเป็นเรื่องยากที่จะสามารถเผยแพร่ศาสนาอื่นๆ เข้ามาได้ แต่ถ้าพิจารณาให้ดีจะพบว่าดินแดนอีสานก็ยังสามารถเป็นหัวเมืองที่มิชชันนารีโรมันคาทอลิกเข้ามาเผยแพร่ศาสนาและประสบผลสำเร็จในหลายท้องที่ โดยสามารถทำให้ประชาชนในหลายท้องที่หันมานับถือศาสนาคริสต์

การเผยแพร่ศาสนาคริสต์ที่ผ่านมาในประเทศไทยในบางชุมชนนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา แต่มีหลายชุมชนที่ศาสนาคริสต์แพร่เข้าไปและไม่ได้รับการยอมรับจากคนในชุมชนเท่าที่ควร หรือในบางชุมชน เช่น โนนประเสริฐ ที่ศาสนาคริสต์ นิกายโปรเตสแตนต์เผยแพร่เข้าไปและมีการยอมรับอย่างดีจากประชาชน โดยจะเห็นได้จากการที่ประชาชนหันมานับถือในศาสนาคริสต์และยังนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน

ดังนั้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน โนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาดาล จังหวัด

อุบลราชธานี โดยจะศึกษาการเข้ามาของศาสนาคริสต์ วิธีการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงด้าน เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภายหลังจากเข้ามาของศาสนาคริสต์ เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างของ ชุมชนที่มีการเปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาการเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชน โนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี
- 2.2 เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในชุมชน โนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี
- 2.3 เพื่อศึกษาลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน โนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตช่วงเวลาการวิจัย กำหนดขอบเขตการวิจัยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2500 – พ.ศ. 2556 เนื่องจาก พ.ศ. 2500 เป็นปีที่คนกลุ่มแรกได้ย้ายเข้ามาอยู่ในบริเวณ ไปง้ำหิมาขาวหรือชุมชน โนนประเสริฐในปัจจุบัน ส่วน พ.ศ. 2556 เป็นปีที่ชุมชน โนนประเสริฐมีการเปลี่ยนแปลงภายใน ชุมชนอย่างเห็นได้ชัดเจน

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา จะศึกษาการเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชน โนน ประเสริฐ และศึกษาถึงวิธีการดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในชุมชน อีกทั้งยังศึกษาลักษณะ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภายหลังจากเข้ามาของศาสนาคริสต์ของชุมชน โนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อจะให้เห็นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ เลือกศึกษาพื้นที่ชุมชน โนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากชุมชนนี้เป็นชุมชนหนึ่งในภาคอีสานที่มีการรับนับถือศาสนาคริสต์ และภายหลังจากเข้ามา ของศาสนาคริสต์ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

- 4.1 ศาสนาคริสต์ (Christianity) หมายถึง ศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์

(Protestant) ซึ่งเป็นนิกายที่เผยแพร่เข้ามาในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี

4.2 การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพ รายได้และหนี้สินของประชาชนในชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี

4.3 การเปลี่ยนแปลงทางสังคม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ครอบครัว การปกครอง สุขภาพและการรวมกลุ่มของประชาชนในชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี

4.4 การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรมของประชาชนในชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทำให้ทราบถึงการเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี

5.2 ทำให้ทราบถึงวิธีการดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี

5.3 ทำให้ทราบถึงลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี ภายหลังจากเข้ามาของศาสนาคริสต์

6. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยเริ่มตั้งแต่ กรกฎาคม พ.ศ. 2553 – สิงหาคม พ.ศ. 2556

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี” ผู้ศึกษาได้รวบรวมทฤษฎี แนวคิด ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ความหมาย คุณค่า และองค์ประกอบของศาสนา
2. ศาสนาคริสต์
3. บริบทชุมชน
4. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
 - ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory)
 - ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Cultural Diffusions)
 - แนวคิดการหน้าที่ของสถาบันศาสนา (Functions of Religious Institution)
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย คุณค่า และองค์ประกอบของศาสนา

ความหมายของศาสนา

ศาสนาเป็นเรื่องความรู้สึกของจิตใจมนุษย์ที่จะมีความเชื่อถือศรัทธาในสิ่งสูงสุดและศักดิ์สิทธิ์ (พิชญ์ อรรถกฤษณ์ 2534: 51-59) และศาสนาเกี่ยวข้องกับคนมีผลต่อวัฒนธรรม จารีต ประเพณี กฎหมายและเป็นสถาบันหนึ่งในสังคม (มัลลิกา มัสอูดี และชนิดากา ยั่งยืน 2551: 9)

คำว่า “ศาสนา” มีความหมายในหลายประการ ดังนี้

- 1) ศาสนา คือ ลัทธิความเชื่อพร้อมด้วยหลักคำสอน (อุทัย ไชยานนท์ 2543: 98)
- 2) ศาสนา คือ ระบบสัญลักษณ์ระบบหนึ่ง เป็นระบบเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับบรรพชนชาติเวดล้อมและสิ่งเหนือธรรมชาติ (วิชามานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม

2550: มปป.)

3) ศาสนา คือ คำสอนของพระศาสดา ศาสนาจะต้องมีลักษณะสำคัญคือ 1) มีพระศาสดา 2) มีคำสอนด้านจริยธรรม 3) มีคนเคารพนับถืออย่างกว้างขวางในฐานะเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ (ปิ่น มุกกันต์ 2534: 96)

นอกจากนี้ พระพรหมมุนี (พิมพ์ ธรรมชโร) ได้รวบรวมความเห็นจากปราชญ์ผู้รู้หลายท่าน ซึ่งสรุปได้ 5 ทรศนะด้วยกันคือ (พระพรหมมุนี 2505: 37-39 อ้างถึงใน เริงฤทธิ์ พลนาม อินทร์ 2552: 9-10)

1) สมเด็จพระมหาวิรวงศ์ได้ให้ความหมายไว้ว่า คำสั่ง คือ วินัยที่เป็นกฎบัญญัติสำหรับ บังคับให้คนอยู่ในระเบียบอันดีงามและให้เว้นข้อที่ห้าม ทำตามข้อที่อนุญาต อันเป็นทางนำความประพฤติให้สม่ำเสมอ ก็น่าสอน คือ ธรรมที่เป็นหลักให้คนประพฤติด้วยความรู้สึกตัวเองว่า นี่ควรละ นี่ควรประพฤติและเป็นทางนำความประพฤติทั้งอรรถาธิบายให้ประณีตขึ้นก็ดี ทั้งนี้ เรียกว่า ศาสนา

2) พระอินทรมนตรีให้ความหมายไว้ว่า คือ การคิดชอบ อันเป็นรากเหง้าแห่งการกระทำที่ชอบและการพูดที่ชอบนั่นเอง คือศาสนา

3) เกอเต้ (Goethe) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คือ มนุษยธรรมและความยุติธรรมและนั่นเอง คือธรรมศาสตร์ที่ใช้ปรับเข้ากับชุมชนให้บรรลุสถานดีสุดได้

4) อิงเกอร์โซล (Ingersol) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนให้รักความยุติธรรม ต้องการแต่สิ่งที่ดี รักความเมตตากรุณาต่อสัตว์ที่ได้ทุกข์ ช่วยเหลือคนอ่อนแอ ไม่มีควมริษยา พยายามใคร ตั้งใจแต่จะทำประโยชน์ให้ทั่วไป รักษาความสัตย์จริง พูดคำที่สุจริตมิให้ใครเดือดร้อน รักความเป็นไทยปลุกใจให้ประพฤติดี และมีความกล้าหาญ ตัดทิ้งตัวลำเอียงด้วยโทษเสีย ดังนั้นคือองค์แห่งศาสนา

5) นักปราชญ์ชาวตะวันตกท่านหนึ่ง ได้ให้ความหมายไว้ว่า ศาสนาคืออำนาจ จะเป็นอำนาจอะไรก็ตามที่ทำให้คนเลือกทำสิ่งที่ยากมากกว่าสิ่งที่ยาก สิ่งประกอบด้วยภูมิธรรมสูงมากกว่าภูมิธรรมต่ำ และเพื่อประโยชน์ตนเอง เป็นที่ปรึกษาในยามโศกยามเคราะห์และยามไม่สมหวัง และการทำให้บังเกิดความยินดีรับภาระอันหนักแล้วเข้าสู่โลกที่บริสุทธิ์และสว่างกว่าโลกธรรมดา

ขณะที่หลวงวิจิตร วาทการ (2498: 1-2 อ้างถึงใน บุญถิ๋ว วันทายนต์ 2547: 127-139)

ได้กล่าวถึงคำว่า ศาสนา ไว้ว่า

- 1) ศาสนาเป็นสิ่งที่เชื่อถือว่ามีความศักดิ์สิทธิ์ ต้องเคารพบูชา
- 2) ศาสนาต้องมีคำสอนทางศีลธรรมอันดีงามเพื่อจะได้ปฏิบัติตามคำสอนเพื่อบรรลุผลอันดีงาม
- 3) ศาสนาต้องปรากฏตัวผู้สอน ผู้ตั้ง ผู้ประกาศและยอมรับว่าเป็นความจริงทางประวัติศาสตร์
- 4) ศาสนาจะต้องมีผู้สืบทอดศาสนา เช่น พระ
- 5) ศาสนาจะต้องกวดขันเรื่องความจริงรักภักดี กล่าวคือถ้าถือศาสนาหนึ่งแล้วจะ ไปถือศาสนาอื่นอีกไม่ได้

จากความหมายข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า ศาสนา คือ สิ่งเคารพสูงสุดที่มนุษย์มีความเชื่อถือว่ามีความศักดิ์สิทธิ์ ต้องศรัทธา ศาสนาเป็นสิ่งที่ช่วยยึดเหนี่ยวจิตใจให้เข้มแข็งและมีการปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาด้วยความเคารพยำเกรง

คุณค่าของศาสนา

ศาสนาเป็นสิ่งที่มียุคค่าอย่างมากต่อสังคมของมนุษย์ โดยกรมศาสนาได้สรุปคุณค่าของศาสนาที่มีต่อมนุษย์ว่าเป็นคุณค่าทางจิตใจซึ่งถือว่ามีค่ามากกว่าคุณค่าทางวัตถุ พอสรุปได้ดังนี้ (กรมศาสนา 2548: 25-26)

- 1) ศาสนาในฐานะที่สร้างบูรณาภาพให้สังคม โดยที่ศาสนามีส่วนส่งเสริมการรวมกันระหว่างสมาชิก ซึ่งมีความศรัทธาเชื่อถือให้คำสั่งสอนของศาสนานั้นๆ เป็นแนวเดียวกันเป็นเหตุให้มนุษย์มีค่านิยม (Value) รวมทั้งบทบาทสำคัญในอันที่จะรวมตัวกันเพื่อรักษาค่านิยมนั้นๆ ไว้

- 2) ศาสนาชำระรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของสังคมด้วยการกำหนดค่านิยมต่างๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มิฉะนั้นแล้วสังคมมนุษย์อาจจะมีค่านิยมในทางแตกแยก โดยนัยนี้ศาสนาและคำสอนของศาสนา จึงเปรียบเสมือนอำนาจเชิงบังคับหรือเป็นหลักประกันส่งเสริมความมั่นคงต่อวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของสังคมนั้นให้ดำรงอยู่

- 3) หน้าที่ของศาสนาในฐานะที่เป็นเครื่องเชื่อมโยงค่านิยมทางสังคม กฎเกณฑ์และความเป็นอยู่ในทางหลักปฏิบัติต่างๆ ของศาสนา ซึ่งแม้จะมีบางเรื่องถึงจะเป็นเรื่องอยู่นอกเหนืออำนาจของธรรมชาติตามแต่ปรากฏการณ์เหล่านี้ยังเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างความหวังและความกล้าขึ้นมาเพื่อชำระรักษาไว้ซึ่งระบบความเชื่อในศาสนาที่ตนนับถือ

4) ศาสนาในฐานะที่เป็นกระบวนการอบรมสั่งสอนวินัย (Socialization Process) ซึ่งหน้าที่ของศาสนาในรูปนี้จะปรากฏออกมาในด้านการสมาคมและการอบรมสั่งสอนบุคคลตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยเป็นผู้ใหญ่ โดยถือเป็นคุณค่านิยมที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอันเกี่ยวเนื่องกัน การลงโทษในเมื่อละเมิดกฎหมู่คณะหรือการบังคับจิตใจตนเอง อันถือว่าเป็นรากฐานให้บุคคลรู้จักเคารพในเหตุและผล และการปฏิบัติงานในทางที่ชอบที่ควรอันเป็นที่ยอมรับนับถือกันเป็นบรรทัดฐานแห่งความประพฤติ (Norms) ในสังคม

5) ศาสนาทำให้สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อยได้ จากบทบัญญัติของศาสนาต่างๆ ซึ่งสิ่งนี้จะมีขึ้นมาได้ก็ต่อเมื่อค่านิยมและจุดหมายของศาสนานั้นๆ ได้เป็นที่ยอมรับนับถือด้วยกัน

6) ศาสนามีส่วนช่วยจัดความตึงเครียดต่างๆ อันจะพึงเกิดขึ้นเนื่องจากระเบียบแบบแผนต่างๆ ของศาสนาบังคับควบคุมจิตใจตัวเองเป็นสิ่งสำคัญ อันถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลจะพึงมี ทั้งนี้เพื่อใช้จัดความตึงเครียดต่างๆ อันจะพึงเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นอำนาจอันเกิดจากอิทธิพลใดๆ ก็ตามข้อนี้ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดระเบียบภายในหรือการบังคับจิตใจตัวเองของบุคคล โดยเฉพาะบุคคลชั้นนำของประเทศต่างๆ

7) ภายใต้อิทธิพลของศาสนาอันจัดเป็นสิ่งแวดล้อมบางอย่าง เป็นโดยพิธีกรรม สัญลักษณ์ ระบบความเชื่อถือและหลักคำสอนเกี่ยวกับคุณและโทษของศาสนา อันมีส่วนช่วยค้ำจุนบุคคลให้ดำรงตนอย่างเหมาะสมในสังคม ด้วยการยึดถือคุณค่านิยมและเป้าหมายอันเป็นที่ยอมรับนับว่าถูกต้อง ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันของบุคคลทั้งในส่วนที่เป็นระบบราชการ เศรษฐกิจ เป็นต้น

8) หน้าที่ของศาสนาในการค้ำจุนค่านิยมของสังคม อันมีส่วนช่วยรัฐในการกำหนดการปกครอง เช่น การออกพระราชกำหนดกฎหมาย การใช้หลักธรรมทางศาสนาหรือหลักจริยธรรมในการบริหารราชการ ก่อให้เกิดความสมานฉันท์ อันเป็นการส่งเสริมความร่วมมือกันสงบสุขของบ้านเมือง

9) หลักธรรมของศาสนา มีอิทธิพลต่อความประพฤติปฏิบัติของคนในชาติ เช่น ในการปลูกใจ การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมภายในชาติ การนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ในการปกครอง เช่น หลักธรรมาภิบาล อปรีทานิยธรรม ซึ่งหลักธรรมเหล่านี้จะช่วยให้การปกครองของรัฐเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

จากความหมายข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า ศาสนามีความเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์และเป็นวิถี ทางดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม สามารถสร้างความมั่นคงให้สังคมเพราะมีความเชื่อถือศรัทธาอันเดียวกัน ทำให้สังคมเกิดความสงบเรียบร้อยเพราะหลักคำสอนของศาสนาเป็นตัวควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม

องค์ประกอบของศาสนา

ศาสนายังมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่หลายประการ โดยสามารถพิจารณาองค์ประกอบของศาสนา ได้ดังนี้ (วิชามานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม 2550: มปป.)

- 1) ศาสนาต้องมีสิ่งเคารพสูงสุด เช่น พระเจ้า
 - 2) มีความเชื่อและศรัทธา
 - 3) พิธีกรรมทางศาสนา (Ritual) เช่น คริสเตียน มีพิธีศีลมหาสนิท
 - 4) มีความศักดิ์สิทธิ์ (Sacred) ศาสนาแสดงถึงฤทธิ์อำนาจสามารถกระทำการให้โทษหรือให้คุณ
 - 5) มีพิธีเฉพาะ (Rites) เช่น ของคริสเตียนมีพิธีบัพติศมา พิธีศีลมหาสนิท
 - 6) มีกฎเกณฑ์ให้ผู้เลื่อมใสปฏิบัติตามที่เขียนออกมาเป็นระบบความเชื่อและสามารถถ่ายทอดได้ เช่น พระคัมภีร์ พระไตรปิฎก อัลกุรอาน
 - 7) มีผู้ประกอบพิธีและสืบทอดเจตนารมณ์ เช่น โมเสส ผู้เผยพระวจนะ เป็นต้น
- จากความหมายข้างต้นทำให้สรุปองค์ประกอบของศาสนาได้ว่า ศาสนาต้องมีศาสดาต้องมีหลักธรรมคำสอนของศาสนานั้นๆ มีผู้เลื่อมใสศรัทธา มีพิธีกรรม และศาสนสถานซึ่งเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

2. ศาสนาคริสต์ (Christianity)

2.1 ประวัติความเป็นมาของศาสนาคริสต์

ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาประเภทเอกเทวนิยม (Monotheism) คือ เป็นศาสนาที่นับถือพระเจ้าองค์เดียว พระเจ้าของศาสนาคริสต์ทรงพระนามว่าพระยาห์เวห์ (Yahweh) หรือยะโฮวาห์ (Jahovah) เป็นองค์เดียวกับพระเจ้าของศาสนายิวหรือยูดาเย (Judaism) แต่ชาวยิวไม่ต้องการออกพระนามของพระเจ้าเป็นถ้อยคำเพราะถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์จึงออกเสียงว่า (Yaweh) ศาสนาคริสต์มีรากฐานมาจากศาสนายิว และพระเยซูผู้เป็นศาสดาแห่งศาสนาคริสต์ก็เป็นชาวยิว (Jew) และนับถือศาสนายิว แม้ชาวยิวไม่ยอมรับพระเยซูว่าเป็นบุคคลที่พระเจ้าส่งมาให้เป็นผู้นำชนชาติยิวที่เรียกว่าเมสสิยาห์ (Messiah) และกล่าวหาว่าพระองค์เป็นผู้ปฏิวัติศาสนา แต่พระเยซูก็ยังคงปฏิบัติตามคำสอนของศาสนายิวมาตลอดจนวาระสุดท้ายของชีวิต (สุจิตรา ธรรัตน์ 2524: 217-218)

ประวัติศาสตร์ของศาสนาคริสต์มีความสัมพันธ์กับศาสนายิวอย่างใกล้ชิด จนเป็นที่ยอมรับกันว่าทั้งสองศาสนานี้มีลักษณะเป็นศาสนาแห่งประวัติศาสตร์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติและไม่ใช่วิถีศาสตร์ที่มนุษย์เป็นผู้กำหนด แต่เป็นประวัติศาสตร์ที่พระเจ้าได้เข้ามาเกี่ยวข้องและ

กำหนดมรรคแห่งชีวิตที่ทุกคนจะต้องดำเนินไปอย่างถูกต้อง บุคคลในประวัติศาสตร์ของทั้งสองศาสนา นี้ อาทิเช่น อับราฮัม (Abraham) โยเซฟ (Joseph) โมเสส (Moses) และกษัตริย์โซโลมอน (Solomon) ล้วนเป็นบุคคลที่พระเจ้าได้ทรงกำหนดให้เป็นไปตามแผนที่พระองค์ได้วางไว้เพื่อช่วยชีวิตมนุษย์ให้ถึงความรอด (Salvation) คัมภีร์ไบเบิลทั้งสองภาคจึงเป็นคัมภีร์ที่มีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะในด้านประวัติศาสตร์ของทั้งสองศาสนา (<http://www.panyathai.or.th> 2555: เว็บไซต์)

ศาสนาคริสต์มีพระเยซูเป็นศาสดาโดยพระเยซูเกิดที่ตำบลเบธเลเฮม ในช่วงเวลาที่มารีย์และโยเซฟ ซึ่งเป็นบิดาและมารดาของพระองค์ได้เดินทางไปจดทะเบียนสำมะโนครัวที่บ้านเกิดของตนเองตามคำสั่งของจักรพรรดิซีซาร์ ออกัสตัส ช่วงเวลาที่เดินทางนั้นมารีย์ตั้งครรภ์และได้คลอดบุตรชาย การที่มารีย์ตั้งครรภ์นั้นเกิดจากเดชพระวิญญาณบริสุทธิ์ และโยเซฟเป็นพ่อเลี้ยง ในวัยเด็กพระเยซูมีความเฉลียวฉลาดทรงรอบรู้เรื่องพระคัมภีร์ยิวเป็นอย่างดี และสนทนากับพวกอาจารย์ของศาสนายิวที่วิหาร กรุงเยรูซาเล็ม (โรเบิร์ต เอช สไตน์ ผู้แปล ธนาภรณ์ ธรรมสุจริต กุล 2548: 111) ทรงเริ่มประกาศพระธรรมคำสอนของพระองค์ตามชายฝั่งแม่น้ำจอร์แดนและประสบความสำเร็จอย่างมากในหมู่ชาวยิว ผู้ยากจน ผู้ตกทุกข์ได้ยากในชนบทของอาณาจักรยูดาห์ แต่ไม่ประสบความสำเร็จในเมืองใหญ่คือเมืองนาซาเร็ทที่ถูกต่อต้านอย่างรุนแรง (จามพิศ สัตย์สงวน 2544: 29-30, พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 54-77, 94-106)

การสิ้นพระชนม์ของพระเยซูคริสต์ ในวันที่พระองค์ถูกจับนั้นพระเยซูทรงเลี้ยงอาหารแก่สาวกเป็นอาหารมื้อสุดท้าย ทรงนำขนมปังและเหล้าองุ่นมาแจกสาวกแล้วตรัสว่า เป็นเนื้อและเลือดของพระองค์ หลังจากอาหารมือนั้นพระองค์และสาวกก็เสด็จออกจากกรุงเยรูซาเล็มไปยังสวนเกทเสมนี (Garden of Gethsemane) ทรงใช้เวลาอธิษฐานอยู่ 2-3 ชั่วโมง ต่อมาพระเยซูได้ถูกทหารโรมันจับตัวไปส่งให้ปีลาต การที่พระเยซูถูกจับตัวนั้นการนี้ยูดาซึ่งเป็นสาวกคนหนึ่งรับอาสาชี้ตัวพระเยซูเพราะเห็นแก่เงินสินบน (ทองหล่อ วงษ์ธรรมา 2551: 167-169)

ในการไต่สวน พวกผู้นำศาสนายิวได้ตั้งข้อหาหมิ่นประมาทพระเจ้าจากการที่พระองค์ทรงถือว่าพระองค์เป็น “พระบุตรของพระเจ้า” (นิกา พรฤกษ์งาม 2543: 5) ซึ่งพระองค์ก็ทรงยอมรับว่านั่นเป็นความจริง พวกเขาจึงตัดสินให้พระองค์ถูกประหารชีวิต แต่เนื่องจากพวกเขาไม่มีอำนาจทำการประหารจึงส่งพระเยซูไปให้ผู้แทนโรมตัดสินคือ ปอนทัส ปีลาต เมื่อสอบสวนก็ไม่เห็นว่าพระเยซูมีความผิดจึงสั่งให้ปล่อย แต่พวกผู้นำศาสนาก็ยังไม่พอใจยังปลุกระดมกดดันให้ปีลาตตัดสินประหารพระเยซูด้วยการตรึงบนไม้กางเขน (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 136-137, 175) ในวันศุกร์ ประมาณ 9 นาฬิกา พระเยซูถูกตรึงที่ไม้กางเขนซึ่งเป็นวิธลงโทษของพวกโรมัน พระองค์สิ้นพระชนม์ลงในเวลาบ่ายโมงของวันเดียวกัน ทหารได้นำศพพระองค์ไปไว้ในอุโมงค์แล้วกลิ้งหินปิดอุโมงค์ไว้ พระเยซูคริสต์สิ้นพระชนม์เมื่ออายุ 33 ปี หลังทรงประกาศคำสอนได้เพียง 3 ปี (สุจิตรา ธรรมรัตน์ 2524: 223-226)

หลังจากที่พระเยซูเสด็จขึ้นสู่สวรรค์แล้ว พวกสาวกก็มีการรวมตัวกันในกรุงเยรูซาเล็ม ซึ่งตรงกับวันเทศกาลเพ็นเทคอสต์ (Pentecost) ของชาวยิว ในวันนั้นได้เกิดปรากฏการณ์อัศจรรย์ที่พระวิญญาณของพระเจ้าลงมาสถิตอยู่ในตัวพวกเขาทุกคน ทำให้สาวกบังเกิดความเชื่อและเริ่มออกไปประกาศเรื่องพระเยซูทรงเป็นพระคริสต์ที่ชาวยิวรอคอย เรื่องราวนี้พวกเขาเรียกว่า “ข่าวประเสริฐ” (Gospel หรือเรียกว่า “พระวรสาร”) การประกาศเริ่มต้นในกรุงเยรูซาเล็มโดยเปโตรเทศนาในพระวิหารของชาวยิว ทำให้ชาวยิวเกิดความเชื่อและหันมาเป็นสาวกพระคริสต์ถึง 3,000 คน ต่อมาก็เพิ่มขึ้นอีก 2,500 คน ผู้เชื่อเหล่านี้รวมตัวกับบรรดาอัครสาวกรุ่นแรกเพื่อฟังคำสอนจากอัครสาวก ทำพิธี “หักขนมปัง” หรือพิธีศีลมหาสนิทที่พระเยซูทรงวางแบบไว้เพื่อระลึกถึงพระองค์ ซึ่งต่อมาถูกเรียกว่าเป็น “คริสตจักร” (Church) การประกาศเผยแผ่เรื่องพระคริสต์ในเยรูซาเล็มเกิดผลมาก ทำให้ผู้นำศาสนายิวไม่พอใจและรู้สึกลัวว่าพวกสาวกพระเยซูเป็นลัทธิสอนผิดและอันตรายเพราะกำลังทำให้ศาสนายิวแบบเดิมเสื่อมความนิยมจึงหันมาต่อต้านอย่างรุนแรง โดยใครที่เชื่อพระเยซูจะถูกจับขังคุกและเฆี่ยนตีทันที ผู้นำการต่อต้านคือเฮโล ส่งผลให้สาวกต้องหลบหนีไปทั่วแคว้นยูเดีย สมาเรียและหนีไปต่างประเทศด้วย ขณะที่หนีพวกเขาก็ประกาศเรื่องพระคริสต์และตั้งคริสตจักรใหม่ตามท้องถิ่นต่างๆ ไปด้วย (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 182-229)

ความเจริญของศาสนาคริสต์ได้มีมายาวนาน จนกระทั่งถึงยุคล่าอาณานิคมของพวกจักรวรรดินิยมชาวยุโรปและอเมริกัน ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 15-16 ศาสนาคริสต์ได้ถูกนำไปเผยแผ่ในประเทศต่างๆ ที่นักล่าอาณานิคมเหล่านี้ไปถึง ทำให้คริสตศาสนิกชนมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทั้งในทวีปยุโรป แอฟริกา อเมริกา เอเชีย และออสเตรเลีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยได้มีนักสอนศาสนาชาวโปรตุเกสและสเปนเดินทางเข้ามาเผยแผ่ศาสนา โดยเดินทางมาพร้อมกับพวกทหาร และพ่อค้าของประเทศเหล่านั้น ทำให้มีคนไทยเริ่มหันมานับถือศาสนาคริสต์กระจัดกระจายไปทั่วประเทศ (<http://www.panyathai.or.th> 2555: เว็บไซต์)

2.2 คำสอนของศาสนาคริสต์

คำสอนที่สำคัญของศาสนาคริสต์ที่สำคัญมีหลายประการ เช่น บัญญัติ 10 ประการ (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม 2550: 96)

- 1) อย่ามีพระเจ้าอื่นใดนอกเหนือจากเรา
- 2) อย่าทำรูปเคารพสำหรับตน เป็นรูปสิ่งใดซึ่งมีอยู่ในฟ้าเบื้องบน หรือบนแผ่นดิน เบื้องล่าง หรือในน้ำใต้แผ่นดิน อย่ากราบไหว้หรือปรนนิบัติรูปเหล่านั้น เพราะเราคือพระเจ้าของเจ้า เป็นพระเจ้าที่หวงแหน ให้โทษบิดาตกทอดไปถึงลูกหลานของผู้ที่ชังเราจนถึงสามชั่วสี่ชั่วอายุคนแต่เราแสดงความรักมั่นคงต่อคนที่รักเรา และปฏิบัติตามบัญญัติของเราจนถึงพันชั่วอายุคน
- 3) อย่าออกพระนามพระเจ้าของเจ้าอย่างไม่สมควร เพราะผู้ที่ออกพระนาม

พระองค์อย่างไม่สมควรนั้น พระเจ้าจะทรงถือว่าไม่มีโทษก็หาไม่ได้

4) ระลึกถึงวันสะบาโต {คือ วันหยุดพัก (งาน)} ถือเป็นวันบริสุทธิ์จึงทำการงาน ทั้งสิ้นของเจ้าหกวันแต่ วันที่เจ็ดนั้นเป็นสะบาโตของพระเจ้าของเจ้า ในวันนั้นอย่ากระทำการงาน ใดๆ ไม่ว่าตัวเอง หรือบุตรชายบุตรหญิงของเจ้า หรือทาสทาสีของเจ้า หรือสัตว์ใช้งานของเจ้า หรือ แขนงที่อาศัยอยู่ในประตูเมืองของเจ้าเพราะในหกวันพระเจ้าทรงสร้างฟ้าและแผ่นดิน ทะเลและสรรพ สิ่งซึ่งมีอยู่ในที่เหล่านั้น แต่ในวันที่เจ็ดทรงพัก เพราะฉะนั้นพระเจ้าทรงอวยพระพรวันสะบาโตและ ทรงตั้งวันนั้นไว้เป็นวันบริสุทธิ์

5) จงให้เกียรติแก่บิดามารดาของตนเพื่ออายุของเจ้าจะได้ยืนนานบนแผ่นดิน ซึ่ง พระเจ้าของเจ้าประทานให้แก่เจ้า

6) อย่าฆ่าคน

7) อย่าล่วงประเวณีผิดเมียเขา

8) อย่าลักทรัพย์

9) อย่าเป็นพยานเท็จใส่ร้ายเพื่อนบ้าน

10) อย่าโลภกร้าวเรือนของเพื่อนบ้าน อย่าโลภภรรยาของเพื่อนบ้าน หรือทาสทาสี ของเขา หรือโค ลาของเขา หรือสิ่งใดๆ ซึ่งเป็นของของเพื่อนบ้าน

โดยในบัญญัติข้อ 4 ชาวคริสต์เปลี่ยนวันสะบาโต (วันเสาร์) เปลี่ยนเป็นวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันที่พระเยซูคืนพระชนม์ (ราชบัณฑิตยสถาน 2542: 311-312)

2.3 คำเทศนาบนภูเขา (The Sermon on The Mount)

คำเทศนาบนภูเขา (The Sermon on The Mount) ในพระธรรมมัทธิวกที่ 5-7 คือบันทึกการเทศนาของพระเยซูคริสต์เมื่อประมาณ ค.ศ. 30 บนภูเขาต่อหน้าสาวก 12 คนและผู้มา เฝ้าชุมนุมจำนวนมาก เป็นการเทศนาที่ประมวลคำสอนของพระเยซูที่เคยสั่งสอนตลอดช่วงเวลา 3 ปี ในปาเลสไตน์ไว้อย่างเป็นระบบที่สุด นับเป็นบทเทศนาที่ทำทลายสภาพสังคมในยุคสมัยนั้น และ แสดงถึงความแตกต่างในแนวทางคำสอนของพระเยซูกับแนวทางของศาสนาอื่นดั้งเดิมอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นถึงจุดประสงค์ของพระเยซูที่ต้องการปฏิรูปชีวิตมนุษย์ไปสู่หนทางที่ถูกต้องอีกระดับ หนึ่งตามแนวทางของพระองค์ อีกทั้งยังเป็นหลักจริยธรรมที่ทรงมอบให้แก่มนุษย์ทุกคนได้ถือ ปฏิบัติเพื่อความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า โดยตัดมาบางข้อพอเป็นสังเขปและจัดเรียงหัวข้อ ตามที่ปรากฏอยู่ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ใหม่ โดยเรียงตามลำดับดังนี้

1) ผู้เป็นสุข คำสอนนี้เป็นเรื่องของการปลูกปลูกใจให้คนมีกำลังใจ มีความหวัง เพื่อให้พวกเขาสามารถเผชิญหน้ากับปัญหาได้อย่างไม่หวั่นไหว แม้ตนเองจะรู้สึกว่ามี ความบกพร่องไม่ดีพอ เป็นคนมีทุกข์โศกเศร้า เป็นคนจิตใจอ่อนโยน เป็นคนรักความถูกต้องที่ขงธรรม เป็นคนจิตใจบริสุทธิ์ และเป็นคนที่ถูกกลั่นแกล้งข่มเหง บุคคลเหล่านี้ย่อมได้รับอนุญาตจากพระเจ้า

ให้อยู่ในอาณาจักรสวรรค์ พวกเขาไม่จำเป็นต้องยินดีในร้ายต่อกำหนดว่าร้ายของผู้อื่น และไม่ต้องห่วงเกรงต่อการข่มเหงของผู้ข่มเหงเหล่านั้น (http://www.gracezone.org 2555: เว็บไซต์)

“บุคคลผู้ใดรู้สึกบกร่องฝ่ายจิตวิญญาณ ผู้นั้นเป็นสุข เพราะแผ่นดินสวรรค์เป็นของเขา”

“บุคคลผู้ใดโศกเศร้า ผู้นั้นเป็นสุข เพราะว่าเขาจะได้รับทรงปลอบประโลม”

“บุคคลผู้ใดมีใจอ่อนโยน ผู้นั้นเป็นสุข เพราะว่าเขาจะได้รับแผ่นดินโลกเป็นมรดก”

“บุคคลผู้ใดหิวกระหายความชอบธรรม ผู้นั้นเป็นสุข เพราะว่าพระเจ้าจะทรงให้อิ่มบริบูรณ์”

“บุคคลผู้ใดมีใจกรุณา ผู้นั้นเป็นสุข เพราะว่าเขาจะได้รับพระกรุณาตอบ”

“บุคคลผู้ใดมีใจบริสุทธิ์ ผู้นั้นเป็นสุข เพราะว่าเขาจะได้เห็นพระเจ้า”

“บุคคลผู้ใดสร้างสันติ ผู้นั้นเป็นสุข เพราะว่าพระเจ้าจะทรงเรียกเขาว่าเป็นบุตร”

“บุคคลผู้ใดต้องถูกข่มเหงเพราะเหตุความชอบธรรม ผู้นั้นเป็นสุข เพราะว่าแผ่นดินสวรรค์เป็นของเขา”

“เมื่อเขาจะคิดถึงข่มเหง และนึกทว่าร้ายท่านทั้งหลายเป็นความเท็จเพราะเราท่านก็เป็นสุข”

“จงชื่นชมยินดี เพราะว่าบำเหน็จของท่านมีบริบูรณ์ในสวรรค์ เพราะเขาได้ข่มเหงผู้เผย พระวจนะทั้งหลายที่อยู่ก่อนท่านเหมือนกัน” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2008: 6)

2) เกลือแห่งแผ่นดินโลก คำสอนนี้ต้องการให้มนุษย์ดำรงรักษาความดีงามเหมือนเกลือรักษาความเต็ม เพราะถ้าทิ้งความดีไปแล้วก็ไม่ต่างไปจากเกลือที่หมดรสเต็ม ประโยชน์ที่จะพึงมีก็หมดไม่ หากคุณค่าใดไม่ได้เลย (http://www.gracezone.org 2555: เว็บไซต์)

“ท่านทั้งหลายเป็นเกลือแห่งแผ่นดินโลก ถ้าเกลือนั้นหมดความเต็มไปแล้ว จะทำให้กลับเต็มอีกอย่างไรได้ แต่นั่นไปก็ไม่ใช่ประโยชน์อะไร มีแต่จะทิ้งเสียสำหรับคนเหยียบย่ำ” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 6)

3) ความสว่างของโลก คำสอนนี้เป็นการส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้ทำความดี และปฏิบัติตามธรรมบัญญัติอย่างมั่นคง ความดีที่เขาทำไว้จะมีผลต่อโลกและผู้อื่น เป็นผลให้ผู้ที่เห็นความดีนั้นสรรเสริญพระเป็นเจ้าผู้เป็นพระบิดา เปรียบเหมือนกับลูกที่ดีบิดาข่มได้รับการยกย่องเพราะความดีของลูก (http://www.gracezone.org 2555: เว็บไซต์)

“ท่านทั้งหลายเป็นความสว่างของโลก นครซึ่งอยู่บนภูเขาจะปิดบังไว้ไม่ได้”

“เมื่อจุดตะเกียงแล้ว ไม่มีผู้ใดเอาถังครอบไว้ ย่อมตั้งไว้บนเชิงตะเกียง จะได้ส่องสว่างแก่ทุกคนที่อยู่ในเรือนั้น”

“ท่านทั้งหลายก็เหมือนกับตะเกียง จงส่องสว่างแก่คนทั้งปวง เพื่อว่าเมื่อเขาได้เห็นความคิดที่ท่านทำ เขาจะได้สรรเสริญพระบิดาของท่านผู้ทรงอยู่ในสวรรค์” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 6)

4) พระธรรมบัญญัติใหม่ (The New Testament) คำสอนนี้แสดงให้เห็นถึงเจตจำนงของพระเยซูที่มุ่งชี้แจงให้บุคคลทั้งหลายให้เข้าใจว่า การเผยแผ่ศาสนาที่ได้ดำเนินอยู่นั้นมิได้เป็นไปเพื่อการล้มล้างหรือยกเลิกพระบัญญัติเดิมที่ชาวฮิวได้นับถือสืบกันมา หากแต่ว่าเป็นการปฏิรูปคำสอนเดิมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“อย่าคิดว่าเรามาเลิกล้างธรรมเนียมบัญญัติและคำของผู้เผยพระวจนะ เรามิได้มาเลิกล้างแต่มาทำให้สมบูรณ์ทุกประการ”

“เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ทรายใดที่ฟ้าและดินดำรงอยู่ แม้อักษรหนึ่งหรือขีดๆ หนึ่งก็จะไม่สูญไปจากธรรมเนียมบัญญัติ จนกว่าสิ่งที่จะต้องเกิดได้เกิดขึ้นแล้ว”

“เหตุฉะนั้น ผู้ใดได้ทำให้ข้อเล็กน้อยสักข้อหนึ่งในธรรมเนียมบัญญัตินี้เบาขึ้น ทั้งสอนคนอื่นให้ทำอย่างนั้นด้วย ผู้นั้นจะได้ชื่อว่าเป็นผู้รื้อถอนที่สุกในแผ่นดินสวรรค์ แต่ผู้ใดที่ประพฤติและสอนตามธรรมเนียมบัญญัติ ผู้นั้นจะได้ชื่อว่าใหญ่ในแผ่นดินสวรรค์”

“เพราะเราบอกท่านทั้งหลายว่า ถ้าความชอบธรรมของท่าน ไม่ยิ่งกว่าความชอบธรรมของพวกธรรมาจารย์และพวกฟาริสี ท่านจะไม่มีวันได้เข้าสู่แผ่นดินสวรรค์” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 6-7)

5) ความโกรธ คำสอนได้สะท้อนถึงข้อห้ามในพระธรรมบัญญัติเดิมที่ว่า อย่าฆ่าคน แต่พระเยซูได้มาขยายคำสอนนี้ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยชี้ให้ทุกคนพึงระวังในด้านจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความโกรธซึ่งเป็นอารมณ์ความรู้สึกอย่างหนึ่งที่ทำให้ผลในทางกาย การฆ่ายากที่จะเกิดขึ้นได้ถ้าไม่มีความโกรธ ความโกรธจึงเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่ทุกคนต้องระวังอย่าให้เกิดขึ้นได้ ความในใจที่มีอยู่จะต้องปลดปล่อยให้หมด อย่าได้คิดค้างไว้เพราะหากทับถมมากจะมีผลทางกาย ในที่สุดทำให้เกิดการเช่นฆ่าทำลายล้างซึ่งกันและกัน (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“ท่านทั้งหลายได้ยื่นคำซึ่งกล่าวไว้แก่คนโบราณว่า อย่าฆ่าคน ถ้าผู้ใดฆ่าคน ผู้นั้นจะต้องถูกพิพากษาลงโทษ”

“เราบอกท่านทั้งหลายว่า ผู้ใดโกรธพี่น้องของตนผู้นั้นจะต้องถูกพิพากษาลงโทษ ถ้าผู้ใดจะพูดกับพี่น้องว่า 'อ้ายโง่' ผู้นั้นต้องถูกนำไปที่ศาลสูงให้พิพากษาลงโทษและผู้ใดจะว่า 'อ้ายบ้า' ผู้นั้นจะมีโทษถึงไฟนรก”

“เหตุฉะนั้นถ้าท่านนำเครื่องบูชามาถึงแท่นบูชาแล้ว และระลึกขึ้นได้ว่า พี่น้องมีเหตุขัดเคืองข้อหนึ่งข้อใดกับท่าน”

“จงวางเครื่องบูชาไว้ที่หน้าแท่นบูชา กลับไปคืนดีกับพี่น้องผู้นั้นเสียก่อน แล้วจึงค่อยมาถวายเครื่องบูชาของท่าน”

“จงปรองคองกับคู่ความโดยเร็วในขณะที่พากันไปศาล เกือบกว่าคู่ความนั้นจะอายัดท่านไว้กับผู้พิพากษา แล้วผู้พิพากษาจะมอบท่านไว้กับผู้คุม และท่านจะต้องถูกขังไว้ในเรือนจำ”

“เราบอกความจริงแก่ท่านว่า ท่านจะออกจากที่นั่นไม่ได้จนกว่าจะได้ใช้หนึ่งจนครบ” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 7)

6) การล่วงประเวณี คำสอนได้แสดงให้เห็นถึงการปฏิรูปทางความคิดแต่เดิมที่มุ่งหมายเฉพาะการล่วงประเวณีที่เกิดขึ้นทางกายแต่พระเยซูได้สอนให้ลึกซึ้งไปกว่านี้ โดยเตือนให้ทุกคนระวังการล่วงประเวณีทางใจ ซึ่งเกิดจากความพอใจในทางจิตวิญญาณ ดังนั้นถ้าร่างกายเราส่วนใดส่วนหนึ่งทำผิด ทำบาป ควรทำลายส่วนนั้นทิ้งเสีย เพราะถึงจะเสียอวัยวะไปก็ดีกว่าตัวเราจะต้องลงนรก (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“ท่านทั้งหลายได้ยินคำซึ่งกล่าวไว้ว่า อย่าล่วงประเวณีผิวเมียเขา”

“ฝ่ายเราบอกท่านทั้งหลายว่า ผู้ใดมองผู้หญิงเพื่อให้เกิดใจกำหนัดในหญิงนั้น ผู้นั้นได้ล่วงประเวณีในใจกับหญิงนั้นแล้ว”

“ถ้าตาข้างขวาของท่านทำให้ตัวหลงผิด จงควักออกทิ้งเสีย เพราะว่าถึงจะเสียอวัยวะอย่างหนึ่ง ก็ดีกว่าตัวของท่านจะต้องลงนรก”

“ถ้ามือข้างขวาทำให้หลงผิด จงตัดทิ้งเสีย เพราะถึงจะเสียอวัยวะอย่างหนึ่งก็ดีกว่า ตัวท่านจะต้องลงนรก” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 7)

7) การหย่าร้าง คำสอนนี้แสดงให้เห็นถึงโลกทัศน์อันยาวไกลของพระเยซูที่เห็นว่าแต่เดิมมาที่มีการอนุญาตให้บุคคลทั้งหลายหย่ากันได้ง่าย เพียงแค่ทำหนังสือหย่ากันก็เป็นการเพียงพอแล้วนั้น เท่ากับเปิดโอกาสให้บุคคลไม่เกรงกลัวต่อบาป การแต่งงานก็จะเกิดขึ้นเพราะความพอใจแต่ขาดความรับผิดชอบและการหย่าร้างก็จะมีมากขึ้น จึงจำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องมีการผู้ชี้แนะและทำความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนที่สังคมจะเต็มไปด้วยคนทำชั่วเพราะความไม่รู้จริง

(<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“ยังมีคำกล่าวไว้ว่า ถ้าผู้ใดจะหย่าภรรยาให้ทำหนังสือหย่าให้แก่ภรรยาผู้นั้น”

“ฝ่ายเราบอกท่านทั้งหลายว่า ถ้าผู้ใดจะหย่าภรรยาเพราะเหตุอื่นนอกจากการ เล่นชู้ ก็เท่ากับว่าผู้นั้นทำให้หญิงนั้นผิดศีลล่วงประเวณี และถ้าผู้ใดจะรับหญิงซึ่งหย่าแล้วเช่นนั้นมา เป็นภรรยา ผู้นั้นก็ผิดศีลล่วงประเวณีด้วย” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2008: 7)

8) การสวดสาบาน คำสอนนี้ได้ทำให้เห็นว่า ให้นुकคลยึคถือสัจจะและความจริงใจอย่างมั่นคง โดยไม่จำเป็นต้องไปอ้างสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือสิ่งอื่น ๆ เพื่อเป็นหลักประกันคำพูดของตนเอง คนที่มีจิตใจมั่นคงในคำสอนของศาสนา ย่อมไม่กล่าวคำเท็จ และมีความเชื่อมั่นในตนเองทำทุกอย่างด้วยความซื่อสัตย์ (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“อีกประการหนึ่งท่านทั้งหลายได้ยื่นคำซึ่งกล่าวไว้แก่คนโบราณว่า อย่าเสียคำสัตย์สาบาน คำสัตย์สาบานที่ได้ถวายต่อองค์พระผู้เป็นเจ้านั้นต้องรักษาไว้ให้มั่น”

“ฝ่ายเราบอกท่านทั้งหลายว่าอย่าสาบานเลย โดยอ้างถึงสวรรค์ก็อย่าสาบาน เพราะสวรรค์เป็นที่ประทับของพระเจ้า”

“หรือโดยอ้างถึงแผ่นดิน โลกก็อย่าสาบาน เพราะแผ่นดิน โลกเป็นที่รองพระบาทของพระเจ้า หรือโดยอ้างถึงกรุงเยรูซาเล็มก็อย่าสาบาน เพราะกรุงเยรูซาเล็มเป็นราชธานีของพระมหากษัตริย์”

“อย่าสาบานโดยอ้างถึงศีรษะของคน เพราะท่านจะกระทำให้ผมขาวหรือดำไปสักเส้นหนึ่งก็ไม่ได้”

“จริงก็จริงว่าจริง ไม่ก็ว่าไม่ พูดแต่เพียงนี้ก็พอ คำพูดเกินนี้ไปมาจากความซื่อหรือมารร้าย” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 7-8)

9) การตอบแทน คำสอนนี้ได้แสดงให้เห็นว่า พระเยซูไม่ต้องการให้บุคคลทั้งหลายมีจิตใจอาฆาตแค้นต่อกัน คำสอนในตอนนี้นำมาซึ่งการละอวดตาในพุทธศาสนา ครอบโลกที่คนเรายังมีความยึดมั่นถือมั่นในตัวตนของตนอยู่ก็ไม่สามารถที่จะทำอะไรเพื่อผู้อื่นและพระเจ้าได้ (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“ท่านทั้งหลายได้ยื่นคำซึ่งกล่าวไว้ว่าตาแทนตา และฟันแทนฟัน”

“ฝ่ายเราบอกท่านว่าอย่าต่อสู้คนชั่ว ถ้าผู้ใดตบแก้มขวาของท่านก็จงหันแก้มซ้ายให้เขาด้วย”

“ถ้าผู้ใดอยากจะฟ้องศาลเพื่อจะปรับเอาเสื้อของท่านไป ก็จงให้เสื้อคลุมแก่เขาเสียด้วย”

“ถ้าผู้ใดจะเกณฑ์ท่านให้เดินทางไปหนึ่งกิโลเมตร ก็ให้เลยไปกับเขาถึงสองกิโลเมตร”

“ถ้าเขาจะขอสั่งไต่จากท่าน ก็จงให้อย่าเมินหน้าจากผู้ที่อยากขอยืมจากท่าน” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 7-8)

10) รักศัตรู คำสอนนี้สะท้อนให้เห็นถึงหลักแห่งความเมตตากรุณาต่อสัตว์โลกทั้งหลาย แม้แต่ศัตรูผู้ที่คิดร้าย บุคคลนั้นได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เพราะสามารถด้านทานกิเลสในจิตใจได้ (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“ท่านทั้งหลายได้ยื่นคำซึ่งกล่าวไว้ว่า จงรักคนสนิทและเกลียดชังศัตรู”

“ฝ่ายเรบอกท่านว่า จงรักศัตรูของท่าน และจงอธิษฐานเพื่อผู้ที่ข่มเหงท่าน”

“ทำดังนี้แล้วท่านทั้งหลายจะเป็นบุตรของพระบิดาของท่านผู้ทรงสถิตในสวรรค์ เพราะว่าพระองค์ทรงให้ดวงอาทิตย์ของพระองค์ ขึ้นส่องสว่างแก่คนดีและคนชั่วเสมอ กัน และให้ฝนตกแก่คนชอบธรรมและคนอธรรม”

“แม้ว่าท่านรักผู้ที่รักท่าน จะได้บำเหน็จอะไร ถึงพวกเก็บภาษีก็ยังกระทำอย่างนั้นมิใช่หรือ”

“ถ้าท่านทักทายแต่ที่นี้เองของตนฝ่ายเดียว ท่านได้กระทำอะไรเป็นพิเศษยิ่งกว่าคนทั้งปวงเล่า ถึงคนต่างชาติก็กระทำอย่างนั้นมิใช่หรือ”

“เหตุฉะนั้นท่านทั้งหลายจงเป็นคนดีรอบคอบเหมือนอย่างพระบิดาของท่าน ผู้ทรงสถิตในสวรรค์เป็นผู้ดีรอบคอบ” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 8)

11) การทำทาน คำสอนนี้ได้แสดงให้เห็นว่า พระเยซูต้องการให้บุคคลทำดีจนเคยชินเป็นนิสัยมากกว่าที่จะทำบุญเพื่อหวังบำเหน็จรางวัล เพราะความดีที่แท้จริงคือการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“จงระวัง อย่ากระทำศาสนกิจเพื่ออวดคนอื่น ถ้าทำอย่างนั้นท่านจะไม่ได้รับบำเหน็จจากพระบิดาของท่านผู้ทรงสถิตในสวรรค์”

“เหตุฉะนั้น เมื่อท่านทำทานอย่าเป่าแตรข้างหน้าท่าน เหมือนคนหน้าชื่อใจคดกระทำในธรรมศาลาและตามถนนเพื่อให้คนสรรเสริญ เรบอกความจริงแก่ท่านว่า เขาได้รับบำเหน็จของเขาแล้ว”

“ฝ่ายท่านทั้งหลายเมื่อทำทาน อย่าให้มือซ้ายรู้การซึ่งมือขวากระทำนั้น”

“ทานของท่านจะต้องเป็นทานลับ และพระบิดาของท่านผู้ทรงเห็นในที่ลับ จะทรงโปรดประทานบำเหน็จแก่ท่าน” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 8)

12) การอธิษฐาน คำสอนนี้แสดงให้เห็นว่า การสวดมนต์อธิษฐานด้วยความเคารพอย่างแท้จริงนั้น ต้องไม่อวดตัวว่าเป็นผู้เคร่งศาสนาและเป็นผู้มีศีลมีสัตย์ ผู้ปฏิบัติต่อศาสนาด้วยความเคารพอย่างจริงจัง (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“เมื่อท่านทั้งหลายอธิษฐาน อย่าเป็นเหมือนคนหน้าชื่อใจคด เพราะเขาชอบยืนอธิษฐานในธรรมศาลาและตามถนนเพื่อจะให้คนทั้งปวงได้เห็น เรบอกความจริงแก่ท่านว่า เขาได้รับบำเหน็จของเขาแล้ว”

“ฝ่ายท่านเมื่ออธิษฐานจงเข้าไปในห้องชั้นใน และเมื่อปิดประตูแล้ว จงอธิษฐานต่อพระบิดาของท่านผู้ทรงสถิตในที่ลับ และพระบิดาของท่านผู้ทรงเห็นในที่ลับจะทรงโปรดประทานบำเหน็จแก่ท่าน”

“แต่เมื่อท่านอธิษฐานอย่าพูดพล่อยๆ ซ้ำซาก เหมือนคนต่างชาติกระทำเพราะเขาคิดว่าพูดมากหลายคำพระเจ้าจะทรงโปรดฟัง”

“อย่าทำเหมือนเขาเลย เพราะว่าสิ่งไรซึ่งท่านต้องการ พระบิดาของท่านทรงทราบก่อนที่ท่านทูลขอแล้ว”

“ท่านทั้งหลายจงอธิษฐานตามอย่างนี้ว่า ข้าแต่พระบิดาแห่งข้าพระองค์ทั้งหลาย ผู้ทรงสถิตในสวรรค์ ขอให้พระนามของพระองค์เป็นที่เคารพสักการะ”

“ขอให้แผ่นดินของพระองค์มาตั้งอยู่ ขอให้เป็นไปตามพระทัยของพระองค์ในสวรรค์เป็นอย่างไรก็ให้เป็นไปอย่างนั้นในแผ่นดินโลก”

“ขอทรงโปรดประทานอาหารประจำวันแก่ข้าพระองค์ทั้งหลายในกาลวันนี้”

“และขอทรงโปรดยกบาปผิดของข้าพระองค์ เหมือนข้าพระองค์ยกโทษผู้ที่ทำผิดต่อข้าพระองค์นั้น”

“และขอย่านำข้าพระองค์เข้าไปในการทดลอง แต่ขอให้พ้นจากซึ่งชั่วร้ายหรือมารร้าย เหตุว่าราชอำนาจ และฤทธิเดช และพระสิริเป็นของพระองค์สืบๆ ไปเป็นนิตย์ อาเมน”

“เพราะว่าถ้าท่านยกความผิดของเพื่อนมนุษย์ พระบิดาของท่านผู้ทรงสถิตในสวรรค์จะทรงโปรดยกความผิดของท่านด้วย”

“แต่ถ้าท่านไม่ยกความผิดของเพื่อนมนุษย์ พระบิดาของท่านจะไม่ทรงโปรดยกความผิดของท่านเหมือนกัน” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 8)

13) การถืออดอาหาร คำสอนนี้สะท้อนให้บุคคลปฏิบัติทางศาสนาด้วยความเชื่อมั่น การถืออดอาหารเป็นการปฏิบัติทางศาสนาที่ทุกคนควรเต็มใจทำ แต่ไม่ใช่จำใจทำเพราะนั่นไม่ใช่ความดีที่แท้จริง (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“เมื่อท่านถืออดอาหาร อย่าทำหน้าเศร้าหมองเหมือนคนหน้าซื่อใจคด ด้วยเขาทำหน้าให้หมอมเมมเพื่อจะให้คนเห็นว่าเขาถืออดอาหาร เราบอกความจริงแก่ท่านว่า เขาได้บำเหน็จของเขาแล้ว”

“ฝ่ายท่านเมื่อถืออดอาหาร จงล้างหน้าและเอาน้ำมันใส่ศีรษะ”

“เพื่อคนจะไม่ได้รู้ว่าถืออดอาหาร แต่ให้ปรากฏแก่พระบิดาของท่านผู้ทรงสถิตในที่ลับ และพระบิดาของท่านผู้ทรงเห็นในที่ลับจะทรงโปรดประทานบำเหน็จแก่ท่าน” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 9)

14) ทรัพย์สมบัติในสวรรค์ คำสอนนี้ทำให้เกิดแนวคิดในเรื่องการทำจิตให้หมดความยึดถือในทรัพย์สมบัติภายนอกกาย แต่ความดียังทำมากเท่าใดสวรรค์ย่อมเป็นที่ไปสำหรับบุคคลนั้น (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“อย่าล้าสมทรัพย์สมบัติไว้สำหรับตัวในโลก ที่อาจเป็นสนิมและที่แมลงกินเสียได้ และที่ขโมยอาจขูดช่องลักเอาไปได้”

“แต่จงล้าสมทรัพย์สมบัติไว้ในสวรรค์ ที่ไม่มีแมลงจะกินและไม่มีสนิมจะกัด และที่ไม่มีขโมยขูดช่องลักเอาไปได้”

“เพราะว่าทรัพย์สมบัติของท่านอยู่ที่ไหน ใจของท่านก็อยู่ที่นั่นด้วย”
(พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 9)

15) ประทีปของร่างกาย คำสอนนี้ทำให้เราคิดได้ว่าความสว่างในจิตใจนั้นเกิดจากมุมมองอันถูกต้อง ถ้าดวงตาสามารถหยั่งเห็นสัจธรรมของชีวิตได้ การดำเนินชีวิตย่อมเป็นไปตามปกติ (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“ตาเป็นประทีปของร่างกาย เหตุฉะนั้นถ้าตาของท่านปกติทั้งตัวก็พลอยสว่างไปด้วย”

“แต่ถ้าตาของท่านผิดปกติทั้งตัวของท่านก็พลอยมืดไปด้วย เหตุฉะนั้นถ้าความสว่างซึ่งอยู่ในตัวท่านมืดไป ความมืดนั้นจะหนาที่บดบังเพียงใดหนอ” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 9)

16) พระเจ้าและเงินทอง คำสอนนี้สะท้อนแนวคิดที่ว่า คนเราไม่สามารถยึดถือเงินตราหรือพระเจ้าเป็นที่พึ่งอาศัยโดยพร้อมกันทั้งสองอย่าง แต่จะต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความรักและศรัทธาอย่างหมดหัวใจ และจะต้องหมั่นประมาทอีกฝ่ายหนึ่ง เพราะนายทั้งสองนี้เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“ไม่มีผู้ใดเป็นข้าสองเจ้าบ่าวสองนายได้ เพราะว่าจะชังนายข้างหนึ่ง และจะรักนายอีกข้างหนึ่ง หรือจะนับถือนายฝ่ายหนึ่ง และจะดูหมิ่นนายอีกฝ่ายหนึ่ง ท่านจะปฏิบัติพระเจ้า และจะปฏิบัติเงินทองพร้อมกันไม่ได้” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 9)

17) ความกระวนกระวาย คำสอนนี้ทำให้เห็นว่า มนุษย์รักและศรัทธาในพระเจ้าก็ควรระวังใจเชื่อพระองค์ ให้คำนี้ถึงแต่ปัจจุบันเท่านั้น และทำดีให้ถึงที่สุดของความดีนั้น (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“เหตุฉะนั้น เราบอกท่านทั้งหลายว่า อย่ากระวนกระวายถึงชีวิตของตนว่าจะเอาอะไรกินหรือจะเอาอะไรดื่ม และอย่ากระวนกระวายถึงร่างกายของตนว่าจะเอาอะไรนุ่งห่ม ชีวิตสำคัญยิ่งกว่าอาหารมิใช่หรือ และร่างกายสำคัญยิ่งกว่าเครื่องนุ่งห่มมิใช่หรือ”

“จงดูนกในอากาศ มันมิได้หว่าน มิได้เกี่ยว ได้ล้าสมไว้ในยุ้งฉาง แต่พระบิดา

ของท่านทั้งหลายผู้ทรงสถิตในสวรรค์ทรงเล็งเห็นไว้ ท่านทั้งหลายมิประเสริฐกว่านหรือ”

“มีใครในพวกท่านโดยความกระวนกระวาย อาจต่อชีวิตให้ยาวออกไปอีกสัก สอกหนึ่งได้หรือ”

“ท่านกระวนกระวายถึงเครื่องนุ่งห่มทำไม จงพิจารณาดอกไม้ที่ทุ่งนาว่า มัน งอกงามเจริญขึ้นได้อย่างไร มันไม่ทำงาน มันไม่ปั่นด้าย”

“แต่เราบอกท่านทั้งหลายว่ากษัตริย์ซาโลมอนเมื่อบริบูรณ์ด้วยสง่าราศี ก็มีได้ ทรงเครื่องงามเท่าดอกไม้ชนิดดอกหนึ่ง”

“แม้ว่าพระเจ้าทรงตกแต่งหญ้าที่ทุ่งนาอย่างนั้น ซึ่งเป็นอยู่วันนี้และรุ่งขึ้นต้อง ทั้งในเตาไฟ โอบุ้มีความเชื่ออ่อนโยน พระองค์จะไม่ทรงตกแต่งท่านมากยิ่งกว่านั้นหรือ”

“เหตุฉะนั้นอย่ากระวนกระวายว่าจะเอาอะไรกินหรือจะเอาอะไรดื่ม หรือจะเอา อะไรนุ่งห่ม”

“เพราะว่าพวกต่างชาติแสวงหาสิ่งของทั้งปวงนี้ แต่พระเจ้าบิดาของท่านผู้ทรง สถิตในสวรรค์ทรงทราบแล้วว่าท่านต้องการสิ่งทั้งปวงเหล่านี้”

“แต่ท่านทั้งหลายจงแสวงหาแผ่นดินของพระเจ้า และความชอบธรรมของ พระองค์ก่อน แล้วพระองค์จะทรงเพิ่มเติมสิ่งทั้งปวงเหล่านี้ให้”

“เหตุฉะนั้น อย่ากระวนกระวายถึงพรุ่งนี้ เพราะว่าพรุ่งนี้คงมีการกระวน กระวายสำหรับพรุ่งนี้เอง แต่ละวันก็มีทุกข์พอกอยู่แล้ว” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 10)

18) การกล่าวโทษผู้อื่น คำสอนนี้ทำให้เกิดความคิดที่ว่า "บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้ผล อย่างนั้น" เรากล่าวโทษผู้อื่นอย่างไร และเราก็จะถูกกล่าวโทษเช่นนั้นบ้าง คนส่วนมาก ไม่ใคร่มองตนเอง แต่มักเพ่งโทษของผู้อื่น จึงมองไม่เห็นความชั่วของตนทำให้เป็นผู้ที่โลกทัศน์มืด มัวและปัญญามืดบอด (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“อย่ากล่าวโทษเขา เพื่อพระเจ้าจะไม่ทรงกล่าวโทษท่าน”

“เพราะว่าท่านทั้งหลายจะกล่าวโทษเขาอย่างไร พระเจ้าจะทรงกล่าวโทษท่าน อย่างนั้น และท่านจะดวงให้เขาด้วยเทนานอันใด พระเจ้าจะได้ทรงดวงให้ท่านด้วยเทนานอันนั้น”

“เหตุไฉนท่านมองดูสิ่งที่ในตาพี่น้องของท่าน แต่ไม่ทั้งท่อนที่อยู่ในตาของท่าน ท่านก็ไม่รู้สึก”

“เหตุไฉนท่านจะกล่าวแก่พี่น้องว่า 'ให้เราเชิญออกจากตาของเธอ' แต่ที่จริง ไม่ทั้งท่อนมีอยู่ในตาของท่านเอง”

“ท่านคนหน้าซื่อใจคด จงชักไม้ทั้งท่อนออกจากตาของท่านก่อน แล้วท่านจะ เห็นได้ถนัด จึงจะเชิญออกจากตาพี่น้องของท่านได้”

“อย่าให้ของประเสริฐแก่สุนัข อย่าโยนไข่มุกให้แก่สุกร เกลือกว่ามันจะเหยียบย่ำเสีย และจะหันกลับมากัดตัวท่านด้วย” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 10)

19) ขอ หา เคาะ คำสอนนี้ได้แสดงให้เห็นว่า พระเจ้าย่อมมีน้ำพระทัยเมตตาแก่ผู้ทุกข์ยากที่ร้องขอความช่วยเหลือ พระเจ้าย่อมไม่ทอดทิ้ง พระองค์ดีต่อพวกเขาอย่างไร พวกเขาที่ควรที่จะดำเนินตามรอยพระองค์ด้วยการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างที่ปรารถนาจะให้ผู้อื่นปฏิบัติเช่นนั้นต่อพวกเขา (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“จงขอแล้วจะได้ จงหาแล้วจะพบ จงเคาะแล้วจะเปิดให้แก่ท่าน”

“เพราะว่าทุกคนที่ขอก็ได้ ทุกคนที่แสวงหาก็คพบ ทุกคนที่เคาะก็จะเปิดให้เขา”

“ในพวกท่านมีใครบ้างที่จะเอาก้อนหินให้บุตร เมื่อเขาขอขนมปัง”

“หรือให้งูเมื่อบุตรขอปลา”

“เหตุฉะนั้น ถ้าท่านทั้งหลายเองผู้เป็นคนบาป ยังรู้จักให้ของดีแก่บุตรของตนยิ่งกว่านั้นสักเท่าใด พระบิดาของท่านผู้ทรงสถิตในสวรรค์ จะประทานของดีแก่ผู้ที่ขอต่อพระองค์”

“จงปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างที่ท่านปรารถนาให้เขาปฏิบัติต่อท่าน นั่นคือธรรมบัญญัติ และคำสั่งสอนของบรรดาผู้เผยพระวจนะ” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 10-11)

20) ประตูคับแคบ คำสอนนี้เป็นการเตือนสติบุคคลให้ดำรงตนอยู่ในความไม่ประมาท คนส่วนมากชอบความง่าย ความสะดวกสบาย จึงพลาดต่อการทำผิดทำชั่ว จิตที่ชอบความสะดวกสบาย จึงมีคนน้อยมากที่จะยอมประพฤติปฏิบัติความดีงามและยอมต้านกระแสความต้องการของโลก คนส่วนมากเลือกประตูกว้างซึ่งเป็นทางที่สะดวกกว่าประตูที่คับแคบ เช่นเดียวกับคนส่วนมากเลือกที่จะทำชั่วมากกว่าที่จะทำความดี เพราะการทำดีนั้นยากลำบากต้องใช้ความอดทนและความพยายามอย่างสูง (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“จงเข้าไปทางประตูแคบ เพราะว่าประตูใหญ่ และทางกว้างซึ่งนำไปถึงความพินาศ และคนที่เข้าไปทางนั้นมีมาก”

“เพราะว่าประตูซึ่งนำไปถึงชีวิตนั้นก็คับและทางก็แคบ ผู้ที่หาพบก็มีน้อย” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 11)

21) รู้จักต้นไม้ด้วยผลของมัน คำสอนนี้เป็นการเตือนใจบุคคลให้รู้จักเพื่อนพวบบุคคลที่ควรบูชา ไม่ศรัทธาเพียงเพราะเห็นว่ามีท่าทีน่าเลื่อมใส แต่ให้ดูผลงานของบุคคลที่บอกถึงคุณค่าที่แท้จริงของเขา (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“ท่านทั้งหลายจงระวังผู้เผยพระวจนะเท็จ ที่มาหาท่านนุ่งห่มถุงแกะ แต่

ภายในเขารายกาจคุดหมาป่า”

“ท่านจะรู้จักเขาได้ด้วยผลของเขา ผลองุ่นนั้นเก็บได้จากต้น ไม่มีหนามหรือหรือว่าผลมะเดื่อ นั้นเก็บได้จากพืชหนาม”

“ต้นไม้อะไรให้แต่ผลดี ต้นไม้อะไรก็ให้ผลเลว”

“ต้นไม้อะไรจะเกิดผลเลวไม่ได้ หรือต้นไม้อะไรจะเกิดผลดีก็ไม่ได้”

“ต้นไม้อะไรซึ่งไม่เกิดผลดีย่อมต้องถูกฟันลงและทิ้งเสียในไฟ” “เหตุฉะนั้น ท่านจะรู้จักเขาได้เพราะผลของเขา” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 11)

22) เราไม่เคยรู้จักเจ้าเลย คำสอนนี้ได้แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่เอ่ยเรียกพระเจ้าบ่อยครั้งไม่ได้หมายความว่า จะได้สิทธิอยู่ในอาณาจักรสวรรค์ เพราะปากที่เคยพร่ำถึงอยู่เสมอแต่ไม่เคยปฏิบัติตามคำสอนของพระเจ้านั้นไม่ได้ชื่อว่าเป็นคนดีที่แท้จริง และเป็นคนที่พระเจ้าไม่เคยรู้จัก (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“มิใช่ทุกคนที่เรียกเราว่า พระองค์เจ้าข้า พระองค์เจ้าข้า จะได้เข้าในแผ่นดินสวรรค์ แต่ผู้ที่ปฏิบัติตามพระทัยพระบิดาของเรา ผู้ทรงสถิตในสวรรค์จึงจะเข้าได้”

“เมื่อถึงวันนั้นจะมีคนเป็นอันมากร้องแก่เราว่า พระองค์เจ้าข้า พระองค์เจ้าข้า ข้าพระองค์กลัวพระวาระในพระนามของพระองค์ และได้ขับผีออกในพระนามของพระองค์ และได้กระทำการหัตถกรรมเป็นอันมากในพระนามของพระองค์ มิใช่หรือ”

“เมื่อนั้นเราจะได้กล่าวแก่เขาว่า เราไม่เคยรู้จักเจ้าเลย เจ้าผู้กระทำความชั่วจงไปเสียให้พ้นหน้าเรา” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 11)

23) รากฐานสองชนิด คำสอนนี้เป็นตอนสุดท้ายที่ย้ำเตือนให้บุคคลทั้งหลายนำคำสอนที่กล่าวมาทั้งหมดตั้งแต่ต้น ไปปฏิบัติซึ่งจะเกิดผลดีแก่เขาทั้ง โลกนี้และโลกหน้า อีกทั้งเป็นการเตือนสติบุคคลให้ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท (<http://www.gracezone.org> 2555: เว็บไซต์)

“เหตุฉะนั้นผู้ใดที่ได้ยินคำเหล่านี้ของเราและประพฤติตาม เขาก็เปรียบเสมือนผู้ที่มิสติปัญญาสร้างเรือนของตนไว้บนศิลา”

“ฝนก็ตกและน้ำก็ไหลเชี่ยว ลมก็พัดปะทะเรือนนั้น แต่เรือนมิได้พังลง เพราะว่ารากตั้งอยู่บนศิลา”

“แต่ผู้ที่ได้ยินคำเหล่านี้ของเราและไม่ประพฤติตามเล่า เขาก็เปรียบเสมือนผู้ที่โง่เขลาสร้างเรือนของตนไว้บนทราย”

“ฝนก็ตกและน้ำก็ไหลเชี่ยว ลมก็พัดปะทะเรือนนั้น เรือนนั้นก็พังทลายลง และการซึ่งพังทลายนั้นก็ใหญ่ยิ่ง” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ 2550: 11)

2.4 หลักคำสอนสำคัญอื่นๆ เช่น

1) มนุษย์เกิดมาในธรรมชาติบาป

2) ตริเอกานุภาพ คือ พระเจ้าปรากฏเป็น 3 พระภาค เป็นพระเจ้าเดียวไม่ได้ แยกจากกัน เท่าเทียมกัน คือ พระบิดาทรงเป็นพระเจ้า พระบุตรทรงเป็นพระเจ้า และพระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงเป็นพระเจ้า (วิชาหลักศาสนศาสตร์ 1 2550: มปป.)

3) ความรัก เป็นกฎทองคำของศาสนาคริสต์ ซึ่งอยู่ในมัทธิวกที่ 22 ข้อ 37-39 กล่าวว่า “จงรักพระองค์ผู้เป็นพระเจ้าของเจ้าด้วยสุดใจสุดจิตและด้วยสิ้นสุดความคิด” และ “จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง”

จึงสรุปได้ว่า คำสอนหลักในศาสนาคริสต์ คือ มนุษย์ทุกคนล้วนเป็นคนบาป หลักตริเอกานุภาพที่พระเจ้าทรงปรากฏเป็น 3 พระภาค คือ พระบิดา พระบุตร พระวิญญาณบริสุทธิ์ และหลักความรักต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์

2.5 พิธีกรรมของศาสนาคริสต์

พิธีกรรม คือ พิธีต่างๆ ซึ่งคริสตจักรปฏิบัติเนื่องจากว่าเป็นคำสั่งของพระเยซู มี 2 พิธี ดังนี้

1) ศีลมหาสนิท (Communion) พิธีนี้ได้เริ่มในคืนก่อนที่พระเยซูจะถูกตรึงที่กางเขน พิธีนี้มีความสำคัญคือ เป็นพิธีที่กระทำเพื่อระลึกถึงพระเยซูที่สิ้นพระชนม์เพื่อมนุษย์ทุกคน เป็นการร่วมสามัคคีธรรมอย่างใกล้ชิดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระเยซู และมีความหวังว่าพระเยซูจะเสด็จกลับมา โดยจะรับประทานขนมปัง 1 คำ และดื่มเหล้าองุ่น (น้ำองุ่น) 1 จิบ (ราชบัณฑิตยสถาน 2552: 248)

2) ศีลล้างบาป (Baptism) มาจากภาษากรีก “Baptizo” คือ ล้าง จุ่มหรือชุบตัวลงในน้ำ เป็นพิธีที่กระทำสำหรับผู้ประสงค์แสดงตนว่าเป็นคริสเตียน (พิชญ์ อรรถกถา 2534: 129 -131) เป็นสัญลักษณ์ที่ผู้เชื่อได้แสดงถึงการได้ร่วมในการสิ้นพระชนม์ ถูกฝัง และได้คืนพระชนม์กับพระเยซู ซึ่งการล้างบาปด้วยน้ำสื่อความหมายถึงผู้รับล้างบาปมีความเชื่อและความรอดมาทางพระเยซูโดยความเชื่อ

สรุปได้ว่า พิธีกรรมของศาสนาคริสต์โดยหลักๆ แล้วจะมีแค่พิธีศีลมหาสนิท (Communion) และพิธีศีลล้างบาป (Baptism) นอกนั้นเป็นพิธีที่มีการประยุกต์เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพื่อให้สังคมมีศีลธรรมอันดีงาม

2.6 ประเพณีของศาสนาคริสต์

ประเพณีที่สำคัญของคริสต์ศาสนาที่สำคัญได้แก่

1) วันคริสต์มาสหรือวันคริสตสมภพ (Christmas Day) ปัจจุบันกำหนดขึ้นในวันที่ 25 ธันวาคม วันคริสต์มาสเป็นการเฉลิมฉลองวันคล้ายวันประสูติของพระเยซูคริสต์ เป็นประเพณีสากลที่ทำติดต่อกันมานานนับพันปี การเฉลิมฉลองวันคริสต์มาส เป็นการรำลึกถึงพระคุณ

ของพระเจ้าที่ทรงประทานของขวัญอันล้ำค่าให้แก่มวลมนุษยชาติ ของขวัญอันล้ำค่านั้นก็คือพระเยซูคริสต์ พระบุตรของพระเจ้า พระคริสตธรรมยอห์นบทที่ 3 ข้อ 16 กล่าวว่า “เพราะว่าพระเจ้าทรงรักโลก จนได้ทรงประทานพระบุตรองค์เดียวของพระองค์ เพื่อทุกคนที่วางใจในพระบุตรนั้นจะไม่พินาศ แต่มีชีวิตนิรันดร์” (ซำนาอู แสงฉาย 2549: 27)

2) วันอีสเตอร์ (Easter) เป็นวันฉลองการที่พระเยซูคริสต์ทรงพิชิตความตายและฟื้นขึ้นมาจากความตายในรุ่งอรุณของวันอาทิตย์ และได้พิสูจน์พระองค์เองแก่เหล่าสาวกและคนอีกมากมาย อีสเตอร์นี้จะเปลี่ยนไปในแต่ละปีเพราะใน ค.ศ. 325 (การประชุมสภาในเซเชียวหรือสภาผู้นำคริสตจักร) ใช้ปฏิทินทางจันทรคติ ซึ่งยึดการโคจรรอบโลกของดวงจันทร์เป็นหลัก วันอีสเตอร์คือ วันอาทิตย์แรกหลังจากคืนวันเพ็ญแรก หรือหลังจากวันที่ 21 มีนาคม ดังนั้นวันอีสเตอร์จะอยู่ในช่วงระหว่างวันที่ 22 มีนาคม และ 25 เมษายนเสมอ (ธงชัย ประดับชนานุรัตน์ 2546: 45)

3) วันอาทิตย์ของทุกสัปดาห์เป็นวันของพระเจ้า (วันซับบาธ – Sabbath Day หรือสะบาโต) เป็นวันสำคัญทางศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์บางคณะนิกาย สะบาโต มาจากภาษาฮีบรูแปลว่า “พัก” เพราะพระเจ้าได้ทรงสร้างฟ้าสวรรค์และแผ่นดินโลกภายในหกวัน และได้ทรงหยุดพักงานในวันที่เจ็ดซึ่งพระเจ้าทรงอวยพรแก่วันที่เจ็ด ทรงตั้งไว้ให้เป็นวันบริสุทธิ์ศักดิ์สิทธิ์ วันสะบาโตเป็นวันบริสุทธิ์ที่ทุกคนในแผ่นดินอิสราเอลต้องหยุดพักจากการทำงาน ไม่ว่าจะตัวเอง ถูกทาส คนต่างด้าว ไปจนถึงสัตว์ใช้งานด้วย (เศคาริยาห์ 36: 1) ปัจจุบันคริสเตียนนิกายพระเยซูในวันอาทิตย์เพราะว่าพระเยซูได้ทรงฟื้นขึ้นมาจากความตายในวันอาทิตย์ พระธรรมมัทธิวได้บันทึกไว้ว่า “ภายหลังวันสะบาโต” นั่นคือ วันต้นสัปดาห์ (พระคริสตธรรมคัมภีร์ใหม่ 2550: 52,138) การทรงฟื้นขึ้นมาจากความตายเป็นจุดเริ่มของการสร้างใหม่ คริสเตียนนิกายพระเยซูในวันอาทิตย์ก็หมายความว่า เขาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างใหม่ ได้รอดพ้นจากชีวิตเก่าในอดีต ความผิดบาป และอำนาจของความตาย และได้เข้าสู่โลกใหม่ ชีวิตใหม่ที่พระเจ้าได้ทรงจัดเตรียมไว้ นอกจากนี้แล้ววันอาทิตย์เป็นวันที่พระวิญญาณบริสุทธิ์เสด็จลงมาซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของคริสตจักร วันอาทิตย์เป็นวันแห่งความชื่นชมยินดี เป็นวันที่พระเจ้าทรงอวยพรพระเป็นวันของพระเจ้า (<http://www.tyrannusthai.com> 2555: เว็บไซต์)

สรุปได้ว่า ศาสนาคริสต์ (Christianity) เป็นศาสนาที่มีความสำคัญของโลกเพราะมีผู้เชื่อศรัทธาเป็นจำนวนมาก พระเยซูเป็นศาสดาของศาสนาคริสต์ มีหลักคำสอนที่เป็นกฎเกณฑ์ให้คนประพฤติตามโดยสมัครใจเพื่อให้คนอยู่ในระเบียบอันดีงาม

3. บริบทของชุมชน

3.1 จังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดเก่าแกริมฝั่งแม่น้ำมูลที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนานเป็นเมืองหน้าด่านทางใต้ของนครเวียงจันทน์ ในสมัยก่อนกรุงรัตนโกสินทร์ ท้าวคำผง ท้าวทิดพรหมและท้าวคำ หนีภัยสงครามพระเจ้าสิริบุญสารแห่งเวียงจันทน์เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารพระเจ้าตากสินมหาราช (สุทธิชัย ปทุมล่องทอง 2549: 303)

เมื่อสิ้นยุคพระเจ้าตากสินมหาราช ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงมีพระประสงค์จะรวมกำลังพลเพื่อความเป็นปึกแผ่น ทรงประกาศว่าหากเจ้าเมืองหรือบุคคลใดมีไพร่พลมากมีความเป็นปึกแผ่นและจะทรงแต่งตั้งให้เป็นเจ้าเมือง ท้าวคำผงจึงย้ายครอบครัวจากเวียงคอนกอนมาอยู่ที่บริเวณห้วยแจะระแม ต่อมาท้าวคำผงได้ปราบกบฏได้รับชัยชนะ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชจึงแต่งตั้งท้าวคำผง เป็นพระประทุมวรราชสุริยวงศ์ ยกฐานะบ้านแจะระแมขึ้นเป็นเมืองอุบลราชธานีศรีวนาลัย ใน พ.ศ. 2335 ภายหลังได้ย้ายไปตั้งเมืองใหม่ที่คงอยู่ตั้ง อันเป็นที่ตั้งเมืองอุบลราชธานีจนถึงปัจจุบัน (บุรืรัตน์ สามัตถิยะ 2541: 194 - 195)

ที่ตั้ง

จังหวัดอุบลราชธานีอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง สุดชายแดนตะวันออกของประเทศไทย สามารถเห็นอาทิตย์ขึ้นก่อนพื้นที่อื่นๆ ติดกับสปป.ลาวและกัมพูชา เส้นแวงที่ 105 องศาตะวันออก มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร 630 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 15,744 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 10 ล้านไร่ สภาพทั่วไปเป็นที่ราบสูงๆต่ำๆ มีแม่น้ำที่สำคัญ 3 สาย คือ แม่น้ำชี แม่น้ำมูล แม่น้ำโขงและมีแม่น้ำเล็กๆ เช่น ลำซอบก ลำซอบาย ลำโดมใหญ่ เป็นต้น แม่น้ำเหล่านี้ไหลผ่านทางทิศเหนือ ทิศใต้สู่แม่น้ำมูล แม่น้ำโขง ซึ่งนำความอุดมสมบูรณ์ในบริเวณนี้เหมาะแก่การดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ธนัญชัย รสจันทร์ 2550:

6-7) มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดอำนาจเจริญ

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดศรีสะเกษและกัมพูชา ตามแนวเทือกเขาบรรทัด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยมีพรมแดน

แม่น้ำโขงเป็นตัวกำหนด

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดยโสธร

3.2 อำเภอนาตาล

ตามประวัติเก่าเล่าว่าเป็นพื้นที่ที่มีต้นตาลมากตามบริเวณทุ่งนา และเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำนา ปลูกพืชต่างๆ (<http://www.thaitambon.com> 2557: เว็บไซต์) ชาวบ้านจึงยึดเอาเป็นทำเลที่ตั้งหมู่บ้านและให้ชื่อว่า “บ้านนาตาล” ที่ตั้งอำเภอตาลเดิมอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเขมราฐ ต่อมาในพ.ศ. 2537 ได้ตั้งเป็นกิ่งอำเภอตาล (<http://www.lib.ubu.ac.th> 2557: เว็บไซต์) จนเมื่อ พ.ศ.2550 จึงยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอตาลอยู่ในเขตการปกครองของจังหวัดอุบลราชธานี (<http://www.natan.ubonratchatani.doae.go.th> 2557: เว็บไซต์)

ที่ตั้ง

ตำบลพะลาน อำเภอตาล ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดอุบลราชธานี มีระยะทางจากจังหวัดอุบลราชธานีตามถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2050 (อุบลฯ-เขมราฐ) ระยะทาง 105 กิโลเมตร และจากแยกทางหลวงหมายเลข 2050 ไปตามทางหลวงหมายเลข 2112 (เขมราฐ-โขงเจียม) ถึงตำบลพะลานระยะทางประมาณ 22 กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ 125 กิโลเมตร สภาพทั่วไปเป็นพื้นที่ราบสูงสลับกับพื้นที่ราบต่ำติดแม่น้ำโขงแนวชายแดนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีพื้นที่ทำนาประมาณ 16,203 ไร่ พื้นที่ทำสวน 144 ไร่ (<http://www.palan.go.th> 2556: เว็บไซต์) โดยมีอาณาเขตข้างเคียงดังนี้

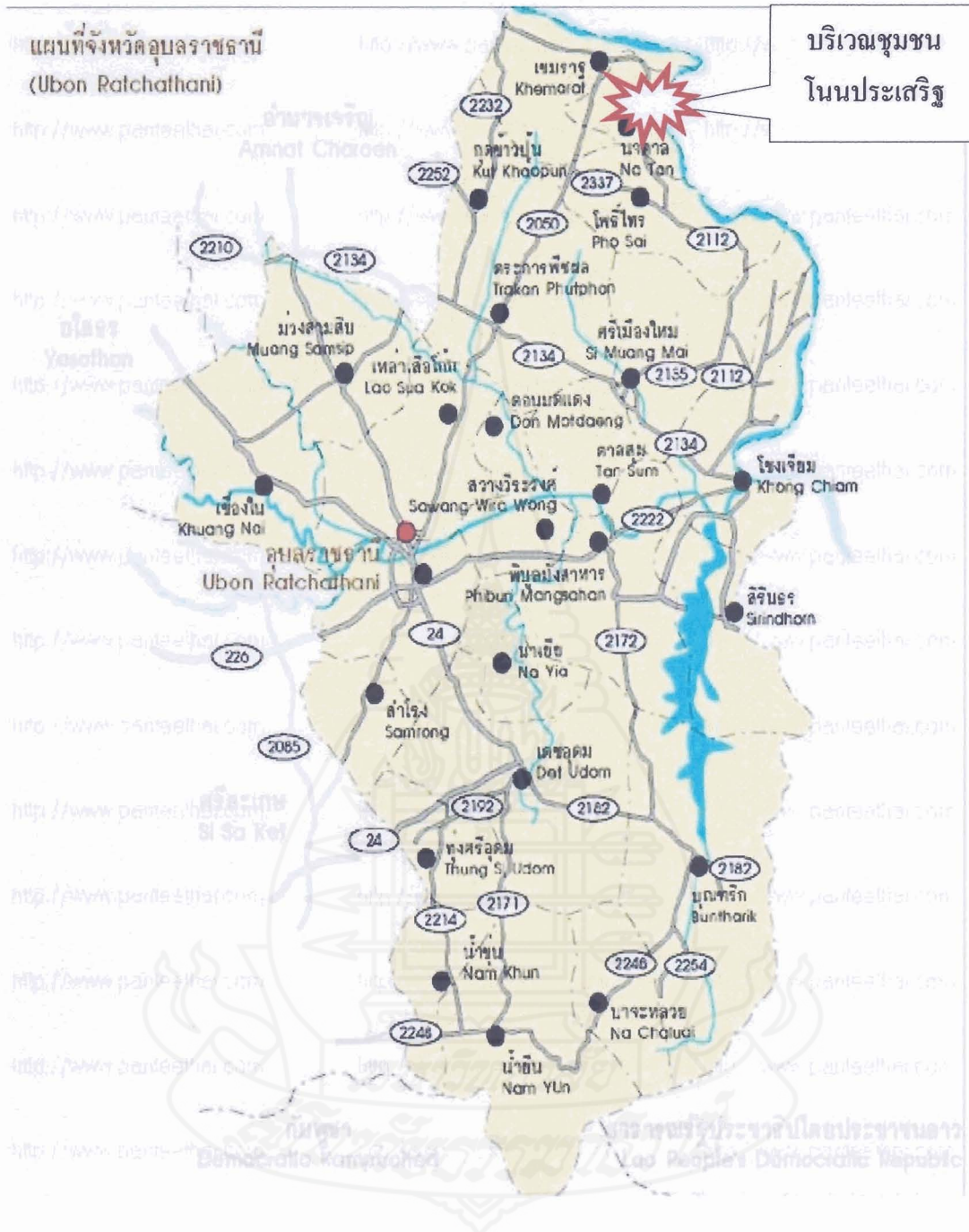
ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลนาแวง ตำบลเขมราฐ

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลนาตาล อำเภอตาล

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ แม่น้ำโขงแนวเขตชายแดนสาธารณรัฐประชาธิปไตย

ประชาชนลาว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลกองโพน อำเภอตาล

ภาพที่ 2.2 แผนที่ชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี

ที่มา: <http://www.panteethai.com>

4. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ

4.1 ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory)

ทฤษฎีแรงจูงใจของแมคคลีแลนด์ แมคคลีแลนด์เป็นผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาการจูงใจและแบ่งการจูงใจตามความต้องการของมนุษย์เป็น 3 อย่าง คือ ความต้องการอำนาจ เป็นความต้องการมีอำนาจเพื่อจะควบคุมและอยู่เหนือผู้อื่น ความต้องการความผูกพัน เป็นความต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น และความต้องการความสำเร็จ เป็นความต้องการที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้เต็มที่และดีที่สุดเพื่อความสำเร็จ (เริงฤทธิ์ พลนามอินทร์ 2552: 81)

แรงจูงใจ มีความหมายว่า พลังที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคล เมื่อถูกกระตุ้นก็จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (ถวิล ธาราโกชน 2532 อ้างถึงใน สุกจิต เจนนพกาญจน์ 2551: 30)

ทฤษฎีแรงจูงใจ เป็นกรอบแนวคิดทางสังคมวิทยาที่ว่า พฤติกรรมของมนุษย์ที่ปรากฏในสังคมมีมูลเหตุมาจากความต้องการของมนุษย์ทั้งสิ้น เมื่อบุคคลมีการสื่อสารสัมพันธ์กันย่อมทำให้เกิดความต้องการในสิ่งต่างๆ เช่น ความต้องการอาหาร ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ต้องการความสำเร็จและสมหวังในชีวิต ในที่นี้จะกล่าวถึงแรงจูงใจทางสังคม 3 ประการ คือ (สุกจิต เจนนพกาญจน์ 2551: 31-32)

1) แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (affiliation motive) เป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นๆ เพื่อจะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น ดังนั้นบุคคลจึงต้องแสดงพฤติกรรมโดยการดูแลเอาใจใส่ เห็นอกเห็นใจคนอื่น

2) แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (power motive) มนุษย์มีความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่นและพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้ตนเองอยู่เหนือคนอื่น

3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motive) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากความคาดหวังจะได้รับผลสำเร็จ ซึ่งกระตุ้นให้คนทำกิจกรรมการทำงานต่างๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

จากความหมายข้างต้นจึงสรุปได้ว่า แรงจูงใจ (motive) คือ พลังที่มีอยู่ในตัวบุคคล และมีความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ในการที่จะทำให้ความต้องการของบุคคลนั้นๆ ไปถึงเป้าหมายสูงสุดตามที่ตั้งใจไว้

ดังนั้นทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory) จึงสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ว่าคนในชุมชน โนนประเสริฐที่หันมานับถือศาสนาคริสต์นั้นมาจากความต้องการในส่วนลึกของมนุษย์ที่ต้องการให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นและเป็นที่ยอมรับจากสังคมอื่นๆ

4.2 ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Cultural Diffusion)

ทฤษฎีการแพร่กระจาย (Diffusion Theory) เป็นทฤษฎีมานุษยวิทยาวัฒนธรรมที่ว่าแหล่งอารยธรรมหรือความเจริญของโลกในตอนแรกมีแหล่งเดียวแล้วความเจริญจากแหล่งอารยธรรมนั้นก็แพร่กระจายไปทั่วโลก ซึ่งเกี่ยวข้องกับมุมมองการพัฒนาสังคมที่ว่า การที่สังคมหรือชุมชนใดจะเจริญก้าวหน้าได้จะต้องมีการติดต่อกับสังคมหรือชุมชนที่เจริญกว่า และมีการรับเอาวัฒนธรรมนั้นมาปฏิบัติเป็นแนวชีวิตของตน (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2550: 52)

ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Cultural Diffusion) เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงการยืมวัฒนธรรมและการรับวัฒนธรรมจากสังคมข้างเคียงที่วัฒนธรรมได้แพร่กระจายออกไป หมายความว่า การกระจายทางวัฒนธรรมจากจุดเริ่มต้นไปยังสังคมอื่นๆ สำหรับประเทศไทย วัฒนธรรมตะวันตกที่แพร่กระจายเข้ามามีอิทธิพลที่เห็นชัดที่สุดก็คือวัฒนธรรมทางด้านเทคโนโลยี การแต่งกาย การกิน การอยู่อาศัย หรือแม้แต่ความสัมพันธ์ของคนในสังคม ซึ่งคนไทยในปัจจุบันไม่คิดและไม่มีความรู้สึกว่าเป็นวัฒนธรรมชาวตะวันตกที่เรารับมา (อมรา พงศาพิชญ์ 2537: 73-74 อ้างถึงใน วริษา วงษ์วิเชียร 2551: 9)

สรุปได้ว่า การแพร่กระจายของวัฒนธรรม (Cultural Diffusion) เป็นกระบวนการที่ลักษณะทางวัฒนธรรมถูกแพร่กระจายจากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่ง (สุพร เสียนสลาย 2545: 91) การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมถึงกันจากที่แห่งหนึ่งไปยังแหล่งอื่นๆ โดยมีบุคคล การปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคมเป็นสื่อให้เกิดการแพร่กระจาย และเกิดการรับสิ่งใหม่ๆ ขึ้นในสังคม มีผลทำให้วัฒนธรรมหนึ่งหรือทั้งสองวัฒนธรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงตามมา ในปัจจุบันเมื่อการคมนาคมมีความเจริญก้าวหน้าทำให้มนุษย์ติดต่อดูสารกันแบบไร้พรมแดน จึงทำให้การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

ดังนั้นทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Cultural Diffusion) จึงสามารถนำมาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชนเนื่องจากการเข้ามาของศาสนาคริสต์ แต่เดิมคนในชุมชนนับถือศาสนาพุทธ ผี และศาสนาคริสต์เป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกสังคมแต่ได้แพร่เข้ามาในสังคมโนนประเสริฐและเจริญเติบโตขึ้น ชุมชนมีความเจริญก้าวหน้า คนในสังคมได้รับการศึกษาในระดับสูงส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

4.3 แนวคิดการหน้าที่ของสถาบันศาสนา (Functions of Religious Institution)

สถาบันศาสนาเป็นสถาบันทางสังคม (Social Institution) ที่ช่วยขัดเกลาจิตใจ สมาชิกให้มีศีลธรรม ให้อยู่ในระเบียบ ปลูกฝังความเป็นปึกแผ่น ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในยามยากลำบาก และการควบคุมสังคม (ทิชชู สมพงษ์ 2550: 22) ในที่นี้จะกล่าวถึงการทำหน้าที่ ของสถาบันศาสนา โดยนักวิชาการได้กล่าวถึงการหน้าที่ของสถาบันศาสนา ดังนี้

Persell (1990) กล่าวว่า สถาบันศาสนาทำหน้าที่ ดังนี้ 1) ให้ความมั่นคง ทางด้านจิตใจแก่สมาชิกแต่ละคนในสังคม 2) ทำให้คนที่นับถือศาสนาเดียวกันเป็นพวกเดียวกัน ทำให้สังคมมีบูรณาการ มีความกลมกลืน 3) ควบคุมทางสังคม 4) เป็นแหล่งของศีลธรรมใน สังคม 5) ทำให้สมาชิกของสังคมมีจิตใจเข้มแข็ง

Thio (1990) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของสถาบันศาสนาอีก คือ 1) ให้วิสัยทัศน์ในการ มองโลก 2) ทำให้สมาชิกสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้

Kamme, Ritzer & Yetman (1994) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของสถาบันศาสนา คือ หน้าที่ในการให้ความหมายกับชีวิตมนุษย์ นอกจากนี้สถาบันศาสนายังมีหน้าที่ที่สำคัญอีกอย่างคือ หน้าที่ในการประกอบพิธีกรรมในศาสนานั้นๆ (Persell 1990, Thio 1990, Kamme, Ritzer & Yetman 1994 อ้างถึงใน งามพิศ สัตย์สงวน 2544: 9)

Durkheim (1912) อ้างถึงใน นิยพรรณ (ผลวัฒน์) วรณศิริ (2550: 246) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของศาสนามี 3 ประการคือ 1) ศาสนามีหน้าที่สงเคราะห์สังคม ช่วยบรรเทา ความทุกข์ร้อน ความขัดแย้ง ทำให้คนมีจิตใจดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 2) ศาสนาทำหน้าที่ เป็นกฎหมาย ช่วยจัดระเบียบของสังคมโดยผู้นำศาสนาคอยห้ามไม่ให้คนกระทำความผิด 3) ศาสนาทำ หน้าที่สร้างความเป็นปึกแผ่นความสามัคคีในหมู่คณะคือหากเกิดสถานการณ์ไม่สงบขึ้นในสังคม คนจะร่วมกันทำพิธีทางศาสนาเพราะถ้าทำเพื่อศาสนาแล้วคนจะให้ความร่วมมือกัน

งามพิศ สัตย์สงวน (2539) อ้างถึงใน เสถียร วิพรมหา (2545: 41) ได้กล่าวถึง การหน้าที่ที่สำคัญของศาสนาคือ การให้ความหมายสิ่งต่างๆ เช่น สิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและ ทางสังคมที่ไม่อาจเข้าใจได้อย่างเต็มที่ในทุกสังคม ศาสนาจะเข้าจัดการกับเรื่องชีวิต ความตาย การ เกิดขึ้นของจักรวาล การเกิดขึ้นของสังคม กลุ่มคนกลุ่มต่างๆ และของปัจเจกชน รวมทั้งเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติด้วย

จึงสรุปได้ว่า ศาสนาทำหน้าที่สื่อความเข้าใจระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ทำให้ มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างมีกำลังใจและไม่หวาดกลัว และทำหน้าที่ควบคุมสังคมให้อยู่ร่วม

กันอย่างสงบสุขด้วยการกระทำสิ่งที่ดีงามต่อซึ่งกันและกัน

ดังนั้นแนวคิดการหน้าที่ของสถาบันศาสนา (Functions of Religious Institution) ที่นำมาใช้ในการศึกษาข้อมูลของชุมชน โน่นประเสริฐเกี่ยวกับความเชื่อของคนในชุมชน พิธีกรรมต่างๆ และการเข้าร่วมพิธีทางศาสนา การถ่ายทอดความเชื่อ ศาสนสถานที่สำคัญ การรวมกลุ่มของคนในชุมชนและการสังคมนาสงเคราะห์

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมผลงานวิจัยภายในประเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการทำวิจัย โดยศึกษาผลงานวิจัยเกี่ยวกับศาสนาคริสต์ในประเทศไทย ศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้าน เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และการทำหน้าที่ของสถาบันศาสนา ดังนี้

5.1 ผลงานวิจัยเกี่ยวกับศาสนาคริสต์

กฤษณา รังสิยานันท์ (2523: 56-59) ได้ศึกษาการขยายตัวขององค์กรคริสเตียน และผลที่มีต่อสังคมไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2317-2500 พบว่า จากความพยายามของมิชชันนารีที่จะทำให้ ศาสนาคริสต์เป็นที่ยอมรับของประชาชนชาวไทย มิชชันนารีได้ดำเนินงานด้านการแพทย์และ การศึกษาเพื่อหวังผลสำเร็จทางศาสนา แต่ผลที่เกิดขึ้นกลับไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพราะประชาชน รับเอาแค่สิ่งที่ เป็นวิทยาการใหม่ๆ เท่านั้น แต่ไม่ค่อยยอมรับในความเชื่อใหม่ที่นำมาเผยแพร่

วิริษา วงษ์วิเชียร (2551: 114-116) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต คนไทยเชื้อสายเวียดนามที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก กรณีศึกษาหมู่บ้านฉนวน อำเภอ องครักษ์ จังหวัดนครนายก พบว่า สังคมในชนบทไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์ ในด้านการผลิตและด้านครอบครัวมีความใกล้ชิดกัน ให้ความสำคัญต่อหัวหน้าครอบครัว มีการ ถ่ายทอดความรู้จากคนรุ่นหนึ่งจนไปถึงคนอีกรุ่นหนึ่ง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของแต่ละครอบครัว ผู้อาวุโสของครอบครัวยังคงมีบทบาทต่อการสั่งสอนบุตรหลานให้ดำเนินชีวิตอยู่ในกรอบและ กฎเกณฑ์ของสังคมผ่านการเข้าร่วมพิธีกรรมใน โบสถ์ทุกวันอาทิตย์และในวันสำคัญทางศาสนา การ ให้ความสำคัญนับถือผู้อาวุโสและขอคำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นทำให้ทราบว่า การดำเนินงานเผยแผ่ศาสนาของ โรมันคาทอลิก (Catholic) และโปรเตสแตนต์ (Protestant) ได้รับทุนสนับสนุนจากต่างประเทศ เป็นจำนวนมาก ทั้งทุนด้านการเงินและทุนคนที่อุทิศทั้งชีวิตเพื่องานเผยแผ่ศาสนา ทำให้สังคมไทย ได้รับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการรักษาพยาบาล สำหรับภาคตะวันออก

เฉียงเหนือ การดำเนินงานเผยแผ่ศาสนาจุดเริ่มต้นที่จังหวัดอุบลราชธานีและขยายไปตามแม่น้ำโขง คือนครพนม ชาติพนม มุกดาหาร หนองคาย เวียงจันทน์ และสกลนคร โดยมีขันนารี โรมันคาทอลิก ผลการดำเนินงานทำให้คนพื้นเมืองหันมานับถือศาสนาคริสต์ มีการตั้งชุมชนคริสต์ โรงเรียน ส่งเสริมอาชีพ ฯลฯ

5.2 ผลงานวิจัยเกี่ยวกับศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

เคือน คำดี (2529: 144) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในประเทศไทย พบว่า องค์การทางศาสนาคริสต์ไม่ว่าจะเป็นของนิกายโรมันคาทอลิก (Catholic) หรือนิกาย โปรเตสแตนต์ (Protestant) โดยมากมาจากตะวันตก มีทุนมาก มีคนได้รับการฝึกฝนอบรมมาก อุทิศชีวิตเพื่องานเผยแผ่ศาสนาอย่างจริงจัง และจากการดำเนินงานอย่างมีระบบโดยการเยี่ยมชมเยือน ตามบ้าน การตั้งสถาบันการศึกษาหรือโรงพยาบาล การสื่อสารมวลชนและการสังคมสงเคราะห์ พร้อมด้วยทุนทรัพย์สนับสนุนอย่างเพียงพอ จึงทำให้ศาสนาคริสต์แพร่เข้าสู่สังคมไทยอย่างรวดเร็วพอสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับศาสนาอื่นๆ ที่กำลังเผยแผ่อยู่ในประเทศไทยปัจจุบันนี้แล้ว จะเห็นว่าศาสนาคริสต์นับได้ว่าอยู่ในฐานะได้เปรียบและก้าวหน้ามากที่สุด กลุ่มคริสตชนในสังคมไทยแม้จะเป็นชนกลุ่มน้อยแต่ก็เป็นกลุ่มชนที่มีอิทธิพลสูง ไม่ว่าทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา เพราะระบบการศึกษาและค่านิยมของสังคมแบบตะวันตกและทุนสนับสนุนจากต่างประเทศมีมากเป็นพิเศษนั่นเอง

พรณี พลไชยา (2536: 184-190) ได้ศึกษาบทบาทของมิชชันนารี โรมันคาทอลิกในอีสาน พ.ศ. 2424 – 2496 พบว่า อีสานเป็นหัวเมืองที่มิชชันนารี โรมันคาทอลิกเข้ามาเผยแผ่ศาสนาประสบผลสำเร็จก่อนหัวเมืองอื่นในส่วนภูมิภาค โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2424 เป็นต้นมา การเข้ามาของมิชชันนารี โรมันคาทอลิกในอีสาน มิชชันนารีได้อาศัยเงื่อนไขในสนธิสัญญามงคินญีเป็นหลักฐานอ้างสิทธิในการดำเนินงาน การเผยแผ่ศาสนาในอีสานได้เริ่มที่อุบลราชธานี พ.ศ. 2426 เริ่มขยายไปตามลำน้ำโขงแถบเมืองนครพนม ชาติพนม มุกดาหาร หนองคาย เวียงจันทน์และสกลนคร ในระยะเริ่มแรก พ.ศ. 2424 – 2442 การดำเนินงานอยู่ภายใต้การปกครองของสังฆราชที่กรุงเทพฯ ต่อมาใน พ.ศ. 2442 มิสซังลาวได้แยกการปกครองเป็นอิสระ พ.ศ. 2494 ได้แยกออกเป็น 2 มิสซังตามเขตประเทศไทย-ลาว และ พ.ศ. 2496 เปลี่ยนชื่อเป็นมิสซังท่าแร่พร้อมทั้งแยกมิสซังท่าแร่เป็น 3 เขต คือ มิสซังท่าแร่ มิสซังอุบลราชธานี และมิสซังอุครธานี ส่วนบทบาทและวิธีการเผยแผ่ศาสนา มิชชันนารีได้ใช้รูปแบบและวิธีต่างๆ เช่น ให้ความคุ้มครองแก่คนที่สมัครเข้าเป็นคาทอลิก การตั้งชุมชน การจัดตั้งโรงเรียน เพื่อให้คนในพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับบาทหลวงอาจทำให้เปลี่ยนแปลงทัศนคตินำไปสู่การเปลี่ยนศาสนา การใช้ภาษาพื้นเมืองในการสื่อความหมายเพื่อจะเข้าถึงประชาชนการปรับตัวให้เข้ากับสังคมอีสาน โดยทำควบคู่กับการสอนศาสนา

เริงฤทธิ์ พลนามอินทร์ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศาสนาคริสต์กับการ

เปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืนของชุมชนในภาคอีสาน พบว่า ศาสนาคริสต์ได้เข้ามาเผยแผ่ในภาคอีสานครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2424 ที่จังหวัดอุบลราชธานี หลังจากนั้นอีกสองปีเริ่มขยายการเผยแผ่ไปยังจังหวัดต่างๆ ในภาคอีสานตามลำน้ำโขง โดยการได้ ทาส ช่วยรักษาผู้ป่วยและให้ที่พักอาศัยคนที่ถูกขับไล่ออกจากหมู่บ้าน ให้ความช่วยเหลือคุ้มครอง ปกป้องสิทธิคนใต้บังคับส่งผลให้มีคริสตชนเพิ่มขึ้นจนต้องขยายไปตั้งชุมชนใหม่ คริสตชนในภาค อีสานบริหารจัดการชุมชนในรูปแบบของคณะกรรมการ สภาอภิบาล การแก้ปัญหาความเดือดร้อน ในชุมชน ปัญหาการทำกินและที่อยู่อาศัย แก้ปัญหาพร้อมกัน การเผยแผ่ศาสนาเน้นที่คุณภาพชีวิต มากกว่าปริมาณ คริสตชนภาคอีสานมีรายได้จากการทำเกษตรกรรม ประมงและรับจ้างทั่วไป การ รวมกลุ่มทำอาชีพเสริมก่อให้เกิดการจ้างงานและเพิ่มรายได้ คริสตชนมีความเชื่อเรื่องตรีเอกานุภาพ และบัญญัติ 10 ประการ ยึดถือประเพณีและพิธีการของศาสนาคริสต์โดยปรับเปลี่ยนขั้นตอน พิธี การของวัฒนธรรมให้เข้ากับวัฒนธรรมพื้นถิ่น

พิมุข ชาญธนะวัฒน์ (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคริสต์ศาสนากับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวมูเซอแดง พบว่า ความเชื่อทางศาสนามีความสัมพันธ์กับระบบทาง เศรษฐกิจ ระบบการศึกษา ระบบการรักษาพยาบาล และระบบอื่นๆ ภายในชุมชน ถ้าศาสนา เปลี่ยนแปลงไปย่อมส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวบ้าน ซึ่งสามารถพบเห็นการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมด้านวัตถุได้ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมด้าน ความคิด การเปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์นั้น ไม่ได้หมายความว่าลักษณะของมูเซอจะเปลี่ยน รูปแบบไปทั้งหมดเพราะยังสามารถพบเห็นความเป็นมูเซอจากเครื่องแต่งกาย ภาษาพูด ทำเดินรำ และเรียกตัวเองว่า “มูเซอคริสต์”

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น สรุปได้ดังนี้ ศาสนาในฐานะเป็นวัฒนธรรมที่เป็น ตัวกำหนดพฤติกรรมของคนในสังคมให้มีการแสดงออกในรูปแบบเดียวกันและมีกลุ่มคนรวมตัวกัน จนเป็นรากฐานที่มั่นคง (บรรพต วีระชัย 2520: 191 อ้างถึงใน เสถียร วิพรมหา 2545: 22) หาก ศาสนาเปลี่ยนแปลงไปย่อมส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรมด้วย การเปลี่ยนแปลงที่เกิดในสังคมเป็นไปในทิศทางบวกและลบ กล่าวคือ เป็นลักษณะ สังคมเมือง การสื่อสารและการคมนาคมสะดวกสบาย ระบบการศึกษาทั่วถึง มีการประกอบอาชีพ ที่หลากหลาย เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุที่เห็นได้อย่างชัดเจน หากคนในสังคมเสพติดค่านิยม ความสะดวกสบาย ความทันสมัยจะทำให้ความเป็นอัตลักษณ์ของสังคมนั้นสูญหายไป

5.3 ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการหน้าที่ของสถาบันศาสนาคริสต์

งามพิศ สัตย์สงวน (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการหน้าที่ที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสถาบันศาสนาในกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาศาสนาคริสต์ พบว่า วัดคอนเซ็ปชัน สามารถทำหน้าที่เผยแผ่ อนุรักษ์ ส่งเสริมจริยธรรมตามคติของศาสนาคริสต์ และการศึกษาของบุตรหลานชุมชน เขมร-ปอร์ตุเกส โดยผ่านพิธีทางศาสนา การสอนคำสอนในช่วงปิดเทอมของโรงเรียนคอนเซ็ปชัน กิจกรรมเฉลิมฉลองวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญของชุมชน การจัดตั้งองค์กรชาวบ้านเข้ามาช่วยพระสงฆ์ดูแลกิจกรรมของวัดและชุมชน

เกี้ยว อุค ที (2539: 152-153) ได้ศึกษาการเผยแพร่ศาสนาคริสต์กับการตอบสนองของชาวพื้นเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่าง ค.ศ. 1511-1990 พบว่า วิธีการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ที่ผ่านมามีทำให้สร้างความเป็นต่างประเทศ (Foreignness) ของศาสนาคริสต์ ทั้งๆ ที่ศาสนาคริสต์เกิดขึ้นในเอเชียและมีความเป็นสากลในตัวมันเอง การแสดงออกของความเชื่อของคริสเตียนสามารถเปลี่ยนได้ตามสภาพท้องถิ่น ไม่ต้องมีรูปแบบของตะวันตกหรือตะวันออกตายตัว สิ่งที่สำคัญในการเผยแผ่ศาสนานั้นไม่ใช่วิธีการแต่อยู่ที่คน คนเป็นอย่างไรก็ทำอย่างนั้น ผู้เผยแพร่ศาสนาคริสต์ต้องเป็นผู้มีความชำนาญในพื้นที่ทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรม สามารถสร้างสาวกและคริสตจักรท้องถิ่น โดยผู้เชื่อ เป็นนักศาสนาและผู้ตอบคำถามชีวิตด้วยใจสุภาพ ชุมชนคริสเตียนในประเทศไทยเริ่มด้วยการก่อตั้งคริสตจักรซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยและมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเผยแพร่ศาสนา ส่งผลให้มีผู้เชื่อในท้องถิ่นเพิ่มขึ้นและมีคริสตจักรท้องถิ่นเกิดขึ้นในหลายพื้นที่

วรวิทย์ บ่วงนาวา (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการชุมชนคาทอลิกพื้นฐาน ศึกษากรณีบ้านซ่งแฮ่ ตำบลคำเตย กิ่งอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร พบว่า ผู้คนที่อพยพมาเป็นกลุ่มแรกนั้นเชื่อกันว่าบริเวณหนองซ่งแฮ่นั้นมีผี ผีแข่ง ทำให้ผู้คนเจ็บป่วยล้มตาย ชาวบ้านจึงไปเชิญบาทหลวงให้มาอยู่ในหมู่บ้าน เพราะเชื่อว่าบาทหลวงฝรั่งนั้นสามารถปราบผีได้ เมื่อบาทหลวงฝรั่งเข้ามาในหมู่บ้านแล้วก็ได้ช่วยเหลือชาวบ้าน จนทำให้ชาวบ้านหายจากโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ทำให้ชาวบ้านเกิดความศรัทธา เชื่อถือ พร้อมทั้งต้องการสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ จึงทำให้บ้านซ่งแฮ่หันมานับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกและมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยข้างต้นเป็นการศึกษาเรื่องราวของศาสนาคริสต์ในแง่มุมต่างๆ ที่หลากหลายและงานวิจัยที่กำลังศึกษาก็เป็นอีกมุมมองหนึ่งของการศึกษาเรื่องราวของศาสนาคริสต์ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนแห่งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน โนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาดูน จังหวัดอุบลราชธานี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เนื่องจากจะช่วยอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร (Documentary Studies) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ งานวิจัยในแง่ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตามสถาบันต่างๆ ดังนี้

1.1 สำนักบรรณสารสนเทศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1.2 สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จังหวัดอุบลราชธานี

1.3 เครื่องข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ThaiLis)

1.4 ชุมชน โนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาดูน จังหวัดอุบลราชธานี

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Studies) เป็นการรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชน โนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาดูน จังหวัดอุบลราชธานี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้อาวุโส นักการศาสนา ผู้บริหารโรงเรียนพรเมตตาคริสเตียน จำนวน 5 คน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน จำนวน 15 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

2.1 แบบสังเกต (Observation) เป็นการสังเกตความสัมพันธ์ของคนในสังคม มากกว่าสังเกตตัวคนแต่ละคน การสังเกตพฤติกรรมทางสังคมจึงต้องทำอย่างต่อเนื่อง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation)

2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)

2.2.1 แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการหรือการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) การสัมภาษณ์ในลักษณะนี้เป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่เคร่งครัดในการตั้งคำถาม แต่มุ่งที่จะทำความเข้าใจทัศนคติหรือระบบความคิดของบุคคลในการให้ความหมายต่อปรากฏการณ์ต่างๆ ผู้วิจัยจะมีการตั้งประเด็นปัญหาไว้ในใจเสมอ และในขณะที่สัมภาษณ์จะไม่เรียงคำถามหรือในบางครั้งอาจถามคำถามอื่นนอกเหนือจากที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้ขึ้นกับสถานการณ์ระหว่างการสัมภาษณ์ แต่ไม่เกินขอบเขตที่ต้องการในการศึกษาวิจัย

2.3 การบันทึกข้อมูล (Field Note) การบันทึกหรือการจดบันทึกภาคสนามมีความสำคัญมากเพราะจะช่วยป้องกันการหลงลืมได้ โดยจะใช้ในการบันทึกข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์และการเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญกับชุมชน โนนประเสริฐ

2.4 กล้องถ่ายภาพ ใช้เพื่อบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

2.5 แผนที่ภูมิประเทศ ที่แสดงที่ตั้งของชุมชนกรณีศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนต่างๆ ดังนี้

3.1 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Source) ซึ่งประกอบด้วยเอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources) ได้แก่ เรื่องเล่าและภาพถ่ายในสมัยอดีต และเอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources) ได้แก่ หนังสือเกี่ยวกับประวัติจังหวัดอุบลราชธานี คำรา งานวิจัยและบทความ ซึ่งการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาจากห้องสมุดของสถานศึกษาต่างๆ เช่น ห้องสมุดสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช จังหวัดอุบลราชธานี ฯลฯ

3.2 การรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาภาคสนาม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาภาคสนามเป็นหลักสำคัญ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบประวัติศาสตร์บอกเล่า (Oral History) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลจากความทรงจำของบุคคลหรือประชากรกลุ่มตัวอย่าง และบันทึกข้อมูลต่างๆ ตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การสังเกต ผู้วิจัยให้ความสำคัญมากเพื่อจะได้สังเกตพฤติกรรมของบุคคลในชุมชน ผู้วิจัยใช้การสังเกต 2 แบบมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) **การสังเกตแบบมีส่วนร่วม** ผู้วิจัยเข้าไปร่วมทำกิจกรรมหรือเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากที่สุด เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาในวันอาทิตย์ มีการพูดคุย ชักถามซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลเชิงลึกยิ่งขึ้น ในขณะที่ผู้วิจัยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ นั้น ผู้วิจัยจะสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการร่วมด้วยและจดบันทึกเพื่อป้องกันการหลงลืม

2) **การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม** ผู้วิจัยทำการสังเกตอยู่ภายนอกการทำกิจกรรมและชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งใช้วิธีนี้เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพของชุมชน เช่น สภาพบ้านเรือน ศาสนสถาน ชีวิตความเป็นอยู่ ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้จะมีผลในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2.2 การสัมภาษณ์ เป็นการซักถามข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยมีการเตรียมแนวคำถามไว้ล่วงหน้าและใช้การสัมภาษณ์ 3 แบบดังนี้

1) **แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview)** เป็นการสัมภาษณ์เปิดกว้าง ไม่จำกัดคำตอบ ผู้วิจัยใช้แนวคำถามนี้กับกลุ่มเป้าหมายและประชาชนในชุมชนจำนวน 15 คน ซึ่งจะถามเรื่องราวต่างๆ เช่น ประวัติความเป็นมาของชุมชน สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมก่อนและหลังการเข้ามาของศาสนาคริสต์

2) **การสัมภาษณ์แบบมีจุดสนใจเฉพาะ (Focus Interview)** หรือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์มีจุดสนใจอยู่แล้ว ผู้วิจัยใช้แนวคำถามนี้กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำทางศาสนา ผู้อาวุโส ผู้อำนวยการโรงเรียนพรเมตตาคริสเตียน พนักงานมูลนิธิพรเมตตาและประชาชนในชุมชน โดยคำถามจะมุ่งประเด็นเกี่ยวกับตัวผู้ให้ข้อมูลในด้านศาสนาคริสต์ ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมก่อนและหลังการเข้ามาของศาสนาคริสต์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

4.1 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิ ที่เกี่ยวข้องกับ การวิจัย และนำข้อมูลจากการบันทึกที่ได้จากการลงพื้นที่ครั้งแรกมาวิเคราะห์ และตั้งเป็นคำถามเพื่อ ใช้ในการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่ต้องการวิจัย

4.2 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ มีขั้นตอนดังนี้

4.2.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (*Data Triangulation*) เป็นการตรวจสอบ ข้อมูลที่ได้มานั้นว่าถูกต้องหรือไม่ โดยแหล่งที่พิจารณาในการตรวจสอบ ได้แก่ แหล่งเวลา สถานที่ และแหล่งบุคคลที่ต่างกัน แต่ได้ข้อมูลที่ตรงกัน

4.2.2 การตรวจสอบสามเส้าด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูล (*Methodological Triangulation*) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ทั้งจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์แบบไม่มี โครงสร้าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม

เมื่อข้อมูลมีความถูกต้องแล้วก็จำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่หรือตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในวิจัย

5. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การเก็บข้อมูล ภาคสนามด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผล โดยจับประเด็นหลัก ของเรื่องและจำแนกเหตุการณ์หลักด้วยการแยกเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์การวิจัย หลังจากนั้น จะนำเสนอรายงานผลการศึกษาด้วยวิธีการแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (*Analytical Description*)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี จะศึกษาประเด็นต่างๆ 3 ประเด็น คือ

1. เพื่อศึกษาการเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษาลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี ภายหลังจากเข้ามาของศาสนาคริสต์

1. การเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ชุมชนโนนประเสริฐเป็นชุมชนที่เกิดขึ้นใหม่เมื่อ ประมาณ พ.ศ. 2500 โดยมี นายพิมพาและนางคำมี ทะยะสุทธิ เป็นประชากรกลุ่มแรกที่ได้อพยพครอบครัวมาจากบ้านพะลาน อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี ด้วยการเข้ามาทำมาหากินในที่นาของตนเองในบริเวณชุมชนโนนประเสริฐจำนวน 42 ไร่ หลังจากนั้นก็ได้มีผู้คนอพยพตามเข้ามาอยู่กันเป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้น เดิมทีชาวบ้านเรียกที่ดินบริเวณนี้ว่า “โป่งขี้หมาขาว” โดย จันทรหอม ทะยะสุทธิ ได้เล่าให้ฟังว่า “ในอดีตจะมีสัตว์ป่ามากินดินโป่งในบริเวณนี้ และพื้นที่ตรงนี้จะอยู่ห่างจากหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีเรื่องเล่ากันว่าบริเวณนี้มักมีสุนัขมาขบถ่าย พอานานไปมูลที่สุนัขขบถ่ายไว้ก็กลายเป็นสีขาว จึงเรียกบริเวณนี้ว่าโป่งขี้หมาขาว และกำนันมัน ภาวะวิจารณ์ เป็นคนตั้งชื่อที่ตรงนี้ว่าโนนประเสริฐ” (จันทรหอม ทะยะสุทธิ 2553: สัมภาษณ์) ในปัจจุบันชุมชนแห่งนี้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในฐานะเป็นชุมชนที่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโปรเตสแตนต์ ที่เข้มแข็งที่สุดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชุมชนโนนประเสริฐเป็นชุมชนที่อยู่ติดกับแม่น้ำโขง บนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2112

ถนนยุทธศาสตร์ (เขมรรัฐ-โงเจียม)

ชุมชน โนนประเสริฐแต่เดิมเป็นชุมชนที่มีลักษณะเช่นเดียวกับชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนืออื่นๆ ที่นับถือศาสนาพุทธ ฝึ ผสมผสานกับความเชื่อเรื่องฮิต-คอง แต่ได้กลายเป็นชุมชนที่นับถือศาสนาคริสต์ เนื่องจากเมื่อ พ.ศ. 2535 ศาสนาจารย์ ดร. จันท์สมร-นางพัชรินทร์ ชัยศักดิ์ ซึ่งเป็นหลานชายและหลานสะใภ้ของนายพิมพา - นางคำมี ทะชะสุทธิ์ ได้เดินทางจากประเทศสหรัฐอเมริกากลับมาเยี่ยมปู่ ย่าที่ประเทศไทย รวมทั้งญาติพี่น้องคนอื่นๆ ที่อยู่ในตำบลพะลาน อำเภอนาด จังหวัดอุบลราชธานี การกลับมาของหลานทั้งสองคนในครั้งนั้น ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในชุมชน โนนประเสริฐและภูมิภาคใกล้เคียง

ภาพที่ 4.1 ศาสนาจารย์ ดร. จันท์สมร ชัยศักดิ์

หลังจากการเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในบริเวณชุมชน โนนประเสริฐแล้ว ก็ได้เริ่มการเผยแผ่ไปยังหมู่บ้านอื่นๆ ซึ่งการเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในช่วงเวลานั้นทำได้หลายวิธี โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 เผยแผ่ผ่านทางเครือญาติ แต่เดิมประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน โนนประเสริฐ

นับถือศาสนาพุทธและมีความเชื่อเรื่องผี เช่นเดียวกับชุมชนอื่นๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จันทร์หอม ทะยะสุทธิ 2553: สัมภาษณ์) แต่ภายหลังเมื่อศาสนาจารย์ ดร. จันทร์สมร ได้เผยแผ่คำสอนของศาสนาคริสต์ในหมู่เครือญาติ โดยเริ่มจากนายพิมพาและนางคำมี ทะยะสุทธิ ซึ่งเป็นปู่และย่าก่อน หลังจากนั้นจึงได้เผยแผ่ไปยังญาติพี่น้องใกล้เคียงคนอื่นๆ ซึ่ง จันทร์หอม ทะยะสุทธิ ได้เล่าให้ฟังว่า “แรกๆ ปู่พิมพาซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวก็ยังไม่ได้เห็นด้วยในทีเดียว แต่ก็ได้นำเรื่องไปปรึกษากับลูกๆ ทุกคน และเห็นว่าสิ่งที่หลานได้นำเรื่องราวและหลักคำสอนของศาสนาคริสต์เข้ามาเล่าเพื่อให้ญาติพี่น้องรับเชื่อในพระเยซูคริสต์นั้น ไม่ใช่เป็นการโกหกหรือเป็นเรื่องหลอกลวงประการใด ดังนั้นทางญาติพี่น้องจึงได้ให้ความสนใจและเริ่มหันไปศึกษาในศาสนาคริสต์ ต่อมาภายหลังก็มีญาติคนอื่นๆ หันมานับถือด้วย” (จันทร์หอม ทะยะสุทธิ 2553: สัมภาษณ์) จะเห็นได้ว่า การเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในครั้งนี้เริ่มต้นจากคนภายในครอบครัวก่อนแล้วจึงเผยแผ่ไปยังคนกลุ่มอื่นๆ

โดยหลักคำสอนครั้งแรกที่ศาสนาจารย์ ดร. จันทร์สมร ถ่ายทอดให้นายพิมพาและนางคำมี ทะยะสุทธิ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระเจ้าทรงสร้างโลก ความบาปและการไถ่บาป กล่าวพอสังเขปดังนี้ พระเจ้าได้สร้างฟ้าสวรรค์และแผ่นดินโลก ทรงสร้างท้องฟ้าและแผ่นดิน สร้างต้นไม้และพืชพรรณต่างๆ สร้างดวงดาว ดาวจันทร์ ดวงอาทิตย์ สร้างฝูงปลา ฝูงนก สัตว์ป่า และสัตว์ใช้งาน และทรงสร้างมนุษย์คือ อาดัมและเอวา พระเจ้าให้ทั้งสองอยู่ในสวนเอเดนและบอกว่าผลไม้ในสวนกินได้หมด ยกเว้นต้นไม้แห่งความสำนึกในความดีและความชั่ว ผลไม้จากต้นนี้ห้ามกิน แต่งูได้ลวงเอวาว่า จริงหรือที่พระเจ้าว่า เจ้าอย่ากินผลไม้จากต้นไม้ทุกชนิด เอวาจึงตอบไปว่า ผลไม้ต่างๆ ในสวนนี้กินได้ เว้นแต่ต้นไม้ที่อยู่กลางสวน พระเจ้าห้ามไม่ให้กินเพราะหากกินจะต้องตาย และงูกล่าวอีกว่า ถ้าเจ้ากินจะไม่ตาย เพราะถ้ากินผลไม้ในวันใด ตาของเจ้าจะสว่างขึ้น และเจ้าจะเป็นเหมือนพระเจ้าที่รู้ดีรู้ชั่ว เอวาก็เห็นว่าผลไม้ที่น่ากินก็เก็บมากินและส่งให้อาดัมกินด้วย เมื่อกินตาของเขาก็ตูมและรู้ว่าตนเองเปลือยกายอยู่จึงเอาใบมะเดื่อมาปกปิดร่างกายไว้และไปซ่อนตัวจากพระเจ้า เมื่อพระเจ้ามาพบพวกเขาจึงรู้ว่าอาดัมกับเอวา กินผลไม้ต้องห้าม พระเจ้าได้สาปแช่งพวกเขาและขับไล่พวกเขาออกจากสวนเอเดน ผลจากการทำบาปของอาดัมทำให้วิญญาณต้องตาย เขาต้องถูกแยกจากพระเจ้าและทำให้มนุษย์ทุกคนต้องตาย และคำสัญญาเรื่องการไถ่ที่พระเจ้าทำเสี้ยวจากหนังสือสดุดีเพื่อปกปิดร่างกายให้อาดัมและเอวา การได้หนังสือมานั้นต้องฆ่าสัตว์และนี่เป็นการหลังเลือดครั้งแรก และพระเจ้าเตรียมหนทางให้มนุษย์ได้กลับมาคืนดีกับพระเจ้า จึงให้พระเยซู

มาประสูติ พระเยซูเป็นลูกแกะของพระเจ้า โลกิตของพระเยซูสามารถไถ่ความบาปให้มนุษย์ได้ สมบูรณ์ และการที่จะไม่มีบาปนั้นต้องยอมรับว่าตนเองเป็นคนบาป ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้และ ต้องการให้พระเยซูช่วยเหลือ (จันทร์สมร ชัยศักดิ์ 2553: สัมภาษณ์)

เมื่อได้ฟังแล้วทำให้นายพิมพาและนางคำมี พร้อมทั้งเครือญาติจากที่เคยนับถือ ศาสนาพุทธและมีความเชื่อเรื่องผีก็เริ่มเปลี่ยนหันมานับถือในศาสนาคริสต์ นิกายโปรเตสแตนท์ นอกจากนั้นนายพิมพายังได้บริจาคที่ดินของตนเองเพื่อสร้าง โบสถ์ซึ่งคือ คริสตจักรแม่น้ำโขง โนน ประเสริฐในปัจจุบัน เพื่อเป็นสถานที่สำหรับคริสเตียนไว้ประกอบพิธีทางศาสนาในทุกๆ วันอาทิตย์ และวันสำคัญทางศาสนา ทำให้ชุมชนโนนประเสริฐกลายเป็นชุมชนที่นับถือศาสนาคริสต์อย่าง สมบูรณ์ และยังได้พยายามเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในชุมชนด้วยการสร้างจิตสำนึกและทัศนคติถึง ชีวิตใหม่ที่เกิดขึ้นในชุมชน ขณะเดียวกันก็ยังเป็นชุมชนต้นแบบในการเผยแผ่ความเชื่อและความ ศรัทธาในศาสนาคริสต์ไปยังเครือญาติที่อยู่ห่างไกลและขยายไปยังหมู่บ้านอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงอีก ด้วย

ภาพที่ 4.2 นายพิมพาและนางคำมี ทะยะสุทธิ์

1.2 เผยแผ่ไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง ภายหลังจากที่ประชาชนส่วนใหญ่ในบริเวณ

ชุมชนโนนประเสริฐหันมานับถือศาสนาคริสต์แล้ว ต่อมานายพิมพ์ ทะยะสุทธิ หลานชาย หลานสะใภ้ รวมทั้งคนอื่นๆ ในครอบครัวก็มีความคิดที่จะเผยแพร่ศาสนาต่อไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น บ้านพะลาน บ้านบก บ้านสมสะอาด บ้านนาตาล และบ้านโพนแพง เป็นต้น โดยในช่วงแรกของการเผยแพร่ศาสนานั้นมีนายอุครและนางอารยา ขศบุญ (สามี-ภรรยา) ซึ่งอารยา ขศบุญ เล่าให้ฟังว่า “พวกเราทราบข่าวว่าที่โนนประเสริฐต้องการคนมาทำงานด้านเผยแพร่ศาสนา เราสองคนจึงตัดสินใจเดินทางจากกรุงเทพมหานครมาอยู่ที่โนนประเสริฐ โดยรับหน้าที่ในการเผยแพร่ศาสนาด้วยการขับรถจักรยานยนต์ออกไปตามหมู่บ้าน ในเบื้องต้นนั้นออกไปสำรวจสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนตามหมู่บ้านต่างๆ เช่น ความทุกข์ยาก ความเจ็บป่วย เป็นต้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน และถือโอกาสประกาศศาสนาด้วย ทุกๆ ครั้งที่ออกไปจะอธิษฐานเผื่อคนป่วย ในช่วงนั้นก็คือ นางนารี ทองโสภานและนางปรมาภรณ์ จารุกษม ในบางครั้งจะมีผู้เข้าร่วมในการเดินทางด้วยคือ นางสาวรรณี จันทร์ทวงค์” ต่อมาภายหลังได้มีคนอื่นๆ เช่น นายสุบัน ดวงปัญญา นายศรีประเสริฐ ดวงปัญญา นายโจนและนางนารี ทองโสภาน นายฉนวนและนางเครือวัลย์ อาจอ่อนศรี และนางวิภา เถาวัลแก้ว เข้าร่วมเป็นสมาชิกในการเผยแพร่ด้วย

ส่วนวิธีการที่ใช้ในการเผยแพร่ศาสนาในช่วงแรกๆ นั้นผู้เผยแพร่ต้องทำงานอย่างหนัก เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนเพราะศาสนาคริสต์ถูกมองว่าเป็นศาสนาของฝรั่ง และคนในพื้นที่ดังกล่าวกลัวว่าจะถูกหลอก ดังนั้นจึงต้องทำการเผยแพร่ในหลายๆ วิธีเพื่อการเข้าถึงประชาชนให้ได้มากที่สุด เช่น

1.3 การอธิษฐานเผื่อคนป่วย การเดินทางเพื่อไปอธิษฐานเผื่อคนป่วยนั้น จะทำเฉพาะกับคนที่รู้จัก มีความสนิทสนมหรือเป็นเครือญาติ ในบางรายที่มีความประสงค์อยากให้อธิษฐาน ก็จะมีทีมงานในชุมชนโนนประเสริฐออกไปเยี่ยมที่บ้านเพื่อสอบถามถึงอาการที่ป่วยเพื่อให้กำลังใจ ให้มีความหวัง มีจิตใจที่เข้มแข็ง และให้มีความเชื่อว่าพระเจ้าจะทำให้หายจากโรคร้ายไข้เจ็บที่เป็นอยู่ได้ ในการอธิษฐานนั้นผู้ป่วยจะนอนหรือนั่งก็ได้ แล้วให้คนที่ทำหน้าที่อธิษฐานมานั่งข้างคนป่วยหรือนั่งเป็นวงกลม คนที่อธิษฐานยื่นมือไปสัมผัสตัวผู้ป่วยและทุกคนก็จะอธิษฐานโดยออกเสียง กล่าวพอสั่งเขไปว่า “ข้าแต่พระเจ้าผู้ทรงสร้างฟ้าสวรรค์และแผ่นดิน โลก พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นและประทานลมปราณ มนุษย์จึงมีชีวิต ข้าแต่พระเจ้าขอพระองค์เมตตา รักษาอย่าคำให้หายจาก โรคร้าย เพราะว่าพระองค์เป็นแพทย์ผู้ประเสริฐ ขอพระ โลกิดพระเยซูชำระสิ่งชั่วร้ายทั้งปวงให้หมดไป และขอให้เป็นไปตามน้ำพระทัยพระองค์ อธิษฐานในนามพระเยซูคริสต์

อาเมน” (อุครและอารยา ยศบุญ 2553: สัมภาษณ์) โดยในช่วงนั้นก็จะมีกรอิชฐานเพื่อคนป่วย เช่น นางปรมาภรณ์ จารุเกษม (ยายคำ) และนางนารี ทองโสภา ซึ่งภายหลังคนเหล่านี้ได้หันมานับถือในศาสนาคริสต์

1.4 การทำกลุ่มนมัสการพระเจ้าตามบ้าน ในอดีตชาวบ้านในหมู่บ้านชนบท

หากมีใครหันมานับถือในศาสนาคริสต์คนนั้นจะถูกตำหนิจากเพื่อนบ้าน หรืออาจถูกรีดรอนสิทธิจากสังคม ทำให้คนดังกล่าวเกิดความรู้สึกอับอาย โดดเดี่ยว ดังนั้นจึงได้มีการจัดทำกลุ่มนมัสการพระเจ้าตามบ้านเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ ให้มีความเข้มแข็งเติบโต และไม่รู้สึกถูกละทิ้ง กลุ่มนมัสการพระเจ้าตามบ้านมีคนประมาณอย่างน้อย 4-5 คน เช่น การทำกลุ่มนมัสการพระเจ้าที่บ้านของนางนารี ทองโสภา และนางเครือวัลย์ อาจอ่อนสี ฯลฯ โดยกิจกรรมจะเริ่มด้วยคำอธิษฐาน การร้องเพลง การอ่านพระคัมภีร์ เรียนคำสอนหรือในบางครั้งก็อาจจะให้กล่าวถึงประสบการณ์ที่ได้มานับถือในศาสนาคริสต์ และในบางครั้งจะมีการอธิษฐานเพื่อคนป่วยหรืออธิษฐานในเรื่องอื่นๆ เมื่อเสร็จกิจกรรมจะรับประทานอาหารร่วมกันและใช้เวลาในช่วงนี้ให้คำปรึกษาปัญหาหรือพูดคุยเรื่องต่างๆ ไป ในการทำกลุ่มตามบ้านนั้นจะต้องเป็นความประสงค์ของเจ้าบ้านที่ต้องการให้มีการรวมตัวกันของผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ จะมีทั้งเด็กและผู้ใหญ่หรือคนที่สนใจเข้าร่วมด้วย ส่วนวันและเวลาจะทำในวันเสาร์หรือแล้วแต่ความสะดวกของเจ้าของบ้าน

1.5 ทำกิจกรรมกับเด็กและเยาวชนที่ศาลาประจำหมู่บ้าน การเผยแพร่ด้วยวิธีนี้เป็น

การเข้าสู่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็ก โดยจะมีทีมจากโนนประเสริฐออกไปทำกิจกรรมกับเด็กตามหมู่บ้านต่างๆ ในวันเสาร์ตอนเช้าจนถึงบ่าย ซึ่งกิจกรรมที่ดำเนินการอาจจะมีการปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา แต่กิจกรรมที่มักทำเป็นประจำ เมื่อทุกคนมารวมตัวกันที่ศาลาหมู่บ้านแล้ว เช่น

1.5.1 การร้องเพลงเพื่อเพิ่มความสุขสนาน เป็นการเตรียมความพร้อมและ

ความสนใจของเด็กให้เข้าร่วมทำกิจกรรม เพลงที่ใช้ในกิจกรรม เช่น เพลงเราจะเดินในทางของพระเยซู เพลงพระเจ้ารักคุณและฉัน เพลงฮีโร่ในดวงใจ ฯลฯ ในขณะที่ร้องเพลงก็จะเล่นกีตาร์หรือกลองเป็นจังหวะหรือทำทำประกอบเพลงไปด้วย ในช่วงแรกก็จะร้องเพลงและทำทำประกอบเพลงให้เด็กดูก่อน สอนให้เด็กร้องตามและให้เด็กมีส่วนร่วมด้วยการทำทำประกอบเพลง ทำให้เด็กมีความสุขสนานเกิดความสนิทกันมากขึ้น เนื้อเพลง “เราจะเดินในทางของพระเยซู” มีดังนี้ “เราจะเดินในทางของพระเยซู มีพระองค์คอยคู่วิตของเรา ยามเรามีปัญหาพระองค์บรรเทา เป็น

กำลังให้เราได้พบความสุข เราจะเป็นอันกอินทรีย์แข็งแกร่ง ฮู ฮู ฮู แม้มหาายุแรงไม่เคยหวั่นไหว มีกำลังสู้ไป มีพลังยิ่งใหญ่ เราจะเดินในทางของพระเยซู”

1.5.2 การสอนเรื่องพระเจ้าและการอธิษฐาน โดยผู้สอนจะเล่าเรื่องราวของพระเจ้าจากพระคัมภีร์ไบเบิล (Bible) บางครั้งอาจมีภาพประกอบเนื้อหาด้วย เช่น เรื่องพระเจ้าสร้างโลก กล่าวพอสังเขปดังนี้ “นานมาแล้วก่อนที่โลกจะเกิดขึ้น ทุกอย่างมืดและเงียบ ในวันแรกพระเจ้าตรัสว่า จงเกิดแสงสว่าง แสงสว่างก็เกิดขึ้น วันที่สองพระเจ้าสร้างท้องฟ้า วันที่สามพระเจ้าทรงสร้างแผ่นดิน ท้องทะเล และแผ่นดินให้เกิดพืช ผักหญ้าที่มีเมล็ดและต้นไม้ให้ออกผล วันที่สี่พระเจ้าตรัสว่า ให้มีดวงดาว ดวงจันทร์ในตอนกลางคืน ดวงอาทิตย์ในตอนกลางวัน วันที่ห้าพระเจ้าทรงสร้างสัตว์นานาชนิด ทั้งสัตว์น้ำ สัตว์ป่า และสัตว์ใช้งาน วันที่หกพระเจ้าสร้างมนุษย์ชายและหญิง พระเจ้าอวยพรแก่มนุษย์ให้มีลูกคน ให้ครอบครองฝูงสัตว์และปกครองทั่วแผ่นดิน วันที่เจ็ดพระเจ้าเสร็จงานและทรงพักการจากการงานทั้งปวง” เป็นต้น หรือเรื่องขนมปังห้าก้อนกับปลาสองตัว พระเยซูกับเด็กๆ คาเนียลกับสิงโต ฯลฯ ส่วนการอธิษฐาน จะอธิษฐานก่อนที่จะเริ่มเรียน โดยจะอธิษฐานว่า รูปพอสังเขป “ข้าแต่พระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ ขอให้เด็กทุกคนเข้าใจในเรื่องราวของพระเจ้า ขอให้เด็กๆ ได้รู้ว่าพระเจ้ารักพวกเขา ขอพระเจ้าอวยพรให้เด็กทุกคนเติบโตเป็นคนดีและให้พวกเขาได้รู้จักกับพระเจ้าเดินในทางของพระเจ้า อธิษฐานในนามพระเยซูคริสต์ อาเมน” (วิภา เถาวัลท์แก้ว 2553: สัมภาษณ์)

1.5.3 การเล่นเกม เกมที่ใช้ในกลุ่มจะเป็นเกมที่ฝึกความสามัคคี การแบ่งปัน และความสนุกสนาน เช่น เกมส่น้ำขึ้นน้ำลง ถ้าพูดว่าน้ำขึ้นให้เด็กยืนขึ้น ถ้าพูดว่า น้ำลงให้เด็กนั่งลง หากใครทำผิดจะให้เดินท่าประกอบเพลงฮีโร่ในดวงใจ และให้รางวัลเป็นขนมหรือคินสอสำหรับเด็กที่กล้าแสดงออก

1.5.4 การสอนภาษาอังกฤษ การสอนภาษาอังกฤษในช่วงแรกๆ นั้นจะสอนให้กับเด็กที่มีความสนใจด้านนี้โดยเฉพาะ เนื้อหาที่สอนเช่น พยัญชนะในภาษาอังกฤษ คำศัพท์ การออกเสียง ประโยค และการสนทนา ต่อมาเมื่อเด็กสนใจมากขึ้นก็ได้จัดค่ายภาษาอังกฤษ และเชิญวิทยากรจากต่างประเทศมาให้ความรู้ ในช่วงแรกนั้นเด็กไม่กล้าพูดกับชาวต่างชาติ แต่พอนานไปเด็กๆ ก็กล้าที่จะพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

1.5.5 สอนดนตรี โดยจะมีคนสอนดนตรีให้กับเด็ก เช่น สอนกีตาร์ เบส สอนกลอง สอนคีย์บอร์ดและสอนร้องเพลง ในการสอนกีตาร์นั้นจะเริ่มต้นโดยสอนวิธีการจับ

คอร์ดกีตาร์ให้ถูกต้อง ฟีกคิดและฟังเสียง จนเด็กสามารถจดจำคอร์ดต่างๆได้ก่อน จากนั้นจะสอนให้เล่นเพลง ซึ่งจะเริ่มจากเพลงง่ายๆ ก่อน เช่น เพลงเราจะเดินในทางของพระเยซู มีเด็กหลายคนสามารถเล่นเพลงได้และก็อยากจะเล่นให้เก่งกว่าเดิม จึงมาฝึกเล่นดนตรีที่คริสตจักรเป็นประจำและเด็กเหล่านี้มีโอกาสได้รู้เรื่องพระเจ้ามากขึ้นจนนำไปสู่การหันมานับถือในศาสนาคริสต์ ในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปีจะมีการจัดงานวันคริสต์มาส ในบางครั้งจะจัดงานที่ศาลาประจำหมู่บ้าน เช่น ที่บ้านสมสะอาด บ้านพะลาน และเปิดโอกาสให้เด็กๆ ได้แสดงความสามารถด้านดนตรี ให้กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้องผ่านการจัดวันคริสต์มาสด้วย

เหล่านี้เป็นกิจกรรมบางส่วนที่มีการดำเนินงานในช่วงนั้นเพื่อเด็กๆ ให้มาสนใจและชื่นชอบในศาสนาคริสต์ เพราะเชื่อว่าเมื่อเด็กสนุกสนานและชื่นชอบ เด็กๆ ก็จะสามารถหันมานับถือศาสนาคริสต์ได้ง่ายขึ้น

1.6 เผยแพร่ด้วยสื่อวิทยุ การเผยแพร่ด้วยสื่อเป็นวิธีการใหม่ที่เกิดขึ้นและนับว่าได้ผลค่อนข้างดี ปัจจุบันสื่อถูกนำมาช่วยในการเผยแพร่ศาสนากันอย่างกว้างขวาง เช่นเดียวกับชุมชนโนนประเสริฐที่ได้นำสื่อวิทยุเข้ามาช่วยในการเผยแพร่ศาสนาโดยการก่อตั้งสถานีวิทยุชุมชนแม่น้ำโขง 101.25 MHz ใน พ.ศ. 2547 เพื่อใช้เป็นอีกช่องทางหนึ่งในการประกาศเผยแพร่ศาสนาในเขตอำเภอนาดาล อำเภอเขมราฐ และอำเภอโพธิ์ไทร ในช่วงแรกจัดรายการเกี่ยวกับศาสนาโดยผู้ที่จะดำเนินรายการต้องเป็นคนที่มีความรู้ด้านหลักศาสนศาสตร์ที่ถูกต้อง มีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตตามแบบของชาวคริสเตียนและมีความสามารถพูดออกรายการวิทยุได้ ต่อมาได้เปิดให้คนในชุมชนอื่นที่มีความสามารถได้จัดรายการวิทยุร่วมด้วย เช่น รายการที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมอีสาน ซึ่งลักษณะของรายการโดยทั่วไปจะมีการแจ้งข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องที่สลับกับการเปิดเพลงหมอลำ เพลงลูกทุ่ง และผู้ฟังสามารถโทรเข้ามาขอเพลง เป็นต้น การมีสถานีวิทยุชุมชนเป็นโอกาสที่ดีที่ได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในชุมชนอื่น และทำให้โนนประเสริฐเป็นที่รู้จักโดยกว้างขวางก่อนที่จะตั้งสถานีวิทยุชุมชนแม่น้ำโขงนั้นได้เข้าสถานี สท.9 อุบลราชธานี เป็นรายการเกี่ยวกับศาสนาคริสต์ชื่อรายการ “เสียงนี้มีคำตอบ” โดยนายธรรมทอง ศรีวงษาและนางสุวรรณิ จันทร์ทะวงศ์ เป็นผู้ดำเนินรายการ รูปแบบรายการเป็นในลักษณะการพูดให้กำลังใจโดยใช้หลักการจากพระคัมภีร์สลับกับการเปิดเพลง และเมื่อมีสถานีวิทยุโทรทัศน์เกิดขึ้นผู้มีจิตศรัทธาในศาสนาคริสต์ก็ได้ใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ในการเผยแพร่ศาสนาด้วย จึงมีนักจัดรายการวิทยุโทรทัศน์เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก

ภาพที่ 4.3 นายธรรมทอง ศรีวงษา ที่สถานีวิทยุ สทร. 9 รายการเสียงนี้มีคำตอบ

อาจกล่าวได้ว่า การใช้สื่อวิทยุในการเผยแผ่ศาสนาให้คนหันมานับถือในศาสนาคริสต์นั้นอาจไม่ได้หวังให้คนหันมานับถือศาสนาคริสต์อย่างมากมาย แต่การเผยแผ่ด้วยวิธีนี้เพียงแต่ต้องการให้ข้อมูลกับผู้ฟังเพื่อจะได้รับรู้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับศาสนาคริสต์เท่านั้น ดังนั้นผู้ฟังรายการจึงมีเฉพาะกลุ่มและคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก (ธรรมทอง ศรีวงษา 2553: สัมภาษณ์)

1.7 เผยแผ่ด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การจัดให้มีการแข่งขันฟุตบอล “คริสต์มาสคัพ” จะจัดขึ้นในช่วงเดือนธันวาคม เพื่อเฉลิมฉลองวันพ่อแห่งชาติและวันคริสต์มาส โดยเปิดรับสมัครทีมฟุตบอลจากชุมชนใกล้เคียงและทีมจาก โนนประเสริฐ เป็นการแข่งขันฟุตบอลรุ่นประชาชนทั่วไป จัดการแข่งขันฟุตบอลที่สนามกีฬาของชุมชน โนนประเสริฐ ในการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลก็เพื่อสร้างความสามัคคี ความมีน้ำใจของนักกีฬา เพื่อให้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชนที่นับถือศาสนาคริสต์ และยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนที่อาศัยอยู่เขตพื้นที่ใกล้เคียงกัน

ในบางครั้งคริสตจักรก็เชิญหน่วยงานราชการร่วมกิจกรรมวันคริสต์มาสที่จัดขึ้นในเดือนธันวาคม เหล่านี้เป็นวิธีการเผยแผ่ศาสนาของชุมชนในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ชุมชนและศาสนามีความใกล้ชิด ช่วยเหลือและพึ่งพากันได้ โดยภายหลังจากการเผยแผ่ศาสนาไปได้ระยะหนึ่งก็ได้เริ่มมีการสร้างคริสตจักรเด็กขึ้นที่ โนนประเสริฐ โดยได้มีการจัดรถเพื่อไปรับเด็กจากหมู่บ้าน

ต่างๆ ในทุกวันเสาร์ เพื่อเข้ามาร่วมทำกิจกรรม เช่น การเรียนดนตรี เรียนภาษาอังกฤษ และเรียนคำสอนเกี่ยวกับศาสนา เป็นต้น ต่อมาภายหลังจึงได้เริ่มมีการทำกิจกรรมต่างๆ ในวันอาทิตย์เพิ่มขึ้น (สุวรรณณี จันทร์ทวงศ์และอารยา ยศบุญ 2553: สัมภาษณ์)

ภาพที่ 4.4 กลุ่มคริสตจักรเด็กที่โนนประเสริฐ

การเผยแพร่ศาสนาในระยะแรกๆ นั้นไม่ใช่ว่าจะราบรื่นเสมอไป เกิดหลายๆ กรณีที่กลายเป็นอุปสรรคสำคัญ โดยเฉพาะการที่คนในบริเวณนี้มักมีความเชื่อว่าศาสนาคริสต์ เป็นของตะวันตกไม่เหมาะสมกับคนไทย โดยเฉพาะคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนาและมีความเชื่อในเรื่องผีฟ้าผีดิน ดังจะเห็นได้จากกรณีของนางนารี ทองโสภาก ที่เกิดความไม่พอใจที่ลูกๆ ถูกชักชวนไปเข้าโบสถ์ เพราะยังคงมีความเชื่อว่าศาสนาคริสต์เป็นของฝรั่งและขัดกับความเชื่อดั้งเดิมของตน ดังนั้นจึงได้ขัดขวางการมาโบสถ์ของลูกๆ ด้วยวิธีการต่างๆ นานา ต่อมานางนารีจึงตามลูกไปโบสถ์เพื่อดูว่ามีการสอนในลักษณะใด และเริ่มไปโบสถ์กับลูกๆ เป็นประจำเพื่อศึกษาเรื่องพระเจ้า ภายหลังจากนางนารีและสามีก็เกิดความศรัทธาและสมัครใจหันมานับถือศาสนาคริสต์ (นารี ทองโสภาก 2553: สัมภาษณ์)

จะเห็นได้ว่าการเผยแพร่ศาสนาในบริเวณนี้เป็นไปในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป แม้ในบางครั้งไม่ได้รับการต้อนรับจากประชาชนเท่าที่ควร แต่ก็สามารถต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ จนสามารถทำให้ชุมชนโนนประเสริฐกลายเป็นชุมชนคริสเตียนที่เข้มแข็ง และยังสามารถเผยแพร่ไปยังชุมชนอื่นๆ ที่ใกล้เคียงได้อีกด้วย ทำให้ในปัจจุบันเกิดคริสตจักรซึ่งตั้งอยู่ตามอำเภอต่างๆ หลายแห่ง คือ

คริสตจักรแม่น้ำโขงโนนประเสริฐ คริสตจักรแม่น้ำโขงพะลาน คริสตจักรแม่น้ำโขงนาตาล
 คริสตจักรแม่น้ำโขงกองโพน คริสตจักรแม่น้ำโขงโพธิ์ไทร คริสตจักรแม่น้ำโขงเขมราฐ
 คริสตจักรแม่น้ำโขงอุบล คริสตจักรแม่น้ำโขงอำนาจเจริญ และคริสตจักรแม่น้ำโขงเลิงนกทา

2. วิธีการดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ภายหลังจากที่ศาสนาคริสต์ได้ตั้งมั่นในชุมชนโนนประเสริฐแล้ว ได้เริ่มมีกิจกรรมต่างๆ เพิ่มมากขึ้น โดยกิจกรรมที่ดำเนินการล้วนแต่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่อชุมชนโนนประเสริฐ กล่าวคือ เริ่มก่อสร้างอาคารขึ้นภายในชุมชนเป็นอาคารชั้นเดียวไว้สำหรับดำเนินงานด้านศาสนา ที่เกี่ยวกับการประกอบพิธีตามความเชื่อของศาสนาคริสต์ โดยจะมีการนมัสการพระเจ้า ทุกวันอาทิตย์ การจัดอบรมด้านศาสนาสำหรับคริสเตียน ฯลฯ ภายในอาคารมีห้องครัว ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องประชุม ปัจจุบันได้ปรับปรุงเป็นอาคารโรงเรียนพรเมตดาคริสเตียน ฝ่ายอาชีพะศึกษา ต่อมาได้สร้างอาคารเป็นลักษณะศาลา คือ มีห้องโถงยาว ก่อปูนรอบอาคารสูงประมาณ 1.5 เมตร มีช่องทางเดินเข้า-ออก สองด้าน เป็นอาคารสำหรับประกอบพิธีทางศาสนาโดยเฉพาะ ภายหลังได้ปรับปรุงเป็นโรงเรียนอนุบาลเอสเทอร์คริสเตียน และที่ตั้งสำนักงานบริษัทนาธารการค้าในปัจจุบัน

ภาพที่ 4.5 การก่อสร้างอาคารแบบชั้นเดียวไว้สำหรับการดำเนินงานด้านศาสนา (บน) ปัจจุบันปรับปรุงเป็นอาคารเรียนโรงเรียนพรเมตตา ฝ่ายอาชีวศึกษา และศาลาโบสถ์ (ล่าง) ปัจจุบันปรับปรุงเป็นสำนักงานบริษัทนารการการค้าจำกัด

นอกจากนี้ยังได้สร้างบ้านไว้สำหรับครอบครัวมิชชันนารี ให้มิชชันนารีมาอยู่ที่โนนประเสริฐเพื่อสอนคำสอนของศาสนาคริสต์ให้กับคนในชุมชนให้มีความเชื่อที่เติบโตเข้มแข็งมากขึ้น มิชชันนารีที่จะมาอยู่ที่โนนประเสริฐคือ อาจารย์เสถียร ธรจันทะวงศ์ แต่อาจารย์เสถียรไม่สามารถมาอยู่ที่โนนประเสริฐได้ เนื่องจากมีปัญหาครอบครัว ดังนั้นครอบครัวของศาสนาจารย์ ดร. จันทรสมุทร จึงย้ายมาอยู่ที่โนนประเสริฐแทนจนถึงปัจจุบัน (จันทรหอม และเดช ทะยะสุทธิ์ 2553: สัมภาษณ์)

ภาพที่ 4.6 สร้างบ้านสำหรับมิชชันนารี

จึงกล่าวได้ว่า การดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในช่วงแรกนั้น เริ่มต้นด้วยการเตรียมคนและสถานที่ เช่น การสอนศาสนาศาสตร์ การก่อสร้างอาคารศาสนาในชุมชน จากนั้นได้เริ่มเผยแพร่ศาสนาไปตามหมู่บ้านใกล้เคียงและเข้าช่วยเหลือประชาชนในหลายๆ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการศึกษา

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังของประเทศ (นรินทร์ สังข์รักษา 2552 : บทคัดย่อ) ในเรื่อง การศึกษาก็เป็นสิ่งที่ศาสนาคริสต์ให้ความสำคัญอย่างมากในการเข้ามาดำเนินงานอย่างจริงจังในบริเวณชุมชนโนนประเสริฐ โดยให้ความสำคัญตั้งแต่การศึกษาในระดับชั้นอนุบาล จนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จึงได้ดำเนินการในการจัดตั้งโรงเรียนในระดับต่างๆ ดังนี้

2.1.1 ระดับอนุบาล แรกเริ่มได้จัดเตรียมด้านการศึกษา โดยการจัดตั้งโรงเรียน เอสเธอร์คริสเตียน ขึ้นในชุมชนโนนประเสริฐเมื่อ พ.ศ. 2544 ด้วยการปรับปรุงศาลาโบสถ์หลังแรกเพื่อทำเป็นอาคารเรียน มีห้องเรียนเพียง 1 ห้อง และมีห้องน้ำชาย-หญิงเท่านั้น ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนสำหรับเด็กเล็กในช่วงเวลานั้นจะเน้นการส่งเสริมด้านพัฒนาร่างกาย

ด้านสติปัญญาและการปฏิบัติตน โดยในช่วงแรกเริ่มของการจัดตั้งนั้นมีนักเรียนประมาณ 10 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหลานของประชาชนในชุมชนโนนประเสริฐ ต่อมาจึงมีลูกหลานของชาวบ้านในหมู่บ้านใกล้เคียง ที่ผู้ปกครองได้เริ่มนำลูกหลานของตนมาเรียนที่โรงเรียนเอสเทอร์คริสเตียน โดยมีนางสาวอิสราภรณ์ ทยะสุทธิ เป็นครูใหญ่ นางอิสราภรณ์ ชิมภธรรม และนางสาวลินดา จำรัสภูมิ เป็นครูพี่เลี้ยง (อิสราภรณ์ ทยะสุทธิ 2553: สัมภาษณ์) ใน พ.ศ. 2547 ได้ก่อสร้างอาคารเรียนฝ่ายอนุบาลหลังใหม่ และได้จัดตั้งขึ้นเป็นโรงเรียนพรเมตดาคริสเตียน ตั้งอยู่ที่ 66 หมู่ 12 บ้านนาอาลอน ตำบลพะลาน อำเภอนาดูน จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยมีนางสาวคอรัก รจนัย เป็นครูใหญ่ เปิดสอนในระดับอนุบาล 1-3

ปัจจุบันมีนักเรียนในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงอนุบาล 3 มีจำนวนนักเรียนจำนวน 193 คน ซึ่งมีทั้งเด็กที่ผู้ปกครองนับถือในศาสนาคริสต์และเด็กที่ผู้ปกครองนับถือศาสนาพุทธเรียนร่วมกัน โดยทางโรงเรียนให้เรียนฟรีและช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การเรียนและชุดนักเรียน

ภาพที่ 4.7 โรงเรียนเอสเทอร์คริสเตียน

ภาพที่ 4.8 อาคารเรียนอนุบาล

2.1.2 ระดับประถมศึกษา ได้มีการเปิดการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาขึ้นใน พ.ศ. 2547 โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนพรเมตตาศรีศึกษา” โดยในช่วงแรกๆ ได้มีการเปิดสอนเฉพาะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ต่อมาได้เปิดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 มี นางสาวณัฐชา ทะยะสุทธิ เป็นครูใหญ่ จาก พ.ศ. 2548-2550 ปัจจุบันมีนักเรียนในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนทั้งสิ้น 447 คน

ภาพที่ 4.9 อาคารเรียนประถมศึกษา

2.1.3 ระดับมัธยมศึกษา ใน พ.ศ. 2551-2554 ได้มีการเปิดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กในบริเวณนี้ โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.จันทร์สมร ชัยศักดิ์ เป็นผู้อำนวยการของโรงเรียนพรเมตตาคริสเตียนจนถึงปัจจุบัน มีนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 205 คน นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 90 คน เปิดสอนสายวิทย์-คณิต ข้อดีของโรงเรียนแห่งนี้คือ นักเรียนสามารถเรียนฟรีได้ตลอดเวลา 15 ปี ตามนโยบายของรัฐบาล

ภาพที่ 4.10 อาคารเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

2.1.4 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน และผู้ปกครองที่ให้ความไว้วางใจกับทางโรงเรียน ดังนั้นใน พ.ศ. 2555 จึงเปิดสายอาชีวศึกษา มีนางสาวอิสราภรณ์ ทยะสุทธิ เป็นรองผู้อำนวยการฝ่ายอาชีวศึกษา โดยใช้ชื่อว่าโรงเรียนพรเมตตาศรีสเดียน ฝ่ายอาชีวะ นักเรียนเรียนฟรี 15 ปี ตามนโยบายของรัฐบาล ในช่วงแรกได้เปิดทำการเรียนสอนแค่ในสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 มีนักเรียน 14 คน และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 มีนักเรียน 12 คน

ชื่อเสียงของโรงเรียนดีขึ้นประกอบกับผู้ปกครองนิยมโรงเรียนคริสต์ และให้ความไว้วางใจให้ดูแลบุตรหลานของตน ปัจจุบันโรงเรียนเปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการพัฒนาคุณภาพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ การฝึกอบรมเพิ่มพูนทักษะระยะสั้น การจัดโครงสร้างการบริหารอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีวินัย ยึดมั่นในหลัก รักปัญญา แสวงหาความรู้ ควบคู่คุณธรรม (ณัฐชยา เสริมทอง 2553: สัมภาษณ์)

ผลของการดำเนินงานด้านการศึกษา บุตรหลานภายในชุมชนได้รับโอกาสใน

การเล่าเรียน ผู้ปกครองมีค่านิยมด้านการศึกษาจึงส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน เพราะการศึกษาจะทำให้ได้เป็นเจ้าของคน ใช้งานได้ทำงานสบาย ไม่ลำบาก ซึ่งเห็นได้จากการส่งให้บุตรหลานเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ เมื่อจบการศึกษาก็กลับมาเป็นครูสอนที่โรงเรียนในชุมชนตนเอง ซึ่งสะท้อนความเป็นลูกอีสานที่ไม่ว่าจะเกิดหรือเติบโต ณ ที่แห่งใด ก็มีความสำนึกรักในบ้านเกิด (จันทร์สมร ชัยศักดิ์ 2553: สัมภาษณ์)

2.1.5 การศึกษาวิชาชีพต่างๆ เช่น ใน พ.ศ. 2543 ได้จัดตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษในอำเภอเขมราฐ มีนายชาญณรงค์ แก้วมุล เป็นผู้ดูแลและให้บริการประจำอยู่ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษ การดำเนินงานโดยเปิดสอนคอมพิวเตอร์เบื้องต้น การใช้งานโปรแกรมออฟฟิต และภาษาอังกฤษ กลุ่มคนที่มาเรียนจะเป็นนักเรียนโรงเรียนเขมราฐพิทยาคม และบุคคลทั่วไป โดยเรียนคอร์สละ 4 สัปดาห์ โดยเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่าสมัครเรียน 500 บาท นอกจากนี้ศูนย์คอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษยังใช้เป็นสถานที่ในการติดต่อข้อมูลกับต่างประเทศผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ชาญณรงค์ แก้วมุล 2553: สัมภาษณ์)

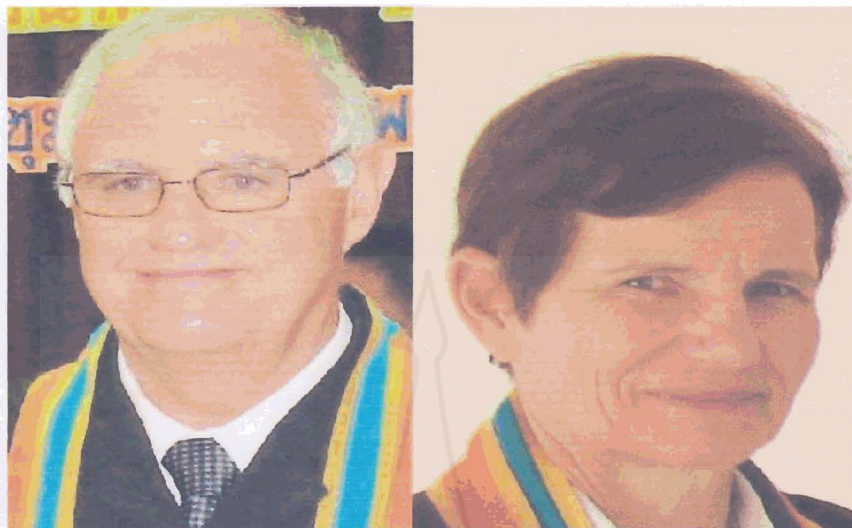

ภาพที่ 4.11 สอนคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษ อำเภอเขมราฐ

2.1.6 ให้ทุนการศึกษา ให้ทุนการศึกษากับเด็กอายุตั้งแต่ 3-18 ปี (อนุบาล -มัธยมศึกษาปีที่ 6) จำนวน 130 ทุน ให้เดือนละ 300 บาท เป็นการให้เปล่า เด็กที่ได้รับทุนส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน พ่อแม่หย่าร้าง เด็กอาศัยอยู่กับตา ยาย ขึ้นตอนการพิจารณาให้

ทุนการศึกษานั้น เจ้าหน้าที่จะออกสำรวจสภาพความเป็นอยู่ของเด็กจากผู้ปกครอง ข้อมูลสมาชิกในครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง การศึกษาของเด็กและรวบรวมประวัติของเด็กเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ทุนการศึกษาเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสม (วิภา เถาว์แก้ว 2553: สัมภาษณ์)

2.1.7 การจัดการศึกษาด้านศาสนศาสตร์ โดยการจัดสถาบันพระคริสตธรรมแม่ น้ำโจงขึ้นเพื่อสอนหลักศาสนศาสตร์ มีอาจารย์เนโรว์ ริดดิค (Neville Riddick) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ของสถาบันพระคริสตธรรมแม่ น้ำโจงและเป็นอาจารย์ผู้สอนหลักศาสนาสาสตร์ให้กับนักศึกษาในสถาบันพระคริสตธรรมร่วมกับภรรยาของท่าน คือ อาจารย์คริสติน ริดดิค (Christine Riddick) ทั้งสองท่านมาจากประเทศแอฟริกาใต้ และยังมีอาจารย์รับเชิญพิเศษทั้งจากต่างประเทศและในประเทศไทย เช่น จากประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นต้น มีอาจารย์ผู้แปล เช่น ศาสนาจารย์ ดร. จันทรสมุทร ชัยศักดิ์ อาจารย์ชายงาม จันทรทวงศ์ อาจารย์คำมอน ชัยศักดิ์ และอาจารย์ประทวน สมบูรณ์ เป็นต้น การมีสถาบันพระคริสตธรรมแม่ น้ำโจงทำให้คริสเตียนในชุมชน โนนประเสริฐและคริสเตียนในพื้นที่ใกล้เคียงมีความรู้ความเข้าใจในพระคัมภีร์ (Bible) มีหลักความเชื่อที่ถูกต้องและสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนมาโดยเป็นครูสอนศาสนาในโรงเรียนพระเมตตา คริสเตียน หรือเพื่อเผยแผ่ศาสนาในท้องถิ่นของตน ทำให้คนหันมานับถือในศาสนาคริสต์เพิ่มขึ้น และคริสตจักรแม่ น้ำโจง โนนประเสริฐสามารถส่งคนไปบุกเบิก ขยายงานประกาศและก่อตั้งคริสตจักรในท้องถิ่นต่างๆ ด้วย

ภาพที่ 4.12 อาจารย์เนVILLE ริดดิค (Neville Riddick) (ชาย)
และอาจารย์คริสติน ริดดิค (Christine Riddick) (ขวา)

ภาพที่ 4.13 พิธีมอบวุฒิบัตรแก่นักศึกษาศาสนาบ้านพระคริสตธรรมแม่ฟ้าหลวง

การจัดการศึกษาด้านศาสนศาสตร์ โดยการก่อตั้งสถาบันพระคริสตธรรมแม่ฟ้าหลวง ในส่วนของสถาบันพระคริสตธรรมแม่ฟ้าหลวงเป็นสถาบันที่สอนศาสนศาสตร์ ในช่วงแรกของการเรียน การสอนนั้น สอนศาสนศาสตร์ให้กับกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในชุมชน เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านงานเผยแผ่ศาสนา ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักของศาสนา ผู้ที่จบศาสนศาสตร์สามารถนำความรู้ไปใช้ในประกอบอาชีพเป็นครูสอนศาสนาในคริสตจักรตามท้องถิ่นต่างๆ หรือสอนวิชา

จริยธรรมให้กับนักเรียน โรงเรียนพรเมตตาคริสเตียน ปัจจุบันสถาบันพระคริสตธรรมเริ่มเป็นที่รู้จัก ทำให้มีคนจากภายนอกเข้ามาเรียนร่วมด้วย

2.2 ด้านเศรษฐกิจ โนนประเสริฐในอดีตเป็นชุมชนที่มีลักษณะเศรษฐกิจที่ขึ้นอยู่กับการทำกสิกรรมและปลูกผัก ประชาชนมีรายได้ไม่มากนัก ถ้าปีไหนได้ผลผลิตข้าวมากก็จะนำไปขาย บางปีที่เกิดฝนทิ้งช่วงก็ทำให้ผลิตผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย ดังนั้นการผลิตข้าวจึงเป็นแบบพออยู่พอกินในครอบครัว เมื่อศาสนาคริสต์เข้ามาเผยแผ่ก็เริ่มมองเห็นว่า การทำให้ประชาชนมีรายได้และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะทำให้คนหันมาสนใจในศาสนาคริสต์ ดังนั้นจึงเริ่มงานด้านเศรษฐกิจในชุมชน โนนประเสริฐด้วยการส่งเสริมอาชีพต่างๆ กับประชาชนเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ คือ

2.2.1 การเลี้ยงสัตว์ มีการส่งเสริมให้เลี้ยงปลานิล ปลาตะเพียนในบ่อดิน เลี้ยงไก่ เลี้ยงหมู โดยมีนายจันทร์หอม ทะยะสุทธิเป็นคนดูแล และมีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีคอยให้ความรู้ด้านวิชาการด้านการทำสุสัตว์ เนื้อหมูและเนื้อไก่จะส่งขายที่ตลาดอำเภอเขมราฐและในบางครั้งจะขายหมูแบบเป็นตัวโดยพ่อค้าจะมารับซื้อถึงที่ฟาร์ม เนื้อหมูขายกิโลละประมาณ 60 บาท (จันทร์หอม ทะยะสุทธิ 2553: สัมภาษณ์) ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ 4.14 บ่อเลี้ยงปลากับคอกหมู

ภาพที่ 4.15 หมูแม่พันธุ์

2.2.2 การจัดตั้งกลุ่มสตรีอีสานพัฒนา การส่งเสริมอาชีพให้สตรีในเขตตำบลพะลานโดยมีการจัดตั้ง “กลุ่มสตรีอีสานพัฒนา” เมื่อ พ.ศ. 2543 ภายใต้การดูแลของนางปิยะพร ชัยศักดิ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมอาชีพให้สตรีที่เชื่อในพระเจ้าและสตรีในหมู่บ้านใกล้เคียงให้มีงานทำและมีรายได้ และเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสตรีในชุมชนอื่นเพื่อเป็นโอกาสที่จะประกาศเผยแพร่ศาสนาด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยลดปัญหาการอพยพย้ายถิ่นเพื่อไปทำงานที่กรุงเทพมหานคร สินค้าของกลุ่มสตรีอีสานพัฒนา คือ กระจเป่าถักด้วยมือ (Hand made) ทำจากฝ้ายดิบ และย้อมสีจากเปลือกไม้ที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น การย้อมสีจากเปลือกต้นเบ็ย เปลือกต้นเชือก เปลือกต้นมะม่วง และใบเหมือดแอ่ เส้นด้ายที่ย้อมจากเปลือกไม้จะให้สีที่แตกต่างกัน โดยทางกลุ่มจะรับผิดชอบในการย้อมเส้นด้ายและขายเส้นด้ายให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปถักกระจเป่าและรับซื้อกระจเป่าจากสมาชิก กระจเป่าที่ถักต้องถักตามตัวอย่างสินค้าของกลุ่มสตรีที่กำหนดให้ กระจเป่าที่กลุ่มสตรีอีสานพัฒนารับซื้อจะมีราคาแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับแบบของกระจเป่า กระจเป่าที่รับซื้อจากสมาชิกทางกลุ่มจะนำมาเย็บโดยใส่ขั้วกระจเป่า ใส่ขั้วให้เรียบร้อยและส่งไปขายที่ตลาดในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการฝากไปกับคนที่เดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งที่เป็นคนไทยและคนอเมริกาที่เดินทางกลับประเทศตนเองด้วย จากการดำเนินงานมีสมาชิกในกลุ่มสตรีอีสานพัฒนาประมาณ 50 คน (นวลใจ ทะยะสุทธิ และปิยะพร ชัยศักดิ์ 2552: สัมภาษณ์)

ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างสินค้าที่ผลิตได้จากกลุ่มสตรีอีสานพัฒนา

2.2.3 การส่งเสริมปลูกถั่วดาวอินคา (Sacha Inchi) ใน พ.ศ. 2557

บริษัทนารการการค้าจำกัด เริ่มต้นโครงการปลูกถั่วดาวอินคาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีแปลงสาธิตที่ชุมชนโนนประเสริฐเพื่อให้เกษตรกรที่สนใจเข้ามาศึกษาวิธีการเพาะปลูกและการดูแลรักษาต้นถั่วดาวอินคา บริษัทมีนโยบายให้เมล็ดพันธุ์ฟรีกับเกษตรกรและรับประกันราคาซื้อกิโลกรัมละ 50 บาท ในระยะเวลา 10 ปี มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างบริษัทกับเกษตรกร โดยเกษตรกรที่ต้องการปลูกจะต้องทำสัญญาปลูกถั่วดาวกับบริษัทและเมื่อเก็บผลผลิตจะขายเมล็ดถั่วดาวคืนให้กับบริษัท มีเกษตรกรให้ความสนใจเป็นจำนวนมากจึงขยายพื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มขึ้น เช่น ในประเทศไทยและกัมพูชา โดยนางสุวรรณนิสาและนายชัยยันต์ พันธเสน นายอุครและนางอารยา ยศบุญ และที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือ นายสุบัน ดวงปัญญา

สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นการแก้ไขปัญหาของชุมชนเพื่อทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ โดยให้ความสำคัญในการเพิ่มศักยภาพของคนและชุมชนให้เข้มแข็ง ดังนั้น ความเข้มแข็งของชุมชนจึงเป็นรากฐานสำคัญในการลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ (ประเวศ วรรสี 2549 อ้างถึงใน ปริญญา สิงห์เรือง 2551: 22)

2.3 ด้านสังคม สังคมไทยทุกวันนี้มักเกิดปัญหาตั้งแต่ระดับชุมชนเล็กๆ จนถึงชุมชนขนาดใหญ่ คนในสังคมมักเห็นคุณค่าทางวัตถุมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ จึงทำให้เกิดปัญหาทางจิตใจเกิดขึ้นอย่างมากมาย เช่น พฤติกรรมการแสดงออกที่รุนแรง ขาดเมตตา เหล่านี้จะนำมาซึ่งปัญหาอื่นๆ อีกหลากหลาย ศาสนาคริสต์ที่เข้ามาเผยแผ่ในชุมชน โน่นประเสริฐก็สังเกตเห็นปัญหาในด้านนี้ด้วยเช่นกัน ดังนั้นวิธีการที่ดำเนินการจึงเน้นไปที่การสร้างความเข้มแข็งให้กับคนในชุมชน เพราะมองว่าถ้าคนในชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนก็จะเข้มแข็งตามไปด้วย ดังนี้

2.3.1 *ให้การเทศนาสั่งสอนคริสตชน* คิยาภิบาล (Pastor)¹ มีหน้าที่ให้การเทศนาสั่งสอนสมาชิกในคริสตจักรให้เป็นคนดี ให้ดำเนินชีวิตที่เป็นแบบอย่างแก่ซึ่งกันและกันและกับคนในชุมชนอื่นด้วย ทุกวันอาทิตย์คนในชุมชนทุกคนให้ความสำคัญกับการไปโบสถ์ โดยจะหยุดทำงานในวันอาทิตย์เพื่อร่วมกันนมัสการพระเจ้าที่คริสตจักร เรียนคำสอน ร่วมทำพิธีศีลมหาสนิท และในบางครั้งคริสตจักรได้จัดพิธีบัพติศมาให้กับผู้ที่รับเชื่อใหม่ในวันอาทิตย์ด้วย ดังนั้นสมาชิกทุกคนก็ได้ร่วมแสดงความยินดีกับผู้เชื่อใหม่ที่ได้อดคิดใจและประกาศตนเองว่าจะติดตามพระเยซู ส่วนเล็กๆ ก็จะเข้าเรียนคำสอนในห้องเรียนเด็ก หลังจากนั้นก็จะรับประทานอาหารเที่ยงร่วมกัน นอกจากนี้ยังพบว่าหากคริสตจักรมีการจัดอบรมสัมมนาต่างๆ คนในชุมชนก็จะเข้าร่วมทุกครั้ง นอกจากนี้แล้วทางคริสตจักรได้ตั้งกลุ่มอธิษฐาน โดยให้คริสเตียนในชุมชนได้รวมกลุ่มกันเพื่อนมัสการพระเจ้าในตอนเย็นวันพุธ และเป็นโอกาสที่ทุกคนจะได้พบปะพูดคุย สร้างความสนิทสนมกันระหว่างคนในชุมชนมากขึ้น

ขณะเดียวกันในแต่ละปีจะมีการจัดสัมมนา โดยเชิญวิทยากรจากคริสตจักรโฮปแบปติส (Hope Baptist Church) และคริสตจักรแบปติสที่หนึ่ง (First Baptist Church) ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง การเป็นที่เลื่อง การรักษาสุขภาพและป้องกันโรค รูปแบบการประกาศเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในหลายวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งการจัดสัมมนานี้ก็เพื่อพัฒนามุคลากรในคริสตจักรต่างๆ ให้มีโอกาสนในการพัฒนาตนเองทั้ง

¹ คิยาภิบาล (Pastor) หมายถึง ผู้ดูแลศิษย์ เป็นตำแหน่งในการปกครองคริสตจักรนิกายโปรเตสแตนต์ คิยาภิบาลไม่ใช่ชนกบวชแต่เป็นฆราวาสที่ได้รับการสถาปนาจากคริสตจักรให้ดูแลคริสตจักรและชุมชน ซึ่งมีหน้าที่เป็นครูสอนศาสนา ให้คำปรึกษาอบรมแก่สมาชิกในคริสตจักร เยี่ยมเยียนและส่งเสริมให้สมาชิกทำพันธกิจในสังคม

ในด้านความคิด จิตวิถึวิญญาณและได้รับการหนุนใจ มีมุมมองและแนวทางใหม่ๆ ในการเผยแผ่ศาสนา

2.3.2 การอบรมสั่งสอนจริยธรรมกับนักเรียน ในส่วนของโรงเรียนพรเมตตาคริสเตียนจะสอนวิชาจริยธรรมของศาสนาคริสต์ เด็กนักเรียนทุกระดับชั้นจะเข้าเรียนวิชาจริยธรรมที่อาคารคริสตจักรแม่น้ำโขงโนนประเสริฐ และทุกปีในช่วงเดือนมิถุนายนประมาณ 3 วัน นักเรียนจะต้องเข้าค่ายจริยธรรมของโรงเรียน ซึ่งจะมีทีมจากประเทศสหรัฐอเมริกาให้การอบรม เช่น ทีมจากคริสตจักรโฮปแบปติส (Hope Baptist Church) และ โรงเรียนคริสเตียนอินเดียนร็อก (Indian Rock Christiane School) เนื้อหาที่ใช้สอนในค่ายจริยธรรมจะเกี่ยวกับการฟังเรื่องราวในพระคัมภีร์ และเมื่อฟังจบแล้วนักเรียนจะร่วมกันประดิษฐ์สื่อการสอนประกอบเรื่องที่ฟัง เช่น เรื่องขนมปังห้าก้อนกับปลาสองตัว เป็นต้น ส่วนกิจกรรมสันตนาการซึ่งเกี่ยวข้องกับการร้องเพลงและการเต้นทำประกอบเพลง กิจกรรมในค่ายจะเป็นภาษาอังกฤษและมีผู้แปล จะเห็นว่า การที่เด็กได้เข้าค่ายจริยธรรมเป็นการฝึกฝนให้เด็กเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรมและได้รู้เรื่องพระเจ้ามากขึ้นจนนำไปสู่การเปลี่ยนมานับถือในศาสนาคริสต์ อย่างไรก็ตามจะเห็นนักเรียนที่เข้าค่ายจริยธรรมยังได้ฝึกฝนด้านภาษาอังกฤษด้วย นอกจากนี้ทางโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนได้อธิษฐานตอนเช้าหลังเคารพธงชาติและก่อนเข้าเรียนตอนบ่าย ซึ่งเมื่อเด็กมีคุณธรรมก็จะก้าวเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้า (อัญชลี ฝ่ายแก้ว 2553: สัมภาษณ์)

ภาพที่ 4.17 การสอนพระคัมภีร์ในชั้นเรียนอนุบาล

จากสภาพแวดล้อมของชุมชนที่ตั้งอยู่ติดชายแดน มีพรมแดนแม่น้ำโขงกั้นระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งบริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งของการทำผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด การค้ามนุษย์ สินค้าผิดกฎหมาย (<http://www.manager> 2557: เว็บไซต์) การสร้างจิตสำนึกให้คนรักและหวงแหนชุมชนของตนเอง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชนและความสงบสุขของสังคม (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2550: 20) ทำให้ชุมชนหาวิธีป้องกันกันภายในไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับสิ่งผิดกฎหมาย โดยแต่ละครอบครัวจะให้การอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูบุตรหลานของตน และคริสตจักรมีหน้าที่ในการอบรมขัดเกลาสมาชิกให้ยึดถือและปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอันเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินชีวิต การเทศนาสั่งสอนในวันอาทิตย์ สอนเรื่องการครองเรือนตามหลักพระคัมภีร์ เช่น หน้าที่ของสามี ภรรยาและลูก ฯลฯ ส่งเสริมให้คนมีอาชีพและทำงานเพื่อมีรายได้ (อารยา ยศบุญ 2553: สัมภาษณ์)

2.3.3 การสังคมสงเคราะห์ ศาสนาคริสต์ที่เผยแพร่ในชุมชน โนนประเสริฐยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ประชาชนรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น กลุ่มช่วยเหลือชุมชน กลุ่มนี้จะมีหน้าที่ในการออกไปช่วยแรงงานกับประชาชนในพื้นที่ด้วยการไปช่วยคานา เกี่ยวข้าว สร้างศาลาประจำหมู่บ้าน เยี่ยมเยียนตามบ้าน กลุ่มนี้จะมีหน้าที่คอยเป็นกำลังใจ ด้วยการสอบถามข้อมูลหรือมูลเหตุต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับสมาชิกที่ได้มีโอกาสเข้าไปเยี่ยมเยียน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มเยาวชน กลุ่มบุรุษ กลุ่มสตรี เพื่อทำกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ควบคู่กับการสานสัมพันธ์ระหว่างกันด้วย เหล่านี้เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งในการดำเนินงานเพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง การบริจาคถุงยังชีพให้ผู้ประสบภัยน้ำท่วมที่อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ใน พ.ศ. 2556 และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยสึนามิ จังหวัดพังงา ใน พ.ศ. 2547 (สุบัน ดวงปัญญา 2553: สัมภาษณ์) มีดังต่อไปนี้

1. การวางท่อน้ำประปาทั้งหมู่บ้าน ที่บ้านโนนสำราญ ตำบลกองโพธิ์ อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี ใน พ.ศ. 2540 ได้มีการจัดตั้งสมาคมนักศึกษาอุบลราชธานี รวมนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โรงเรียนเทคโนโลยีอาชีวศึกษาอุบลราชธานี โรงเรียนอาชีวศึกษาอุบลราชธานีเข้าร่วมในสมาคมนักศึกษาอุบลราชธานี การจัดตั้งสมาคมเพื่อต้องการเผยแพร่คริสต์ศาสนาในกลุ่มนักศึกษา นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ทำเพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น การวางท่อน้ำประปาทั้งหมู่บ้านที่บ้านโนนสำราญ ตำบลกองโพธิ์ อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น (ชาญณรงค์ แก้วมูล 2553: สัมภาษณ์)

2. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยสึนามิ (Tsunami) ที่ภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ในช่วงแรกมีอาสาสมัครคือนายคำมอญ ชัยศักดิ์ และนายชาญณรงค์ แก้วมุต ทั้งสองได้เข้าไปช่วยเหลือยกศพเพื่อพิสูจน์ลักษณะบุคคลอยู่ที่วัดก้านยาว อำเภอดงตาล แต่เนื่องจากว่าการทำงานยกศพมีความลำบากเพราะต้องเผชิญกับคลื่นเหิมื่น ต่อมาประธานมูลนิธิพรเมตตา โดย ศาสตราจารย์ ดร. จันทรสมุทร ชัยศักดิ์ ได้เดินทางมาสมทบและออกสำรวจหาทางช่วยเหลือในด้านอื่นและเห็นว่าการสร้างบ้านให้กับผู้ประสบภัยจะสามารถช่วยเหลือได้ จึงดำเนินเรื่องขออนุญาตสร้างบ้านกับที่ว่าการอำเภอดงตาล จังหวัดพังงา โดยการสร้างบ้านพักถาวร ที่บ้านบางสัก หมู่ 8 อำเภอดงตาล จังหวัดพังงา จำนวน 51 หลังคา ที่เกาะคอเขา บ้านปากเกาะ จำนวน 42 หลังคา ให้ทุนเลี้ยงชีพแก่เด็กกำพร้า ซ่อมแซมเรือและจัดหาเครื่องมือในการทำประมง การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยสึนามิได้รับการสนับสนุนทั้งด้านการเงินและกำลังคนจากทั่วโลก แต่จุดเริ่มต้นจากมูลนิธิพรเมตตาและคนจากชุมชน โนนประเสริฐเป็นกำลังหลักในการทำงานก่อสร้างบ้านให้ผู้ประสบภัย

ภาพที่ 4.18 สร้างบ้านให้ผู้ประสบภัยสึนามิ บ้านบางสัก อำเภอดงตาล จังหวัดพังงา

ภาพที่ 4.19 บ้านของนางอรพิน จรคล บ้านบางสัก อำเภอดงแก้วป่า จังหวัดพังงา

อาจกล่าวได้ว่า หลังจากที่ศาสนาคริสต์ได้ตั้งมั่นที่ชุมชนโนนประเสริฐ และได้ดำเนินงานในหลายรูปแบบจนทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม คนในชุมชนมีการศึกษาสูง การประกอบอาชีพที่สุจริต ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นตามไปด้วย ชุมชนมีสภาพแวดล้อมน่าอยู่อาศัย การแก้ไขปัญหาภายในโดยคนในชุมชน การรวมกลุ่มช่วยเหลือสังคมในด้านต่างๆ แสดงให้เห็นถึงความเอื้ออาทรระหว่างคนในสังคมและเป็นชุมชนเข้มแข็ง

3. ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี ภายหลังการเข้ามาของศาสนาคริสต์

ภายหลังการเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ ได้นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน คือ

3.1 ด้านเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพของชุมชนในอดีตนั้นเป็นการทำนา ปลูกยาสูบ และปลูกผัก เป็นการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือนผลผลิตเพียงพอต่อการบริโภคภายในชุมชน เมื่อเหลือจึงนำไปขายเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งอื่นและการค้าขายแบบเถียงภาษีโดยจะนำสินค้า

จากประเทศไทยไปขายที่ประเทศลาว (จันทร์หอม ทะยะสุทธิ์ 2554: สัมภาษณ์)

แต่ภายหลังที่ศาสนาคริสต์เข้ามาเผยแผ่และดำเนินการในรูปแบบต่างๆ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เริ่มมีรายได้จากการทำอาชีพใหม่ เช่น อาชีพครู นักการภารโรง แม่บ้าน ช่างไฟฟ้า ช่างก่อสร้าง ช่างเหล็ก ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ได้ส่งเสริมให้คนในชุมชนทำอาชีพที่สุจริต จึงมีกลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียนพรเมตตาที่ดำเนินงานด้านการเงินโดยสมาชิกช่วยกันสะสมเงิน ให้กู้ในรายที่มีปัญหาด้านการเงินเพื่อช่วยลดความเดือดร้อนและการคืนเงินกู้เป็นสหกรณ์ที่มุ่งให้คนในชุมชนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และบริษัทนาธารการคำจำกัดที่ส่งเสริมการปลูกถั่วดาวอินคาในประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและกัมพูชา นอกจากนั้นยังส่งเสริมการศึกษากับบุตรหลานของตนให้เรียนต่อในระดับสูงๆ เพื่อจะได้มีอาชีพที่ดีและมั่นคง ทำให้อาชีพของคนในชุมชนโนนประเสริฐ จากเดิมเป็นเพียงแค่การทำเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ในปัจจุบันมีการประกอบอาชีพดังต่อไปนี้

3.1.1 การทำเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันประชาชนในชุมชนโนนประเสริฐมีการประกอบอาชีพ ได้แก่ การทำนาปี ปลูกมันสำปะหลัง ปลูกถั่วดาวอินคา เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด เลี้ยงวัว นอกจากนี้ได้พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค บริโภคและการปศุสัตว์ โดยขุดบ่อทำฝายน้ำล้นขนาดความลึก 4 เมตร กว้าง 12 เมตร ยาว 120 เมตร อยู่ทางทิศเหนือของชุมชน เพื่อกักเก็บน้ำในช่วงฤดูฝนไว้ใช้ในฤดูแล้ง โดยมีทีมงานคือ นายชาญณรงค์ แก้วมุล นายครรชิต วงศ์เทพและนายศรันย์ คำมงคล ในช่วงแรกนั้นมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อทำเกษตรในช่วงหน้าแล้งโดยปลูกข้าวโพดหวาน ปลูกกระเทียม ผลผลิตจะส่งขายที่ตลาด ต่อมาได้ขุดบ่อทำฝายน้ำล้นแห่งที่สองขึ้นซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของโรงเรียน ซึ่งมีขนาดความลึกประมาณ 6.50 เมตร กว้าง-ยาว ประมาณ 120 เมตร (ชาญณรงค์ แก้วมุล และศรันย์ คำมงคล 2555: สัมภาษณ์)

ภาพที่ 4.20 รถนวดข้าว

3.1.2 การค้าขาย ในอดีตจะทำการค้าขายแบบเถียงงาหนี โดยการนำสินค้าจากประเทศไทยไปขายที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และต้องคอยระวังการจับกุมของเจ้าหน้าที่ การค้าขาย วัว ควาย โดยจะซื้อวัว ควายจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แล้วไล่ด่อนให้ควายว่ายน้ำข้ามแม่น้ำโขง จากนั้นจะบรรทุกใส่รถ 6 ล้อเพื่อนำไปขายที่จังหวัดยโสธรและปทุมธานี ในราคาตัวละ 4,000 – 8,000 บาท ปัจจุบันได้เปลี่ยนมาทำการค้าขายแบบใหม่คือเปิดร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม ร้านขายของชำเล็กๆ ภายในชุมชน ขายน้ำดื่มราคาถังละ 10 บาท โดยติดตั้งเครื่องสำหรับผลิตน้ำดื่มและขายภายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง บริการตู้เติมน้ำมันอัตโนมัติซึ่งติดตั้งไว้บริการตามหมู่บ้านต่างๆ (จันทร์หอม และนวลใจ ทะยะสุทธิ 2553: สัมภาษณ์)

3.1.3 การประกอบอาชีพครู เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเปิดโรงเรียนในระดับต่างๆ ที่หลากหลาย ดังนั้นจึงมีอาชีพครู ได้แก่ ครูอนุบาล ครูพี่เลี้ยง ครูประถม ครูมัธยมและครูสอนศาสนา เนื่องจากผู้ปกครองในชุมชน โนนประเสริฐเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา จึงเตรียมการด้านการศึกษา โดยส่งเสริมให้บุตรหลานได้เรียนจบปริญญาตรีในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เมื่อพวกเขาจบการศึกษาแล้วก็ได้กลับมาช่วยสอนหนังสือในโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนตนเอง และอาชีพครูก็เป็นอาชีพใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในชุมชนแห่งนี้

3.1.4 การทำอาชีพรับจ้าง ปัจจุบันมีอาชีพรับจ้างเกิดขึ้นในชุมชน ได้แก่ แม่บ้าน ภารโรง กรรมกรก่อสร้าง อาชีพบริการรถรับส่งนักเรียน เจ้าหน้าที่ – พนักงานมูลนิธิพรเมตตา จากแต่เดิมอาชีพรับจ้างมีไม่มากนักแต่ทำงานเป็นคนขับโดยสารรับจ้างที่เมืองปากเซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.1.5 การทำอาชีพอื่นๆ ได้แก่ อาสาสมัครและมิชชันนารีซึ่งเป็นชาวต่างชาติ ที่มาทำงานเป็นครูสอนภาษาอังกฤษที่โรงเรียนและบางส่วนก็ทำงานในคริสตจักร โดยเป็นครูสอนศาสนา และสอนดนตรี ฯลฯ

แม้ว่าประชากรจะมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการประกอบอาชีพต่างๆ แต่ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า ประชากรก็มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน รายจ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว เช่น ค่าระหนังกองทุนเพื่อการศึกษา (กยศ.) ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าอาหาร ค่างวดรถ ค่าน้ำมัน ค่าการศึกษาเล่าเรียนของบุตร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเครื่องนุ่งห่ม เครื่องสำอาง ค่าอุปกรณ์เครื่องใช้ เงินออม เป็นต้น และมีหนี้สินเป็นหนี้สหกรณ์ เครดิตยูเนียน หนี้ซื้อของผ่อนชำระกับบริษัทนาซารการค้า หนี้กองทุนหมู่บ้าน แต่ทั้งนี้ด้วยรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นแม้ว่าจะมีรายจ่ายที่เพิ่มตามมา แต่ถึงอย่างไรก็ยังทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้นกว่าเดิม

กล่าวได้ว่าการประกอบอาชีพใหม่ๆ ในชุมชน โน่นประเสริฐทำให้สภาพเศรษฐกิจดีขึ้น ประชาชนมีรายได้และมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การมีเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า การไปพักผ่อนหย่อนใจภายนอกชุมชน ในขณะเดียวกันรายจ่ายและหนี้สินก็เพิ่มเป็นเงาตามตัว เศรษฐกิจของชุมชนในปัจจุบันเป็นระบบทุนนิยมและเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจโลก ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนภายในชุมชนคือต้องอาศัยต้นทุนในการดำรงชีวิต จากปัญหาภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้นทำให้คนในชุมชนมีอาชีพหลักและทำอาชีพเสริม ต้องทำงานทั้งสามเฒ่า-ภรรยา และค้ำเรือนมากขึ้น

3.2 ด้านสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจหรือจากการที่มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยพบว่าในด้านครอบครัวยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ยังคงมีลักษณะทางโครงสร้างทางสังคมเหมือนหมู่บ้านอื่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

3.2.1 ระบบเครือญาติ ชุมชนโนนประเสริฐจะอาศัยอยู่รวมกันในลักษณะกลุ่มเครือญาติที่ใกล้ชิดกัน ซึ่งจะเห็นจากเมื่อลูกแต่งงานก็จะสร้างบ้านของตนอยู่ใกล้ๆ บ้านพ่อแม่ และปัจจุบันก็นิยมอยู่กันแบบเครือญาติเหมือนเดิม ผู้อาวุโสยังมีบทบาทในการอบรมสั่งสอนลูกหลานของตนให้ดำเนินชีวิตอยู่ในกรอบและกฎเกณฑ์ที่อิงตามความเชื่อของศาสนาคริสต์ การอบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวเป็นหน้าที่ของ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย นอกจากนี้ยังพบว่าในแต่ละปีชุมชนจะจัดงานวันแม่ วันพ่อ และวันผู้สูงอายุ โดยจะให้บุตรหลานได้แสดงความรักต่อบุพการีด้วยการกราบ โอบกอดหรือการบอกรัก โดยจะจัดงานในวันอาทิตย์เพราะเป็นวันที่ทุกคนสามารถมาร่วมงานได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนในชุมชนให้ความสำคัญต่อบุพการีและผู้สูงอายุ

3.2.2 ครอบครัวเดี่ยว ระบบครอบครัวเดี่ยวเพิ่งเกิดขึ้นในสังคมโนนประเสริฐ เนื่องจากคนภายนอกชุมชนเข้ามาประกอบอาชีพ มีหลายคนได้แต่งงานสร้างครอบครัวและอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ จึงเกิดครอบครัวเดี่ยวขึ้นภายในชุมชน

กล่าวได้ว่าการที่ชุมชนแห่งนี้ซึ่งเป็นชุมชนคริสต์ที่มีความเข้มแข็ง คนในชุมชนประพฤติตามหลักคริสต์ศาสนาอย่างเคร่งครัด และครอบครัวยังคงทำหน้าที่ให้การสั่งสอนบุตรหลานของตนเองให้มีความรักความอบอุ่น ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข คือ ไม่เล่นการพนัน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดหรือของมีเนมา ไม่มีการลักเล็กขโมยน้อย ประกอบสัมมาอาชีพด้วยความสุจริต วิทยุรุ่นมีความเชื่อฟังต่อพ่อแม่หรือผู้สูงวัยกว่า ในส่วนของการดูแลปกครองคนในชุมชนเป็นลักษณะของความเป็นพี่เป็นน้องทั้งทางสายเลือดและเพราะมีความเชื่อเดียวกัน ผู้นำทางศาสนาจะเป็นผู้ที่มีอำนาจในการดูแลความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน

3.2.3 การศึกษา การสร้างโรงเรียนภายในชุมชนโนนประเสริฐเมื่อ พ.ศ. 2544 ทำให้บุตรหลานในชุมชนโนนประเสริฐและชุมชนโดยรอบได้รับโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยจากเดิมคนในชุมชนไม่ได้มีการศึกษาที่สูงมากนัก และการเดินทางเพื่อไปศึกษาในเมืองก็เป็นสิ่งที่ทำได้ยากลำบาก ดังนั้นเมื่อศาสนาคริสต์ได้เข้ามาจัดตั้งโรงเรียน ทำให้คนเริ่มหันไปสนใจศึกษาเล่าเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กรุ่นใหม่มีการศึกษาที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ลูกหลานในชุมชนโนนประเสริฐที่ได้มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนที่ตั้งขึ้นอยู่ในชุมชนและมีโอกาสได้ไปศึกษาต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปัจจุบันยังพบว่าผู้ประกอบการเริ่มมีค่านิยมด้านการศึกษาจึงส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในระบบโรงเรียน และมีนักเรียนจากอำเภอนาดาล อำเภอโพธิ์ไทร และอำเภอเขมราฐเข้ามาศึกษาที่โรงเรียนพระเมตตาคริสเตียนเพิ่มมากขึ้น (ดอกรัก รจนัย และฉัชยา

เสริมทอง 2553: สัมภาษณ์)

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมมากขึ้นแตกต่างกันไป เพราะระบบการศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้เป็นคนพัฒนา

3.3 ด้านวัฒนธรรม ศาสนาเป็นวัฒนธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานชีวิตของคนในชุมชน มีการปฏิบัติและการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง (กาญจนา แก้วเทพ 2538: 80-81) โดยศาสนาคริสต์มีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ได้อย่างดี ขณะเดียวกันก็ยังสามารถผสมผสานกับวัฒนธรรมใหม่ที่เข้ามาพร้อมกับศาสนาคริสต์ ได้แก่

3.3.1 ภาษา คนในชุมชนใช้ภาษาลาวอีสานและภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร เด็กรุ่นใหม่นิยมใช้ภาษาไทยในการสื่อสารระหว่างเด็กในวัยเดียวกันและกับผู้ใหญ่ ส่วนผู้สูงอายุ นิยมใช้ภาษาท้องถิ่นลาวอีสานในการสื่อสารระหว่างวัยเดียวกัน ปัจจุบันมีชาวต่างชาติเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนทำให้คนในชุมชนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ เด็กในชุมชนมีความเข้าใจในภาษาอังกฤษและกล้าสนทนากับชาวต่างชาติ ส่วนชาวต่างชาติเองก็สามารถสื่อสารกับคนในชุมชนโดยใช้ภาษาอีสานและภาษาไทย และยังพบว่า การเทศนาสั่งสอน คริสตชนตามหลักศาสนาคริสต์ในวันอาทิตย์นั้น คิษยาภิบาลซึ่งเป็นผู้ให้การเทศนาสั่งสอนนั้น จะสื่อสาร โดยใช้ภาษาท้องถิ่นลาวอีสานสลับกับการใช้ภาษาไทยด้วย หรือในงานสัมมนาที่วิทยากรเป็นชาวต่างชาติหากผู้แปลเป็นคนภายในชุมชนเองก็จะแปลเป็นภาษาท้องถิ่นเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ ความหมายที่ชัดเจน

กล่าวได้ว่า การใช้ภาษาของท้องถิ่นเพื่อสื่อความหมายศาสนาคริสต์ ได้ทำให้คนในชุมชนมีความเข้าใจในศาสนาคริสต์มากขึ้น สร้างความรู้สึกว่าศาสนาคริสต์ไม่ได้เป็นอื่น เพราะสามารถเข้าใจศาสนาได้ในภาษาของตนเอง

3.3.2 ประเพณีใหม่ ในอดีตประชาชนในชุมชน โนนประเสริฐจะนับถือศาสนาพุทธ ดังนั้นประเพณีต่างๆ ของคนในชุมชนจะเกี่ยวข้องกับพุทธและพราหมณ์ เช่น ประเพณีวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีขึ้นบ้านใหม่ งานศพ การบายศรีสู่ขวัญแต่งงาน ประเพณีต่างๆ เหล่านี้ยังคงดำเนินอยู่ แต่จะมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะการประกอบพิธี ที่เห็นได้ชัดเจนคือ พิธีแต่งงาน

ในอดีตเมื่อหนุ่มสาวมีความชอบพอกันและตกลงแต่งงานกัน ฝ่ายชายจะให้

ญาติผู้ใหญ่ของคนไปคู่ขอฝ่ายหญิงก่อน โดยฝ่ายชายจะเตรียมสินสอดเป็นเงินสดหรือสร้อยทองเพื่อมอบให้กับฝ่ายหญิง และการแต่งงานจะจัดพิธีตามคติความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ โดยหมอปราหมณ์จะสูตรบายศรีสู่ขวัญให้กับเจ้าบ่าว เจ้าสาว จากนั้นจะเป็นการผูกแขนลูกเขย ลูกสะใภ้โดยใช้ฝ่ายขาวผูกที่ข้อมือ ฝ่ายที่ผูกข้อมือยังหมายถึงการผูกเป็นญาติกันโดยการแต่งงาน จากนั้นเจ้าบ่าวเจ้าสาวขอสมา พ่อ แม่และญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่าย โดยสิ่งของที่ใช้ในการขอสมาคือ ผ้าไหม เสื้อ หมอนจิด ฯลฯ ในปัจจุบันหากหนุ่มสาวต้องการคบหากันในฐานะแฟน ทั้งสองคนจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของพ่อแม่ และคริสตจักร เพื่อป้องกันการชิงสุกก่อนห่าม อีกทั้งยังเป็นการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่วนการแต่งงานจะทำพิธีในโบสถ์โดยศิษยาภิบาลเป็นผู้ประกอบพิธี มีการนำเอาพิธีขอสมาญาติผู้ใหญ่ตามวัฒนธรรมอิสลามเข้ามาในพิธีแต่งงานในโบสถ์ด้วย เมื่อเสร็จพิธีในโบสถ์แขกที่มาร่วมงานจะรับประทานอาหาร โต๊ะเงินที่เจ้าภาพจัดเตรียมไว้ (จันทร์หอม ทะยะสุทธิ และสุบัน ควงปัญญา 2553: สัมภาษณ์)

อาจกล่าวได้ว่า ศาสนาคริสต์ในชุมชน โนนประเสริฐประยุกต์ใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นบางอย่างที่ไม่ขัดกับหลักศาสนานำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมนั้นๆ เช่น การสมาญาติผู้ใหญ่ในพิธีแต่งงานซึ่งจัดขึ้นที่โบสถ์ ซึ่งแสดงถึงการให้ความเคารพผู้อาวุโสและความกตัญญูต่อบุพการี เป็นการสร้างสรรค์ประเพณีให้สามารถปรับตัวและรับใช้สังคม (ไพฑูริย์ มีกุศล 2550: 12) โดยการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมท้องถิ่นอิสลามกับตะวันตกได้อย่างลงตัว

ภาพที่ 4.21 พิธีแต่งงานในโบสถ์

3.3.3 การแสดงพื้นบ้าน บริเวณชุมชน โนนประเสริฐแม้ว่าจะกลายเป็นชุมชนคริสต์และคริสตชนทุกคนต้องเข้าโบสถ์เป็นประจำทุกวันอาทิตย์มีวัฒนธรรมศาสนาคริสต์เข้ามาเผยแพร่อย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันยังได้พยายามปลูกฝังวัฒนธรรมไทยภาคอีสานเพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้รับรู้ด้วยการผสมผสานลงในประเพณีและเทศกาลที่จัดขึ้นในโอกาสต่างๆ เช่น ประเพณีวันขอบคุณพระเจ้า (Thanksgiving) วันคริสต์มาส (Christmas) ทางคริสตจักรได้พยายามประยุกต์และจัดให้มีการแสดงต่างๆ ที่เป็นลักษณะพื้นบ้านของภาคอีสาน คือ

1. การแสดงเซิ้งสวิง เป็นการแสดงการฟ้อนรำพื้นบ้านอีสาน ซึ่งการฟ้อนรำนี้จะจำลองหรือเล่าเรื่องราวการหาสัตว์น้ำของชาวบ้าน โดยใช้สวิงเป็นอุปกรณ์หรือเครื่องมือ ท่าฟ้อนจะแสดงให้เห็นถึงการออกไปหาปลา การช้อนปลา จับปลา และถือคอกิจใจเมื่อหาปลาได้มากๆ

ภาพที่ 4.22 การแสดงเซิ้งสวิง ในวันคริสต์มาส

2. การแสดงหมอลำ (ลำเรื่องต่อกลอนกำเนิดกุมารเยซู) ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงที่เก่าแก่อันหนึ่งของภาคอีสาน ลักษณะเป็นการลำที่มีหมอลำชายหญิงสองคนลำสลับกันและมีเครื่องดนตรีประกอบ โดยปกติการลำจะนิยมลำเรื่องนิทานโบราณของอีสานแต่สำหรับในที่นี้ได้มีการผสมผสานมาเป็นการลำเรื่องกำเนิดพระเยซูแทน เท่ากับเป็นการประยุกต์

ศิลปะพื้นบ้านให้เข้ากับศาสนาคริสต์ที่เข้ามาใหม่ได้อย่างลงตัว และเท่ากับเป็นการช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนให้สามารถดำรงอยู่ได้อีกทางหนึ่งด้วย

ภาพที่ 4.23 การแสดงหมอลำ (ถ้าเรื่องต่อกลอนกำเนิดกุมารเชษฐ)

3.3.4 การแต่งกาย โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภูมิภาคที่ขึ้นชื่อเรื่องการทอผ้าที่สวยงามในรูปแบบต่างๆ และปัจจุบันผ้าทอพื้นเมืองกำลังลดความนิยมในการสวมใส่ลง ดังนั้นศาสนาคริสต์ที่เข้ามาในบริเวณนี้จึงมองว่าควรจะหันมาสนับสนุนผ้าทอพื้นเมือง ด้วยการส่งเสริมให้บุคลากรใส่เสื้อผ้าไทยด้วยผ้าทอพื้นเมือง เช่น ผ้ากาบบัว ซึ่งเป็นผ้าประจำจังหวัดอุบลราชธานี ผ้าไหม ผ้าฝ้าย โดยกำหนดให้บุคลากรใส่ทุกวันศุกร์ (ดวงฤดี ศรีวงษา 2553: สัมภาษณ์)

ภาพที่ 4.24 การแต่งกายด้วยผ้าไทย

จะเห็นได้ว่า แม้ศาสนาคริสต์ที่หลายๆ คนมองว่าเป็นศาสนาของต่างชาติ แต่ศาสนาคริสต์กลับได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่นของภาคอีสานอย่างเป็นระบบ โดยจะเห็นได้จากการพยายามที่จะเข้ามาช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่นของภาคอีสานให้คงอยู่ต่อไปในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการถ่ายทอดวัฒนธรรมเหล่านี้ให้กับเยาวชน ขณะเดียวกันยังพยายามถ่ายทอดวัฒนธรรมพื้นถิ่นยังต่างชาติ เช่น การนำกระเป่าฝีมือนักทอท้องถิ่นไปขายที่ต่างประเทศ หรือในกรณีที่นักเรียนจากโรงเรียนพรเมตตาคริสเตียนไปเรียนต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา พวกเขาก็นำวัฒนธรรมการแสดงโปงลางไปแสดงที่ต่างประเทศด้วย เหล่านี้เท่ากับเป็นการช่วยสนับสนุนให้ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของอีสานสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ ซึ่งก่อนที่ศาสนาคริสต์จะเข้ามานั้น ในบริเวณดังกล่าวยังไม่มีแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่นเหล่านี้

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชนโนนประเสริฐ ส่วนหนึ่งเกิดจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Diffusion Theory) คือ การแพร่เข้ามาของศาสนาคริสต์ทำให้ชุมชนแห่งนี้กลายเป็นชุมชนคริสต์ วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากความเชื่อทางศาสนาอันเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินชีวิตและควบคุมความประพฤติของคนในสังคม คนในชุมชนมีการปรับตัวในแบบที่เป็นชุมชนคริสต์โดยการสร้างสรรค์ประเพณีใหม่ด้วยการผสมผสานระหว่างตะวันตกกับท้องถิ่น โดยไม่ขัดกับหลักศาสนาทำให้สังคมคงอยู่ได้ ศาสนาและความเชื่อเป็นรากฐานสำคัญของชุมชนที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ

จึงกล่าวได้ว่า ศาสนาคริสต์ทำให้โนนประเสริฐเป็นชุมชนที่เข้มแข็งทั้งทางด้านจริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

1.1 การเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี

การเข้ามาของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐนั้นเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2535 โดยศาสนาจารย์ ดร. จันทร์สมร - นางพัชรินทร์ ชัยศักดิ์ ซึ่งเป็นหลานชายและหลานสะใภ้ของ นายพิมพ์และนางคำมี ทะยะสุทธิ ทั้งสองได้เดินทางกลับจากประเทศสหรัฐอเมริกามาประเทศไทยเพื่อเยี่ยมปู่ ย่า อารวมทั้งญาติพี่น้อง ที่ตำบลพะลาน อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี และเพื่อเผยแพร่ศาสนาในกลุ่มเครือญาติ ซึ่งก็ทำให้ปู่กับย่าหันมานับถือในศาสนาคริสต์รวมทั้งลูกหลานคนอื่นๆ ด้วย จากนั้นได้เผยแพร่ไปยังญาติพี่น้องใกล้เคียง ซึ่งประสบผลสำเร็จทำให้เครือญาติหันมายอมรับนับถือในศาสนาคริสต์ ต่อมาจึงเผยแพร่ไปยังหมู่บ้านใกล้เคียงโดยมีนายอุครและนางอารยา ยศบุญ ด้วยการขับรถจักรยานยนต์ออกไปตามหมู่บ้านเพื่อพบปะและเยี่ยมเยียนชาวบ้าน เป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านก่อน มีการอธิษฐานเพื่อคนป่วยและได้นำพระคัมภีร์ออกไปเผยแพร่ด้วย

1.2 วิธีการดำเนินงานของศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานี

เมื่อศาสนาคริสต์ได้วางรากฐานในชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัดอุบลราชธานีแล้ว จากนั้นก็ได้เริ่มเตรียมการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการตั้งโรงเรียนมีขึ้นใน พ.ศ. 2544 ใช้ชื่อว่า โรงเรียนเอสเธอร์คริสเตียน ต่อมามีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนพรเมตดาคริสเตียน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เพื่อสอนวิชาสามัญควบคู่ไปกับการสอนคำสอนของศาสนาให้เยาวชนด้วย โดยจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาและการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การมีโรงเรียนในชุมชนมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการศึกษาและส่งบุตรหลานให้เรียนจบในระดับสูงเพื่อจะนำไป

ใช้ในการประกอบอาชีพและนำความรู้มาพัฒนาชุมชนของตนเอง การก่อตั้งสถาบันพระคริสตธรรมแม่ข่ายเพื่อสอนศาสนาคริสต์ให้กับคริสเตียนในชุมชนและคริสเตียนจากที่อื่นๆ นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้ด้านศาสนศาสตร์ไปใช้โดยการเป็นครูสอนศาสนาในโรงเรียนของชุมชนด้วย ในด้านเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพในชุมชนระยะแรกๆ เป็นการทำเกษตร (ทำนา ปลูกผัก) ทำแบบพอกิน ต่อมามีการดำเนินงานโดยการส่งเสริมให้ทำอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงปลาในบ่อดิน เลี้ยงหมู ทำกระเป๋ากันน้ำและส่งเสริมการปลูกถั่วดาวอินคา ในด้านสังคม ศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับคนในชุมชน โดยคริสตจักรมีหน้าที่ให้การเทศนาสั่งสอนตามหลักของศาสนาให้กับคริสตชนเป็นประจำทุกวันอาทิตย์และในวันสำคัญทางศาสนา มีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ มีการสอนจริยธรรมของศาสนาคริสต์ให้กับนักเรียนโรงเรียนพระเมตตาคริสเตียน ส่วนการสังคมสงเคราะห์ เป็นการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น กลุ่มช่วยเหลือชุมชนโดยการไปช่วยค้ำนา เกี่ยวข้าว และสร้างศาลาประจำหมู่บ้าน การรวมกลุ่มของบุรุษและสตรีเพื่อสร้างความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิตควบคู่กับการสานสัมพันธ์ระหว่างคนภายในชุมชนด้วย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยสึนามิที่อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

1.3 ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัด

อบตราธานี ภายหลังการเข้ามาของศาสนาคริสต์ พบว่า

ในด้านเศรษฐกิจ ในอดีตคนในชุมชนประกอบอาชีพทำนาปี ซึ่งเป็นเศรษฐกิจแบบพอกินพอใช้ แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปมีการทำอาชีพที่หลากหลายขึ้น เช่น การประกอบอาชีพครู อาจารย์ ซึ่งเป็นอาชีพใหม่ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการจัดตั้งโรงเรียนภายในชุมชน การค้าขายได้แก่ ร้านของชำ ที่ทำอยู่ในบ้านของตนเอง ร้านขายอาหารในโรงเรียน และผลิตน้ำดื่มขาย การทำอาชีพรับจ้าง ได้แก่ พนักงานมูลนิธิพระเมตตา รับผิดชอบนักเรียน ช่างซ่อม กรรมกร การทำเกษตรเพื่อขาย เช่น การปลูกมันสำปะหลัง การปลูกถั่วดาวอินคา และอาชีพอื่นๆ ได้แก่ อาสาสมัครและมิชชันนารี ซึ่งกลายเป็นเศรษฐกิจแบบทุนนิยม คนในชุมชนใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ใช้สินค้าฟุ่มเฟือยและมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ในด้านสังคม ศาสนามีบทบาทสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบของคนในชุมชนโนนประเสริฐ โดยมีกฎเกณฑ์ของศาสนาเป็นตัวควบคุมความประพฤติและการประกอบอาชีพ ผู้อาวุโสยังคงมีบทบาทสำคัญในการอบรมสั่งสอนลูกหลานของตน คนในชุมชนอาศัยอยู่ร่วมกันในแบบเครือญาติที่มีสายเลือดเดียวกันและเพราะมีความเชื่อเดียวกัน ระบบ

ครอบครัวเดี่ยวเพิ่งเกิดขึ้นในชุมชนนี้ คนในชุมชนมีค่านิยมด้านการศึกษาโดยส่งบุตรหลานให้เรียนในโรงเรียนภายในชุมชนและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้ปลูกฝังวัฒนธรรมพื้นถิ่นอีสานให้คงอยู่ต่อไปด้วยการถ่ายทอดกับเยาวชนรุ่นหลังผ่านการทำกิจกรรมทางศาสนาและเทศกาลสำคัญต่างๆ ผ่านศิลปะการแสดงแบบพื้นบ้านอีสาน คือ การแข่งสวิง การแสดงหมอลำ การเทศนาสั่งสอนคริสตชนในวันอาทิตย์โดยใช้ภาษาลาวอีสานเพื่อสื่อความหมายของศาสนา หรือการใช้ภาษาลาวอีสานสื่อสารกันในกลุ่มผู้สูงอายุ หรือในกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นเพื่อนกัน และการใช้ภาษาไทยหรือภาษาอีสานสื่อสารกันภายในครอบครัว รวมทั้งอนุรักษ์การแต่งกายด้วยผ้าพื้นเมือง ปัจจุบันมีครอบครัวชาวต่างชาติมาอาศัยอยู่ในชุมชนจึงทำให้คนในชุมชนสามารถพูดคุยภาษาอังกฤษได้ เด็กในชุมชนสามารถพูดและเข้าใจภาษาอังกฤษ ในขณะที่เดียวกันเด็กต่างชาติก็สามารถพูดและเข้าใจภาษาอีสานและภาษาไทยได้เช่นกัน นอกจากนี้ยังเกิดประเพณีใหม่ที่ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมอีสานกับตะวันตกเข้าด้วยกันได้อย่างลงตัว เช่น การประกอบพิธีแต่งงานที่โบสถ์ และการสมานญาติผู้ใหญ่ในพิธีแต่งงานในโบสถ์

จากการนำเสนอข้างต้นจะเห็นได้ว่า ลักษณะด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภายหลังจากเข้ามาของศาสนาคริสต์ได้ทำให้โนนประเสริฐเกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน กล่าวคือ ในด้านเศรษฐกิจ มีการประกอบอาชีพใหม่ๆ ส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตเป็นแบบสังคมเมืองมากขึ้น ด้านสังคมและวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไป เห็นความสำคัญของการศึกษาและมีค่านิยมคนที่มีการศึกษาโดยผู้ปกครองจะส่งเสริมให้ลูกหลานเรียนจบในระดับสูง การอาศัยอยู่ร่วมกันแบบเครือญาติ สถาบันครอบครัวยังเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ให้การอบรมสั่งสอนลูกหลานของตน และการทำเป็นแบบอย่างให้กับคนรุ่นหลังในด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนาคริสต์และวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ ตำบลพะลาน อำเภอนาดูน จังหวัดอุบลราชธานี โนนประเสริฐเป็นชุมชนตั้งขึ้นใหม่มีเพียงครอบครัวเดี่ยวที่เข้ามาอาศัยอยู่ใน โนนประเสริฐ คนในชุมชนมีความสัมพันธ์เป็นเครือญาติกัน ชุมชนอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง มีความขาดแคลนในหลายด้าน เช่น น้ำ ไฟฟ้า ถนน เศรษฐกิจและสิ่งอำนวยความสะดวก เมื่อคนในครอบครัวได้เปลี่ยนมา

นับถือในศาสนาคริสต์ทำให้ชุมชนนี้เกิดการเปลี่ยนแปลง และสามารถอภิปรายผลตามประเด็นที่ผู้วิจัยได้ค้นพบในการศึกษาดังนี้

1. การนับถือศาสนาคริสต์ในกลุ่มเครือญาติ

การเป็นชุมชนที่นับถือในศาสนาคริสต์ของชุมชนโนนประเสริฐในปัจจุบัน มีจุดเริ่มต้นจากกลุ่มเครือญาติทางสายเลือดที่นับถือศาสนาคริสต์ในช่วงแรก แต่ทั้งนี้จะเห็นว่ากุญแจสำคัญคือปู่พิมพ์า ทะยะสุทธิ์ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวซึ่งมีอำนาจและหน้าที่สูงสุดในการปกครองครอบครัว เมื่อหัวหน้าครอบครัวได้หันมานับถือศาสนาคริสต์จึงส่งผลให้ลูกหลานและญาติพี่น้องหันมานับถือในศาสนาคริสต์ด้วย แสดงให้เห็นว่าหัวหน้าครอบครัวเป็นคนสำคัญที่ถูกหลานให้ความสำคัญเคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตามผู้ที่อาวุโสกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของวริษา วงษ์วิเชียร, 2551 ที่พบว่าสังคมในชนบทไทยเป็นสังคมเกษตรกรรมที่มีความใกล้ชิดช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะให้ความสำคัญต่อหัวหน้าครอบครัวและความเคารพผู้ที่มีอาวุโส แต่ขณะเดียวกันการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในชุมชนอื่นๆ อาจไม่ประสบผลสำเร็จในการทำให้คนหันมานับถือในศาสนาคริสต์เหมือนชุมชนโนนประเสริฐเสมอไป การที่นายพิมพ์าซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวได้หันมานับถือในศาสนาคริสต์ถือได้ว่าเป็นกุญแจสำคัญเพราะทำให้ศาสนาคริสต์แพร่เข้าสู่สังคมเครือญาติและเจริญขึ้นศาสนาคริสต์สามารถงูใจได้ถูกช่วงเวลาและเหมาะสมจนทำให้ศาสนาคริสต์เจริญเติบโตในชุมชนโนนประเสริฐ สอดคล้องกับทฤษฎีแรงงูใจ (Motivation Theory) ที่ว่า พฤติกรรมของมนุษย์ที่ปรากฏในสังคมเกิดจากความต้องการในส่วนลึกของมนุษย์ที่ต้องการเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น ต้องการมีอิทธิพลเหนือคนอื่น และต้องการความสำเร็จในชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน การเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในสังคมไทยอาจไม่ประสบผลสำเร็จในการงูใจให้คนหันมานับถือในศาสนาคริสต์เหมือนชุมชนโนนประเสริฐเสมอไป สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา รังสิยนันท์, 2523 ที่พบว่า การประกาศศาสนาในส่วนภูมิภาคด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ประชาชนหันมายอมรับความเชื่อใหม่ไม่ประสบผลสำเร็จมากนักประชาชนรับแค่วิทยาคารสมัยใหม่อันเป็นสื่อมากกว่าแก่นแท้ของศาสนา

2. สถาบันศาสนาคริสต์ในชุมชนโนนประเสริฐ

คริสตชนในชุมชนโนนประเสริฐมีการประพฤติปฏิบัติตามหลักของศาสนาคริสต์อย่างเคร่งครัด ทุกวันอาทิตย์คนในชุมชนทั้งเด็กเล็ก หนุ่มสาว คนทำงานและผู้สูงอายุจะหยุดงานในวันอาทิตย์เพื่อร่วมกันนมัสการพระเจ้าที่คริสตจักรโนนประเสริฐ เรียนคำสอนและร่วมพิธีทาง

ศาสนาคริสต์ คริสตจักร โน่นประเสริฐเป็นศูนย์กลางของคนในชุมชนเพื่อร่วมกันประกอบพิธีทางศาสนา โดยมีผู้นำทางศาสนาที่เรียกว่าศิษยาภิบาล (Pastor) เป็นผู้ให้การเทศนาสั่งสอนสมาชิกให้ยึดถือและปฏิบัติตามหลักศาสนาเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่เหมาะสม และเป็นบรรทัดฐานอันดีงามในการดำเนินชีวิต การเข้าร่วมกลุ่มอธิษฐานในวันพุธเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนที่จะมีโอกาสพบปะพูดคุย มีความสนิทสนมกันมากขึ้น และการเข้าร่วมอบรมสัมมนาที่ คริสตจักร ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกๆ ปี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการหน้าที่ของสถาบันศาสนา (Functions of Religious Institution) ที่ว่า ศาสนาคริสต์ทำหน้าที่ในการให้ความหมายกับชีวิตมนุษย์ ให้ความมั่นคงด้านจิตใจ มีความเป็นปึกแผ่นเพราะมีความเชื่อเดียวกัน ศาสนาเป็นกฎหมายที่ช่วยควบคุมและจัดระเบียบในสังคม ศาสนาช่วยบรรเทาความทุกข์ร้อนและการสงเคราะห์ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิทย์ บ่วงนาวา, 2541 ที่พบว่า ชาวบ้านมีความเชื่อว่าบริเวณหนองซ่งแย้นั้นผิ ดุ ผีแข็ง ทำให้ผู้คนเจ็บป่วยล้มตาย จึงเชิญบาทหลวงให้มาอยู่ในหมู่บ้าน เพราะเชื่อว่า บาทหลวงสามารถปราบผีได้ เมื่อบาทหลวงเข้ามาในหมู่บ้านแล้วก็ได้ช่วยเหลือชาวบ้าน จนทำให้ชาวบ้านหายจากโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ ทำให้ชาวบ้านเกิดความศรัทธาในศาสนาคริสต์ และมีความต้องการสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจด้วย ในด้านการถ่ายทอดความเชื่อจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งเพื่อดำรงอัตลักษณ์ไว้นั้น เป็นหน้าที่ของแต่ละครอบครัว ผู้อาวุโสและคริสตจักร ซึ่งแต่ละส่วนมีบทบาทสำคัญเพื่อให้การอบรมสั่งสอนลูกหลานของตนเองโดยแต่ละครอบครัวจะสอนผ่านการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน การเรียนคำสอนในวันอาทิตย์หรือช่วงปิดเทอม การสั่งสอนจริยธรรมของศาสนาคริสต์และการจัดค่ายจริยธรรมในโรงเรียนพรเมตดาคริสเตียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของงามพิศ สัตย์สงวน, 2548 ที่พบว่า สถาบันทางศาสนาคริสต์สามารถเผยแผ่ อนุรักษ์ ส่งเสริม จริยธรรมตามคติของศาสนาคริสต์และการศึกษาของบุตรหลานโดยผ่านพิธีทางศาสนา การสอนคำสอนในวันหยุดและวันสำคัญทางศาสนา การส่งเสริมการเรียนการสอนด้านศาสนศาสตร์ เพราะต้องการให้คนในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานด้านการเผยแผ่ศาสนาภายใต้วัฒนธรรมของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เคียว อุก ลี, 2539 ที่พบว่า การประกาศเผยแผ่ศาสนาต้องมีความเข้าใจในคำสอนหลักของพระเยซู เข้าใจในบริบทของสังคมนั้นๆ คนเป็นอย่างไรก็ทำอย่างนั้น จากนั้นก็สร้างผู้เชื่อ และสร้างคริสตจักรท้องถิ่น โดยผู้รับเชื่อทั้งหลาย ชุมชนคริสเตียนในประเทศไทยเริ่มด้วยการก่อตั้งคริสตจักรซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยและมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเผยแผ่ศาสนา ส่งผลให้มีผู้เชื่อในท้องถิ่นเพิ่มขึ้นและมีคริสตจักรท้องถิ่นเกิดขึ้นในหลายพื้นที่

3. ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ จังหวัด อุบลราชธานี ภายหลังจากเข้ามาของคริสต์ศาสนา

มีประเด็นที่น่าสนใจในด้านเศรษฐกิจ คือ ในอดีตชุมชนโนนประเสริฐเป็นชุมชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นการผลิตแบบพอกินพอใช้ภายในครอบครัว แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปเมื่อศาสนาคริสต์ได้ดำเนินงานพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ทำให้ชุมชนมีความเจริญมากขึ้น การประกอบอาชีพเริ่มเปลี่ยนแปลงไป เช่น ครู อาจารย์ ค้าขาย รับจ้าง มิชชันนารี เกษตรกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมุข ชาญธนะวัฒน์, 2538 พบว่า ความเชื่อทางศาสนา มีความสัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจ ระบบการศึกษา และระบบอื่นๆ ภายในชุมชน ถ้าศาสนาเปลี่ยนแปลงไปย่อมส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวบ้าน ซึ่งสามารถพบเห็นการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุได้ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงด้านความคิด

ประเด็นด้านสังคมมีดังนี้ การมีค่านิยมด้านการศึกษาตามแบบสังคมตะวันตกทำให้ผู้ปกครองส่งลูกหลานให้เรียนที่โรงเรียนภายในชุมชน เรียนต่อในประเทศและต่างประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของเดือน คำดี, 2529 ที่พบว่า กลุ่มคริสตชนในสังคมไทยแม้จะเป็นคนกลุ่มน้อยแต่ก็มีอิทธิพลสูงในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา เพราะระบบการศึกษาและค่านิยมของสังคมแบบตะวันตกและทุนสนับสนุนจากต่างประเทศมีมากเป็นพิเศษนั่นเอง เมื่อคนมีการศึกษาสูงขึ้นทำให้อาชีพต่างๆ เปลี่ยนไป และกลายเป็นสังคมแบบทางการเพราะมีตำแหน่งและหน้าที่การทำงานที่รับผิดชอบ จากการมีค่านิยมด้านการศึกษาทำให้คนเลือกเรียนในสาขาที่ตนเองถนัดและเมื่อจบการศึกษาอาจไม่สามารถทำงานในชุมชนได้ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับสภาพของชุมชน อาจนำไปสู่การโยกย้ายเพื่อหางานทำที่อื่น หรือมีความต้องการเป็นอิสระซึ่งมีแนวโน้มเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ประเด็นด้านวัฒนธรรมมีดังนี้ การที่ศาสนาคริสต์ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกสังคมแต่ได้แพร่เข้าสู่ชุมชนโนนประเสริฐที่คนในชุมชนนับถือในศาสนาพุทธแบบชาวบ้าน และฮินดู-คองต่างๆ ปัจจุบันคนในชุมชนหันมานับถือศาสนาคริสต์ มีประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของศาสนาคริสต์ เช่น ประเพณีวันคริสต์มาส ประเพณีวันขอบคุณพระเจ้า ประเพณีในวันอาทิตย์ของทุกสัปดาห์ และประเพณีบางอย่างที่เคยปฏิบัติสืบทอดกันมายาวนานก็ยังคงดำเนินอยู่ปกติแต่จะเปลี่ยนแปลงในลักษณะรูปแบบของการทำพิธี เช่น พิธีแต่งงาน เป็นต้น สอดคล้องกับทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Cultural Diffusion) ที่ว่า วัฒนธรรมจากแหล่งหนึ่งได้

แพร่กระจายไปอีกแหล่งหนึ่ง โดยมีบุคคลและการปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคมที่ก่อให้เกิดการแพร่กระจาย และเกิดการรับสิ่งใหม่ๆ ขึ้นในสังคม มีผลทำให้วัฒนธรรมหนึ่งหรือทั้งสองวัฒนธรรมเกิดการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมุข ชาญชนะวัฒน์, 2538 ที่พบว่า การที่ชาวมูเซอแดงเปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์นั้น ไม่ได้หมายความว่าลักษณะเฉพาะของมูเซอจะเปลี่ยนรูปแบบไปทั้งหมด เพราะสามารถเห็นความเป็นมูเซอได้จากเครื่องแต่งกาย ภาษาพูด ท่าเดินรำและอื่นๆ ซึ่งคริสตชน โนนประเสริฐก็ยังคงรักษารูปแบบของวัฒนธรรมอีสานไว้เหมือนเดิม ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษาอีสานในการสื่อสารระหว่างคนในชุมชน การแต่งกายด้วยผ้าทอพื้นเมือง ภาษาพูด การแสดงหมอลำ การฟ้อนรำ การเคารพผู้อาวุโสและอื่นๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณี พลไชยยา, 2536 ที่พบว่า การใช้ภาษาพื้นเมืองสื่อความหมายในศาสนาคริสต์และการปรับตัวให้เข้ากับสังคมอีสานได้ทำให้ศาสนาคริสต์เข้าไปถึงคนอีสาน

3. ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 ควรสนับสนุนกลุ่มคนในชุมชน โนนประเสริฐ ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนที่ตนเองอาศัย กิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันในชุมชน เช่น ด้านประเพณีสำคัญทางศาสนา

3.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนาคริสต์

3.1.3 ผลจากการศึกษาค้นคว้าเรื่องศาสนาคริสต์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโนนประเสริฐ หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ความรู้เหล่านี้ให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้และศึกษา เพื่อลดความภาคภูมิใจในชุมชนของตน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาวิจัยชุมชนศาสนาคริสต์ในพื้นที่อื่นถึงปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลต่อชุมชนหรือไม่ ข้อดี ข้อเสียจากการเข้ามาของสิ่งภายนอก

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในพื้นที่อื่นๆ เพื่อจะได้ข้อมูลที่ทำให้สังคมหรือชุมชนนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

3.2.3 ควรศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้สังคมเสื่อมสลาย ในขณะที่เดียวกันสังคมก็พยายามคงลักษณะเดิมของท้องถิ่นไว้เช่นกัน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

บรรณานุกรม

- กลุ่มบริหารงานและพัฒนาแผนที่สถิติ สำนักงานนโยบายและวิชาการสถิติ (2554) *แผนที่และข้อมูลพื้นฐาน 75 จังหวัด พ.ศ. 2553* กรุงเทพมหานคร ยูเนียนอุตสาหกรรมไอโอเล็ด
- กาญจนา แก้วเทพ (2538) *การพัฒนาแนววัฒนธรรมชุมชนโดยถือนุญญ์เป็นศูนย์กลาง* กรุงเทพมหานคร สภาคาทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา
- กฤษณา รังสิยพันธ์ (2523) "การขยายตัวขององค์กรคริสเตียนและผลที่มีต่อสังคมไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2371-2500" วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อัคราณา)
- เคียว อุก ธิ (2539) "การเผยแพร่ศาสนาคริสต์กับการตอบสนองของชาวพื้นเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่าง ค.ศ. 1511-1990" สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อัคราณา)
- งามพิศ สัตย์สงวน (2544) "การหน้าที่ที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสถาบันศาสนาในกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาศาสนาคริสต์" ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อัคราณา)
- เดือน คำดี (2529) *การเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร ทิพย์อักษร _____ . (2541) *ศาสนศาสตร์* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา (2551) *ศาสนาสำคัญของโลก* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ธนัญชัย รสจันทร์ (2550) "สภาพเศรษฐกิจของเมืองอุบลราชธานี ระหว่าง พ.ศ. 2335 – ทศวรรษที่ 2460" วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (อัคราณา)
- นียบพรรณ (ผลวัฒน์) วรรณศิริ (2550) *มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม* กรุงเทพมหานคร ธนาเพรส
- นิภา พรฤกษ์งาม (2543) "ศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก" : บทแปลและบัญชีศัพท์ เฉพาะทางศาสนา วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อัคราณา)
- บุรีรัตน์ สามัตถิยะ (2541) *รู้เรื่องเมืองไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- บุญลือ วันทายนต์ (2547) "ศาสนา" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น* หน่วยที่ 6 หน้า 127-139 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปิ่น มุกกันต์ (2534) *ประมวลคำศัพท์ 6 ศาสนา* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สารมวลชน

- ปริญญา สิงห์เรือง (2551) "ชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษาบ้านคอนหมู ตำบลขามเปี้ย อำเภอดงรัก พิษณุ จังหวัดอุบลราชธานี" ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์และการพัฒนา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (อัคราณา)
- พวงผกา คูโรวาท (2539) *ศิลปะและวัฒนธรรมไทย* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร อมรการพิมพ์
- พิษณุ อรรถภิญญา (2534) *ศัพทานุกรมพระคัมภีร์ฉบับประมวลเล่ม* กรุงเทพมหานคร เจริญการพิมพ์
- สุทธิชัย ปทุมล่องทอง (2549) *ที่นี้ประเทศไทยท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* กรุงเทพมหานคร เขตโล่การพิมพ์
- พรรณี พลไชยา (2536) "บทบาทของมิชชันนารีโรมันคาทอลิกในอีสาน ปี พ.ศ. 2424-2496" ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (อัคราณา)
- พิษณุ สมพงษ์ (2547) "สังคมวิทยาชนบท" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น* หน่วยที่ 16 หน้า 335-360 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- _____ (2550) "วิธีการศึกษากรณีศึกษา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาจากมุมมองของสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา* หน่วยที่ 11 หน้า 22 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- ไพฑูรย์ มีกุล (2550) "การศึกษาวิจัยการพัฒนาเชิงมานุษยวิทยา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาจากมุมมองของสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา* หน่วยที่ 10 หน้า 12 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- มัลลิกา มัสตูดีและชนิดาภา ยั่งยืน (2551) "ประเด็นในการศึกษาทางด้านความเชื่อ ปรัชญาและศาสนา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาไทยคดีศึกษา* หน่วยที่ 13 หน้า 9 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- ราชบัณฑิตยสถาน (2542) *พจนานุกรมศัพท์ศาสนาสาขาลอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน* กรุงเทพมหานคร ราชบัณฑิตยสถาน
- _____ (2552) *พจนานุกรมศัพท์ศาสนาสาขาลอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร ราชบัณฑิตยสถาน
- เริงฤทธิ์ พลนามอินทร์ (2552) "ศาสนาครีศตกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ของชุมชนในภาคอีสาน" ปรินญาปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (อัคราณา)

- รววิทย์ บ่วงนาวา (2541) "พัฒนาการชุมชนคาทอลิกพื้นฐาน : ศึกษากรณีบ้านซ่งแย้ ตำบลคำเตย กิ่งอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร" ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา (เน้นสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (อัคราณา)
- วิริษา วงษ์วิเชียร (2551) "ความเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตคนไทยเชื้อสายเวียดนามที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก : การศึกษาหมู่บ้านญวน อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก" วิทยานิพนธ์ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศาสตร์ แขนงวิชาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (อัคราณา)
- ศิลป์ชัย เชาวเจริญรัตน์ (2552) *ประวัติและพัฒนาการของคริสตศาสนาและความสัมพันธ์กับอารยธรรมโลก* กรุงเทพมหานคร ทีซีเอ็มสื่อคริสตชนไทย
- เสถียร วิกรมหา (2545) "การหน้าที่ที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสถาบันศาสนาในกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาศาสนาพุทธ" (วัดราชาธิวาสวิหาร) ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อัคราณา)
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2550) "ประเด็นในการศึกษาการพัฒนาตามมุมมองของสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาตามมุมมองของสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา* หน้าที่ 4 หน้า 52 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- สุจิต เจนนพกาญจน์ (2551) "การพัฒนาการทำงานเป็นหมู่คณะของนักวิชาการด้านไทยคดีศึกษา" ใน *เอกสารประมวลสาระชุดวิชาการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตไทยคดีศึกษา* หน้าที่ 5 หน้า 30-33 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- สุรพร เสียนสลาย (2545) "การเปลี่ยนแปลงทางสังคม" ใน *เอกสารประมวลสาระชุดวิชาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการบริหารการพัฒนา* หน้าที่ 3 หน้า 134-135 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาลหกรรมศาสตร์
- สมาคมพระคริสตธรรมไทย (2550) *พระคริสตธรรมคัมภีร์ พิมพ์ครั้งที่ 20* กรุงเทพมหานคร สมาคมพระคริสตธรรมไทย
- องค์การกีเคียนส์อินเตอร์เนชั่นแนล พระคริสตธรรมใหม่ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- อุทัย ไชยานนท์ (2543) *ศัพท์ธรรมะไทย-อังกฤษ* กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์น้ำฝน
- Mercy Foundation (2548) *Bangsak Yearbook* Chiang Mai Acts.
- (<http://www.panteethai.com>) Retrieved October 21, 2555
- (<http://www.novabizz.com>) Retrieved October 21, 2555
- (<http://www.panyathai.or.th>) Retrieved June 4, 2555

- (<http://www.gracezone.org>) Retrieved August 17, 2555
(<http://www.tyrannusthai.com>) Retrieved August 29, 2555
(<http://www.palan.go.th>) Retrieved July 20, 2556
(<http://www.thaitambon.com>) Retrieved July 20, 2557
(<http://www.lib.ubu.ac.th> 2557) Retrieved July 20, 2557
(<http://www.natan.ubonratchatani.doe.go.th>) Retrieved July 20, 2557
(<http://www.manager.co.th>) Retrieved August 21, 2557
(<http://www.all-magazine.com>) Retrieved August 21, 2557
(<http://www.th.wikipedia.org>) Retrieved August 21, 2557

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ชาญรงค์ แก้วมูล (2553, 1 ธันวาคม) ครูสอนศาสนา สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง
บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- จันทร์สมร ชัยศักดิ์ (2553, 12 สิงหาคม) ผู้อำนวยการโรงเรียนพรเมตตาคริสเตียน สัมภาษณ์โดย
คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- จันทร์หอม ทะยะสุทธิ (2553, 2 สิงหาคม) กรรมการมูลนิธิพรเมตตา สัมภาษณ์โดย
คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- ณัฐชยา เสริมทอง (2553, 16 มิถุนายน) รองผู้อำนวยการ สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง
บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- ดวงฤดี ศรีวงษา (2553, 25 พฤศจิกายน) รองผู้อำนวยการฝ่ายอนุบาล สัมภาษณ์โดย คณิงนิต
รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- คอกกรัก รจนัย (2553, 25 พฤศจิกายน) รองผู้อำนวยการฝ่ายอนุบาล สัมภาษณ์โดย คณิงนิต
รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- เดช ทะยะสุทธิ (2553, 3 มีนาคม) สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12
ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- ธรรมทอง ศรีวงษา (2553, 22 กันยายน) ครู สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49
หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- นารี ทองโสภากา (2553, 10 เมษายน) สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12
ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- นวลใจ ทะยะสุทธิ (2553, 3 มีนาคม) สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12
ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- บุญจรรย์ ทาทอง (2553, 7 กรกฎาคม) สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12
ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- ปิยะพร ชัยศักดิ์ (2553, 19 พฤษภาคม) ผู้จัดการโรงเรียนพรเมตตาคริสเตียน สัมภาษณ์โดย
คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- วิภา เถาวัลแก้ว (2553, 11 มิถุนายน) สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12
ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- ศรัณย์ คำมงคล (2553, 2 ธันวาคม) สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12
ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- สุบัน ดวงปัญญา (2553, 4 ตุลาคม) ครูสอนศาสนา สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง
บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
- สุวรรณณี จันทร์ทวงศ์ (2553, 25 ธันวาคม) สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง

บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี
 สุวรรณนิสา พันธเสน (2553, 14 กุมภาพันธ์) เลขาอนุการ สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง

บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี
 อารยา ยศบุญ (2553, 25 ธันวาคม) สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง

บ้านเลขที่ 49 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี
 อิศราภรณ์ ทยะสุทธิ (2553, 2 กุมภาพันธ์) ครู สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49
 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี
 อัญชติ ฝ่ายแก้ว (2553, 2 กุมภาพันธ์) ครู สัมภาษณ์โดย คณิงนิต รุ่งเรือง บ้านเลขที่ 49
 หมู่ 12 ตำบลพะลาน อำเภอนาดาล จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวคณิณี รุ่งเรือง
วัน เดือน ปีเกิด	4 กรกฎาคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี พ.ศ. 2544 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช พ.ศ. 2544 ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันพระคริสตธรรมแม่ฟ้าหลวง พ.ศ. 2549
สถานที่ทำงาน	สถาบันพระคริสตธรรมแม่ฟ้าหลวง
ตำแหน่ง	อาจารย์

